

LIPTOVSKÁ PORÚBKA

územný plán obce

TEXTOVÁ ČASŤ

Objednávateľ:
Spracovateľ:

obec Liptovská Porúbka
Ing. arch. Vlasta Cukorová, Atelier C, Liptovský Hrádok

DECEMBER 2025

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Hlavný riešiteľ :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Urbanizmus :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Ochrana prírody, tvorba krajiny :	Ing. Peter Gažík
Životné prostredie, výroba :	Ing. arch. Vlasta Cukorová Ing. Peter Gažík
Demografia :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Občianska vybavenosť, Rekreácia a cestovný ruch :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Doprava :	Ing. Miloš Gontko
Elektrická energia, telekomunikácie :	Pavol Kubáň
Plyn :	Ing. Vojtech Suchý
Vodné hospodárstvo :	Ing. Juraj Vavro
Zábery plôch LP, PP :	Ing. arch. Anna Cukorová

OBSTARÁVATEĽ ÚPN-O:

Obec Liptovská Porúbka, prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2 a) Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov

Ing. Beáta Surovčková, OSO ÚPP a ÚPD, reg. č. 474

Ing. arch. Zuzana Pajerchinová, OSO ÚPP a ÚPD, reg. č. 475

SPRACOVATEĽ ÚPN-O:

Atelier C, Liptovský Hrádok

Ing. arch. Vlasta Cukorová, autorizovaný architekt, reg. č. 0444

OBSAH :**ZÁKLADNÉ ÚDAJE**

A) HLAVNÉ CIELE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	8
B) VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU	8
C) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM	9
C.1. Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp UPD.....	9
C.2. Zhodnotenie súladu riešenia so zadáním.	9

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS..	11
A.1. Vymedzenie riešeného územia	11
A.2. Všeobecná charakteristika územia.....	11
A.2..1. GEOMORFOLOGICKÉ ČLENENIE, FYZICKO-GEOGRAFICKÉ TVAR A RELIÉF ÚZEMIA.....	11
A.2..2. GEOLOGICKÉ A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ POMERY	11
A.2..3. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY	13
A.2..4. PÔDNE POMERY	13
A.2..5. KLIMATICKÉ POMERY	14
A.2..6. RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO	14
A.2..7. SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA.....	17
B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPD VYŠŠIEHO STUPŇA	18
B.1. Záväzné regulatívy ÚPN-VÚC Žilinského kraja	19
B.2. Verejnoprospešné stavby	23
C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	23
C.1. Demografická charakteristika	23
C.1..1. Základné demografické ukazovatele a vývoj počtu obyvateľov	23
C.1..2. Pohyb obyvateľov v obci	25
C.1..3. Štruktúra obyvateľov v obci	26
C.2. Vzdelanostná štruktúra a ekonomická aktivita obyvateľstva	27
C.2..1. Vzdelanostná štruktúra v obci	27
C.2..2. Ekonomická aktivita v obci	28
C.3. Domový a bytový fond	29
C.4. demografická prognóza	31
D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA.....	32
D.1. Začlenenie obce do systému osídlenia	32
D.2. Väzby obce na okolité územie	32
D.3. Riešenie záujmového územia	34
E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	35
E.1. História a kultúrne hodnoty prostredia	35
E.2. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce	37
E.2..1. PRIESTOROVÁ CHARAKTERISTIKA	37
E.2..2. FUNKČNÉ ČLENENIE A ORGANIZÁCIA ÚZEMIA	38
E.2..3. ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA A KOMPOZÍCIA OBCE....	38
F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE	39
G) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE.....	40

G.1.	Bývanie.....	40
G.2.	Sociálna infraštruktúra a Občianske vybavenie	40
	G.2..1. KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI....	40
	G.2..2. KONCEPCIA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI V OBCI	41
G.3.	Výroba	43
	G.3..1. KONCEPCIA ROZVOJA HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE.....	43
	G.3..2. POĽNOHOSPODÁRSTVO	43
	G.3..3. LESNÉ HOSPODÁRSTVO.	44
	G.3..4. INÁ VÝROBA	44
G.4.	Rekreácia a cestovný ruch.....	45
	G.4..1. VÝCHODISKOVÁ ZÁKLADŇA.....	45
	G.4..2. CHARAKTERISTIKA.....	46
	G.4..3. POTENCIÁL.....	46
	G.4..4. KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU, REKREÁCIE A ŠPORTU V OBCI	47
	G.4..5. UBYTOVACIE A STRAVOVACIE KAPACITY V OBCI	47
	G.4..6. ŠPORTOVO-REKREAČNÉ MOŽNOSTI	46
	H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	48
	I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	48
I.1.	Ochranné pásma.....	48
I.2.	Chránené územia	49
	J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI.....	49
J.1.	Obrana štátu a civilná ochrana obyvateľstva	49
J.2.	Požiarne ochrana.....	50
J.3.	ochrana pred povodňami	50
	K) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ.....	51
K.1.	Ochrana prírody.....	51
	K.1..1. ÚZEMNÁ OCHRANA PRÍRODY	51
	K.1..2. DRUHOVÁ OCHRANA PRÍRODY	52
K.2.	Návrh MÚSES.....	53
	K.2..1. PRIEMET KOSTRY EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY	53
	EXISTUJÚCE PRVKY ÚSES :	53
	K.2..2. NAVRHOVANÉ PRVKY ÚSES	53
K.3.	Návrh ekostabilizačných opatrení.	54
	K.3..1. DEFINOVANIE KONFLIKTNÝCH UZLOV A ODPORÚČANIA NA ICH RIEŠENIE	54
	K.3..2. NÁVRH ZÁSAD EKOLOGICKÉHO HOSPODÁRENIA V KRAJINE.....	55
	L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA.....	55
L.1.	Doprava	55
	L.1..1. ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY	55
	L.1..2. CESTNÁ DOPRAVA	55
	L.1..3. NEMOTOROVÁ DOPRAVA V OBCI	57
	L.1..4. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA	58
	L.1..5. PREPRAVNÉ VZŤAHY A DOPRAVNÉ UZLY.....	58
	L.1..6. OCHRANNÉ PÁSMA DOPRAVNÝCH TRÁS.....	59
	L.1..7. VPLYV DOPRAVY NA RIEŠENIE ÚPN-O	59
L.2.	Vodné hospodárstvo	59
	L.2..1. ODTOKOVÉ POMERY	59
	L.2..2. ZÁSOBOVANIE PITNOU A ÚŽITKOVOU VODOU	60
	L.2..3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD	62
L.3.	Zásobovanie elektrickou energiou	63
	L.3..1. SPOLOČNÉ ELEKTROTECHNICKÉ ÚDAJE.....	63
	L.3..2. VN SÚSTAVA	63

	L.3.3. NN SÚSTAVA	63
	L.3.4. ENERGETICKÁ BILANCIA	64
	L.3.5. VONKAJŠIE OSVETLENIE	64
	L.3.6. OCHRANNÉ PÁSMA	64
L.4.	Zásobovanie zemným plynom	64
	L.4.1. STAV ODBERATEĽOV ZEMNÉHO PLYNU	64
	L.4.2. JESTVUJÚCI STAV PLYNÁRENSKÝCH ZARIADENÍ	65
	L.4.3. RIEŠENIE PLYNOFIKÁCIE	66
	L.4.4. OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA	67
L.5.	Slaboprúdové rozvody	68
	L.5.1. DIALKOVÉ KÁBLE	68
	L.5.2. TELEFÓNNE VEDENIE	68
	L.5.3. MIESTNY ROZHLAS	68
	L.5.4. MOBILNÉ RÁDIOTELEFÓNNE SIETE	68
	M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	68
M.1.	Zásady funkčného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti	68
M.2.	Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine	69
M.3.	Zložky životného prostredia	69
	M.3.1. OVZDUŠIE	70
	M.3.2. VODA	70
	M.3.3. PÔDA	72
	M.3.4. BIOTA	73
M.4.	Faktory ovplyvňujúce životné prostredie	74
	M.4.1. DOPRAVA	74
	M.4.2. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	74
	M.4.3. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA	76
	M.4.4. VEGETÁCIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	76
	M.4.5. ADAPTAČNÉ OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH DÔSLEDKOV ZMENY KLÍMY	77
	N) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	77
	O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	78
	P) VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PLÔCH POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY	78
P.1.	Vyhodnotenie záberov lesnej pôdy	79
P.2.	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde	79
P.3.	Zdôvodnenie stavebných a iných zámerov navrhovaných na poľnohospodárskej pôde	79
	Q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	82

ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

	A) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	84
A.1.	Regulatívy urbanistickej kompozície zastavanej časti obce	84
A.2.	Určenie funkčných priestorovo homogénnych jednotiek	84
	A.2.1. NÁVRH FUNKČNÝCH A PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV PRE ZASTAVANÚ ČASŤ OBCE	84
	A.2.2. NÁVRH FUNKČNÝCH A PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV MIMO ZASTAVANEJ ČASTI OBCE	85
	A.2.3. JESTVUJÚCE LIMITY	85
	A.2.4. NAVRHOVANÉ LIMITY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH BÝVANIA REKREÁCIE	85
	B) URČENIE PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH	86
B.1.	návrh priestorových regulatívov	86

B.1..1. REGULATÍVY PRIESTOROVÉ PLATNÉ NA VŠETKÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH	86
B.1..2. PRIESTOROVÉ REGULATÍVY PLATNÉ NA NAVRHOVANÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH	86
C) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA, REKREÁCIE A VÝROBY	96
C.1. Občianska vybavenosť	96
C.2. Rekreácia a cestovný ruch	96
C.3. Výroba v zastavanom území obce	96
C.4. Výroba v území mimo zastavaného územia obce	97
D) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA	97
D.1. Doprava	97
D.1..1. JESTVUJÚCE LIMITY :	97
D.1..2. REGULATÍVY PRE CESTNÚ DOPRAVU :	97
D.1..3. REGULATÍVY PRE STATICKÚ DOPRAVU :	98
D.1..4. REGULATÍVY PRE PEŠIU DOPRAVU :	98
D.1..5. REGULATÍVY PRE HROMADNÚ DOPRAVU	98
D.2. Regulatívy vodného hospodárstva	99
D.2..1. VODNÉ TOKY A VODNÉ ZDROJE	99
D.2..2. ZÁSOBOVANIE PITNOU A ÚŽITKOVOU VODOU	101
D.2..3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD	101
D.2..4. OCHRANNÉ PÁSMA	102
D.3. Regulatívy elektrickej energie	102
D.3..1. VYSOKÉ NAPÄTIE VN A VVN	102
D.3..2. TRAFOSTANICE	103
D.3..3. NÍZKE NAPÄTIE	103
D.3..4. VEREJNÉ OSVETLENIE	103
D.3..5. NETRADIČNÉ DRUHY ENERGIE	103
D.3..6. OCHRANNÉ PÁSMA	103
D.4. Regulatívy zásobovania zemným plynom	103
D.4..1. OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA	104
D.4..2. ODSUPOVÉ VZDIALENOSTI	104
D.5. Slaboprúdové rozvody	105
D.5..1. TELEFÓNNE SIETE	105
D.5..2. TV SIETE KÁBLOVÉ	105
D.5..3. MIESTNY ROZHLAS	99
D.5..4. OCHRANNÉ PÁSMO VEDENÍ SLABOPRÚDU	99
E) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, ÚSES	105
E.1. Regulatívy ochrany kultúrohistorických hodnôt	105
E.2. Regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny	106
E.2..1. POŽIADAVKY OCHRANY PRÍRODY Z PRÁVNEHO HĽADISKA	106
E.2..2. REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH PLOCHÁCH OBCE MIMO JEJ SÚČASNÉHO A NAVRHOVANÉHO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA	107
E.3. Regulatívy ÚSES	114
E.4. regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov	115
E.4..1. POŽIADAVKY OCHRANY LESNÉHO FONDU	115
E.4..2. POŽIADAVKY OCHRANY A VYUŽÍVANIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	115
F) ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	116
F.1. Ovzdušie	116
F.2. Voda	116
F.3. Pôda	116

F.4.	Odpadové hospodárstvo.....	116
F.5.	Urbanistická zástavba	117
F.6.	Vegetácia.....	117
F.7.	Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.....	117
F.8.	Iné ustanovenia.....	117
	G) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	119
	H) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	119
H.1.	Ochranné pásma.....	119
H.2.	Chránené územia.....	120
	I) PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCELENIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY	121
I.1.	Plochy pre verejnoprospešné stavby.....	121
I.2.	Plochy na vykonanie scelenia a delenia pozemkov	121
I.3.	Plochy na asanáciu	121
I.4.	Plochy na chránené časti krajiny.....	121
	J) URČENIE ČASTÍ OBCE, KDE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ UPN-Z ...	121
	K) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB.....	122
	L) SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB	122

DOPLŇUJÚCE ÚDAJE – sú včlenené prostredníctvom tabuliek a grafov do jednotlivých kapitol.

DOKLADOVÁ ČASŤ – Dokladová časť tvorí samostatnú prílohu

ZOZNAM VÝKRESOV GRAFICKEJ ČASTI :

1. VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV	M 1:50 000
2. KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	M 1:5000, M 1: 10 000
3. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE	M 1:5000
4. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE	
a VODNÉ HOSPODÁRSTVO	M 1:5000
b ENERGIE - silnoprúd, slaboprúd, plyn	M 1:5000
5. OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
6. VÝKRES VYHODNOTENIA DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE	M 1:5000

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A) HLAVNÉ CIELE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Hlavné ciele územného plánu obce (UPN-O) Liptovská Porúbka boli stanovené v Zadaní z r.2021 a schválené v obecnom zastupiteľstve dňa 20.04.2021 uznesením č. 26/2021.

Obec má spracovaný svoj rozvoj v rámci dokumentácie „Spoločný program rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2030“ (sprac MAS Horný Liptov, 2023), kde je vízia obce nasledovná :

Liptovská Porúbka v roku 2030

Liptovská Porúbka je krásna a čistá, občania si vážia životné prostredie, dobre funguje separovanie odpadu. Za obcou je zrekonštruovaný, celoročne využívaný amfiteáter. Navštevujú nás rodiny s deťmi zo širokého okolia a deti z celého Slovenska sa sem chodia rekreovať novovybudovaného rekreačného areálu. Liptovská Porúbka je atraktívna a bezpečná obec, kam sa oplatí prísť. Vodiči dodržiavajú dopravné značenie. K obľúbenej rozhľadni na Zapači vedie sieť chodníkov a lávka cez Váh. Dobrá spolupráca s miestnymi podnikateľmi prináša pracovné príležitosti.

Ambíciou UPN-O Liptovská Porúbka je poskytnúť kvalitný nástroj na dosiahnutie tých častí vízie, ktoré sú realizovateľné.

Táto vízia je premietnutá do hlavných cieľov rozvoja územia a zároveň na základe vykonaných prieskumov a rozborov je doplnená :

- dotvoriť centrum obce ako verejný priestor, ktorý víta návštevníkov a reprezentuje obec
- vybudovať rozhľadňu na Zapači a prístupový chodník
- vybudovať oddychovú zónu
- doplniť chýbajúcu infraštruktúru služieb v rámci rozvoja rekreácie a cestovného ruchu
- rozvíjať priestorové usporiadanie jednotlivých funkčných plôch priamo v obci a jej nadväzujúcich plochách tak, aby vzťahy a väzby obce boli prehľadné, jasné a zrozumiteľné pre občanov i návštevníkov obce
- jednotlivými návrhmi dobudovania a rekonštrukcie potrebnej infraštruktúry a rozvojových plôch neporušiť identitu obce
- zabezpečiť syntézu ochrany prírody, hospodárskych aktivít a prosperity obce
- zveľaďovať atraktivitu územia vo väzbe na širšie okolie

B) VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

V obci je v súčasnosti platná územnoplánovacia dokumentácia - územný plán obce (UPN-O) Liptovská Porúbka z roku 2001, ktorá bola schválená 27.03.2002 uznesením obecného zastupiteľstva č. 02/2002. Táto územnoplánovacia dokumentácia nebola doposiaľ aktualizovaná a už nespĺňa požadované kritériá na UPN-O z formálneho a obsahového hľadiska a súčasných rozvojových záujmov obce.

Vzhľadom k týmto okolnostiam pristúpila obec k spracovaniu nového UPN-O Liptovská Porúbka. Do doby jeho schválenia ostáva v platnosti uvedený schválený územný plán obce.

C) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

C.1. CHRONOLÓGIA SPRACOVANIA A PREROKOVANIA JEDNOTLIVÝCH ETÁP UPD.

V roku 2020 boli vykonané prípravné práce, na ktoré nadväzovalo spracovanie prieskumov a rozborov a následne bolo spracované Zadanie pre územný plán obce Liptovská Porúbka.

Dňa 01.04.2021 bolo vydané súhlasné stanovisko Okresným úradom Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, odd. územného plánovania podľa §-u 20 ods.5 a 6 Stavebného zákona pod číslom OU-ZA-OVBP1-2021/011352-010.

Zadanie pre spracovanie UPN-O Liptovská Porúbka bolo schválené obecným zastupiteľstvom dňa 20.04.2021 uznesením č. 26/2021.

C.2. ZHODNOTENIE SÚladu RIEŠENIA SO ZADANÍM.

Riešenie návrhu UPN-O Liptovská Porúbka je v súlade so schváleným Zadaním.

RIEŠENIE ÚPN-O

A) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

A.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešeným územím UPN-O Liptovská Porúbka je celý v súčasnosti spravovaný kataster, ktorého rozloha je 4216 ha s počtom obyvateľov 1248 k 12.08.2020 podľa údajov získaných z celoštátneho sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) v r.2021.

Obec sa nachádza v Žilinskom kraji v okrese Liptovský Mikuláš. Obec na severe hraničí s mestom Liptovský Hrádok a obcou Podtureň, ďalej s obcami Hybe, Kráľova Lehota, Malužiná, Nižná Boca, Vyšná Boca, Liptovský Ján, Vislavce (Uhorská Ves), ktoré sa tiež nachádzajú v okrese Liptovský Mikuláš.

Samotná obec priamo nadväzuje na susedné mesto Liptovský Hrádok, ktorého bola v minulosti súčasťou. Obec má ďalšie dve miestne časti. Jedna sa nachádza pri Kráľovej Lehote a je to priemyselná časť obce, ktorá nadväzuje na priemyselnú zónu v Kráľovej Lehote. Druhá sa nachádza pri obci Malužiná. Tu sa nachádzajú obytné aj rekreačné objekty.

A.2. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

A.2.1. GEOMORFOLOGICKÉ ČLENENIE, TVAR A RELIÉF ÚZEMIA

Územie katastra patrí podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty a oblasti Fatransko-tatranskej. Južná hornatá časť patrí do celku Nízke Tatry, hrebeňové časti do podcelku Ďumbierske Tatry a časti Ďumbier, stredná časť katastra (od Svidovského sedla na sever) do celku Demänovské vrchy. Severná časť katastra patrí do celku Podtatranskej kotliny, podcelku Liptovská kotlina. Z toho malá časť katastra na severozápade (lyžiarske vleky pri obci) patrí do časti Ľubel'ská pahorkatina a okolie Váhu do časti Liptovské nivy.

Z morfoštruktúrneho hľadiska, ak sa pohybujeme od najvyšších častí katastra smerom k Váhu sa najskôr jedná o veľhorský hôrny reliéf (len malá časť Rovnej hole), väčšina územia spadá pod vysočinový podhôrny reliéf s pozitívnymi morfoštruktúrami hrástí a klinovitých hrástí jadrových pohorí, nasleduje malá oblasť hornatinového reliéfu s vrásovo-blokovou štruktúrou (oblasť lyžiarskych vlekov pri obci) a v okolí Váhu sa jedná o reliéf rovín a nív s negatívnymi morfoštruktúrami kotlín. Z morfoskulptúrneho hľadiska ide smerom od najvyšších po najnižšie miesta v katastri o reliéf erózo-denukačný až akumuláčno-erózný.

Najvyššie miesto v katastri má nadmorskú výšku 1722 m (Rovná hoľa), najnižšie 625 m (sútok Váhu a Belej). Stred obce leží v nadmorskej výške asi 655 m.

A.2.2. GEOLOGICKÉ A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ POMERY

Geologické podložie v masíve Ďumbiera tvorí kryštallické jadro tektonickej jednotky Tatrika z prvohorných vyvretých a premenených hornín, v oblasti Rovnej hole sú to najmä granodiority Ďumbierskeho typu, ruly a tonality. Smerom na sever sa postupne striedajú súvrstvia – Lúžňanské s kremencami, kremennými, arkózovými a drobovými pieskovecami a drobami, triasovými horninami Tatrika. Malužinské súvrstvie tektonickej jednotky Hronika obsahuje tholeitové bazalty a andezity aj s polohami vulkanoklastík. Tu sa nachádza aj lom Malužiná s produkciou stavebného kameňa a štrkodrvy z paleobazaltov (melafýrový porfýrit). Užšie sú vrstvy Hronika s pestrofarebnými pieskovecami, prachovcami a ílovitými bridlicami. Nasleduje pásma Hronika s mohutnejšou oblasťou s gutensteinskými vrstvami vápencov s vložkami dolomitov, úzka je vrstva so sivými, svetlosivými a bielymi dolomitmi, vápencami a rauvakmi, striedajúca s Lúžňanským súvrstvom kremenných a arkózových pieskovecov a kremencov. Nachádzajú sa tu tiež „Kampilské vrstvy“ s ílovitými

a slienitými bridlicami, vápnitými pieskovecami a vápencami. Ďalej nájdeme vrstvy s chočskými dolomitmi, reiflinskými vápencami, Lunzské vrstvy s ílovitými bridlicami a jemnozrnnými pieskovecami. V rámci Karnu-noriku na úpätí Nízkyh Tatier v strednej časti katastra sa nachádzajú tzv. hlavné dolomity, vedľa vo východnej časti sú aj dachsteinské vápence. Kotlinová časť katastra je zložená z kvartéru so zastúpením svahovín a glacifluviálnymi štrkami hrubými až balvanitými. Holocén v nive Váhu tvoria fluvialne nívne hliny alebo štrkovité hliny, pri severozápadnej hranici katastra s útvarmi reiflinských vápencov a chočských dolomitov.

Inžiniersko-geologické rajóny sú zastúpené nasledovne:

Rajón intruzívnych hornín (Ih), ktorý sa nachádza len vo vrcholovej časti Rovnej hole, má podklad tvorený rôznymi typmi granitov a granodioritov. Časté sú tektonicky porušené a mylonitizované zóny. Zvodnenie je puklinové, podzemné vody sú mäkké, často agresívne (CO₂). Reliéf tvoria ostré hrebene aj zaoblené hôľne tvary nad hranicou lesa, strmé i mierne svahy v nižších častiach pohorí. Sú tu pomerne hlboké gravitačné poruchy horských svahov a hrebeňov, opadávanie úlomkov, rútenie balvanov, vo vysokých polohách početné lavíny. Využitie hornín môže byť ako stavebný kameň rôznej kvality. Zosuvy a znížená stabilita a únosnosť tektonicky porušených zón zhoršujú podmienky pre výstavbu. Prostredie málo vhodné až nevhodné na ukladanie odpadov.

Rajón pieskovcových hornín (Sp), severne pod vrchom Rovná hoľa, je tvorený pieskovecami, arkózami, drobami a kremencami s vložkami zlepcov alebo ílovcovo-prachovcových hornín, prípadne karbonátov. Hydrogeologicky majú dobrú priepustnosť a výdatnosť prameňov okrem ílovitých a slienitých pieskovcov. Geomorfologicky odolnejšie horniny vytvárajú vystupujúce chrbáty a strmé svahy, miestami aj stený, menej odolné horniny zas tvoria mierne svahy a depresie. Na menej odolných horninách sa môže vyskytnúť výmoloňová erózia prípadne plytké zosuvy, niekedy aj blokové rozpadliny. Niektoré horniny možno využiť ako stavebný lomový kameň i štrk. Je tu možnosť znečistenia podzemných vôd a narušenia stability svahov. Pre ukladanie odpadov spravidla nevhodné.

Rajón efuzívnych hornín (VI), tvoriaci pomerne úzky pás severne od Rovnej hole po dolinku Svídovo, je zvyčajne tvorený andezitmi, ryolitmi, dacitmi prípadne melafýrmi a čadičmi. Hydrogeologicky tu je plytký obeh podzemných vôd s nízkou a premenlivou výdatnosťou prameňov. Možný je výskyt termálnych a minerálnych vôd. Geomorfologicky tvoria rajón prevažne strmé svahy a mladý členitý reliéf obyčajne výrazne vystupujúci voči okoliu. Z geodynamického hľadiska je pri okrajoch častý výskyt blokových rozpadlín a polí. Využiteľné zdroje sú pre stavebný a dekoračný materiál, zdroje podzemných vôd okolo 10 l/s-1. Pri výstavbe sú problémy so stabilitou územia v členitom reliéfe, základové pôdy hlboko a nepravidelne zvetrávajú, únosnosť je zhoršená. Územie je málo vhodné až nevhodné pre ukladanie odpadov.

Rajón vápencových hornín (Sv), tvoriaci prevažne masív Ohnišťa, má podklad skalné horniny vápencov a dolomitických vápencov s priepustnosťou puklinovou až puklinovo-krasovou a výdatnosťou prameňov 1-15 l/s-1. Jedná sa o morfológicky aktívne tvary reliéfu a typický krasový reliéf. Z geodynamických javov je to opadávanie úlomkov a deformácie blokového typu. Využiteľnosť nerastných surovín je pre lomový kameň, výrobu vápna a cementu a pod. Sú tu sústredené významné zásoby podzemných vôd. Zhoršené podmienky pre výstavbu sú zapríčinené intenzívnym skrasovatením a nestabilitou územia, strmostou svahov. Je tu možnosť znečistenia zásob podzemných vôd. Územie je nevhodné pre ukladanie odpadov.

V rajóne flyšoidných hornín (Sf), tvoriacom V-Z pás v severnej časti katastra zasahujúci aj priamo do obce, sa v horninovom prostredí striedajú ílovce, prachovce, slieňovce, pieskovce so zlepcami alebo karbonátmi vo vrstvách, ktoré sú priepustné až nepriepustné. Je tu premenlivá agresivita podzemných vôd. Reliéf tvoria prevažne mierne až stredné svahy a ploché chrbty, strmé svahy sú na masívoch s prevahou pieskovcov. Vyskytujú sa tu plytké povrchové zosuvy a hlboké zvetrávanie hornín. Pre miestne účely možno využiť len horninové komplexy s prevahou pieskovcov (lomový kameň, štrk). Poľnohospodárske pôdy 3.-7. bonity. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z intenzívneho zvetrávania, namrzania hornín a výskytu zosuvov. Pre ukladanie odpadov je možné využiť stabilné horninové masívy s prevahou ílovcovo-prachovcových hornín.

Rajón dolomitických hornín (Sd), nachádzajúci sa v severnej tretine katastra, má horninové prostredie zložené z dolomitov s vložkami vápencov alebo ílovitých bridlíc. Priepustnosť je prevažne puklinová. Sú to strmé svahy reliéfu, vyskytuje sa opadávanie blokov hornín a gravitačné deformácie, ktoré zhoršujú podmienky pre výstavbu. Horniny sú využiteľné ako kamenivo a štrk do betónov, výrobu žiaruvzdorných hmôt ap. Územie nevhodné pre ukladanie odpadov.

Rajón údolných riečnych náplavov (F), ležiaci v okolí rieky Váh, má horninové prostredie štrky a piesky, na ktorom sú obyčajne hlinité, ílovité a piesčité sedimenty. Hladina podzemnej vody je obyčajne 2-4 metre hlboko. U podzemných vôd je častá agresivita rôzneho typu. Reliéf sa vyznačuje priehlbeninami s výskytom rašelinísk. Vyskytuje sa tu bočná erózia a podmáčanie územia. Podmienky pre výstavbu sú zhoršené vysokou hladinou podzemnej vody a nízkou konzistenciou povrchových polôh jemnozrnných zemín prípadne neúnosnými organickými sedimentmi. Územie je nevhodné pre ukladanie tuhých odpadov - ľahké znečistenie podzemných vôd.

A.2.3. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Z hydrologického hľadiska územie spadá do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Akumulácia tu prebieha v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť je v marci až júni, najvyššie prietoky sú v apríli a máji a najnižšie v januári – februári a v septembri – októbri.

Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje okolo 20 - 25 ls-1km-2.

Celé územie patrí do povodia rieky Váh, na východnej strane hraničí s potokom Boca, prameniacim v Starobocianskej doline, ktorý odvodňuje väčšinu katastra svojimi hlavnými prítokmi z dolín Michalovo a Svidovo.

Z hydrogeologického hľadiska sa v južnej časti pod Rovnou hoľou po približne Svídovskú dolinu jedná o región paleozoikum a mezozoikum – melafýrovú sériu s priepustnosťou krasovo-puklinovou, ostatná časť katastra patrí do regiónu mezozoika chočského príkrovu s krasovou a krasovo-puklinovou priepustnosťou. Nepriepustné sú komplexy ílovcov a pieskovcov lunzských vrstiev a pórovitú priepustnosť majú štrky a piesčité štrky poriečnej nivy Váhu prekryté povodňovými hlinami.

Celé územie katastra sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry východ. Je tu viacero pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov – Liptovská Porúbka (cca 1500 ha), Skalníčná – Brdkovica, Zápač.

A.2.4. PÔDNE POMERY

Kataster obce z hľadiska využívania územia je členený nasledovne (Štatistický úrad SR, 2019):

Celková výmera územia v m2						
spolu	v tom					
	poľnohospodárska pôda	nepoľnohosp. pôda	v tom			
			lesný pozemok	vodná plocha	zast. plocha a nádvorie	ostatná plocha
42 157 924	7 018 691	35 139 233	32 978 028	168 292	580 008	1 412 905

Z hľadiska štruktúry poľnohospodárskej pôdy podľa Štatistického úradu SR predstavuje poľnohospodárska pôda 701,7 ha, z čoho orná pôda 157,2 ha, trvalé trávne porasty predstavujú 529,1 ha, záhrady 14,7 ha a 0,8 ha je ovocný sad (Štatistický úrad SR, 2019):

Poľnohospodárska pôda - spolu (v m2)	7 018 691
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m2)	1 571 814
Poľnohospodárska pôda - záhrada (v m2)	146 956

Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m ²)	8 464
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m ²)	5 291 457

Pôdnymi typmi v katastri sú od juhu na sever najskôr podzoly kambizemné so sprievodnými rankami a litozemami z ľahších zvetralín kyslých hornín – v priestore okolo vrchu Rovná hoľa. Potom sa tu vyskytujú kambizeme modálne kyslé zo zvetralín kyslých hornín so sprievodnými rendzinami vylúhovanými zo zvetralín slienitých vápencov a slieňovcov. V priestoroch masívu Ohnišťa a ostatných vápencovo – dolomitových štruktúr sú to rendziny a kambizeme rendzinové so sprievodnými litozemami modálnymi karbonátovými a lokálnymi sutinovými rendzinami zo zvetralín pevných karbonátových hornín. V priestore nivy Váhu sú to fluvizeme kultizemné na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch.

Pôdne druhy sú hlinité, piesčito-hlinité a hlinito-piesčité, od silno kamenitých po stredne kamenité. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.

A.2.5. KLIMATICKÉ POMERY

Podľa Atlasu Slovenska sa územie katastra nachádza v chladnej klimatickej oblasti (C), a okrsku C1 mierne chladnom, veľmi vlhkom, s júlovou teplotou 12-16°C, v najvyšších polohách okrsku C2 chladnom horskom s júlovou teplotou medzi 10 až 12°C.

Klimaticko-geografickým typom územia je typ s kotlinovou mierne chladnou až chladnou klímou s veľkou inverziou teplôt a horskou klímou s malou inverziou teplôt.

Priemerné dlhodobé teploty vzduchu boli podľa najbližšej meteorologickej stanice v Liptovskom Hrádku nasledovné:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
-5,5	-3,8	0,5	6,1	11,4	14,7	16,4	15,6	11,8	6,6	1,9	-2,2	6,1
Priemerný úhrn zrážok podľa zrážkomernej stanice v Liptovskom Hrádku												
32	32	39	44	71	93	96	78	56	54	50	39	684
Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou v Liptovskom Hrádku												
25,8	23,0	11,7	1,6	0,1	-	-	-	0,1	0,6	5,0	15,2	83,1

Údaje o početnosti smerov sú z Liptovského Hrádku:

Smer	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezv.
Výskyt %	1	1,6	11,0	10,1	6,2	7,5	27,3	8,2	27,1
Rýchlosť v ms ⁻¹	1,4	1,5	1,9	1,6	1,3	1,4	2,7	2,3	-

A.2.6. RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Fytogeograficky (Futák, 1966) patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum), okresu Podtatranské kotliny a podokresu Liptovská kotlina a južná časť do okresu Nízke Tatry. Podľa Plesníka (Atlas SR, 2002) patrí územie katastra do ihličnatej zóny Tatry a ihličnatého nízkotatranského okresu, s podokresmi Demänovské vrchy a kráľovohorský ihličnatý podokres.

Z geobotanického hľadiska (Michalko a kol., 1986) sa v riešenom území nachádzajú nasledovné jednotky:

Lužné lesy podhorské a horské (AI), ležiace v nive Váhu, sú pokračovaním nížinných krov na alúviách a údolných nivách na stredných a horských tokoch riek zväčša v extrémnejších klimatických podmienkach. Pôdy sú štrkovité až kamenisté, zriedkavo piesočnaté. Krovinnú vrstvu tvoria vrba trojčinková, v. purpurová, v. košíkarska, v. krehká, miestne aj vrba sivá. Vtrúsený vo vyšších polohách môže byť smrek a zemolez čierny.

Jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio-Abietion) (PA), zabierajúce prevažnú časť katastra, sa vyskytujú na nenasýtených až podzolovaných kamenistých hnedozemiach, najčastejšie

na kyslých horninách. Táto jednotka sa vyskytuje v bezbukovom geografickom variante. V pôvodnom zložení mala prevahu jedľa biela, primiešaný bol smrek obyčajný, vtrúsený smrekovec opadavý a borovica sosna, z listnáčov jarabina vtáčia, javor horský, jelša sivá a výnimočne buk lesný. Vo fytocenózach sú významné *Clematis alpina*, *Valeriana tripteris*, *Cirsium erisithales*. *Poa stiriaca*, *Carex alba*. Sú to najčastejšie produkčné lesy s funkciou pôdoochrannou. Porasty sú viacmenej jednovrstvové. Prirodzená obnova nebýva najlepšia.

Smrekovo-borovicové lesy a ostricové spoločenstvá (Pi), nachádzajúce sa najmä na Ohništi a v okolí Selnice, sa obyčajne vyskytujú v oblastiach bezbukových alebo skoro bezbukových na vápencoch a dolomitoch. V drevinovom zložení je okrem borovice a smreka aj mukuňa obyčajná, jarabina vtáčia, smrekovec opadavý, jedľa biela a niekedy buk a javor horský. Rastie tu skalník (*Cotoneaster integerrimus*), borievka (*Juniperus communis*), hloh (*Crataegus laevigata*).

Smrekovo smrekovcové lesy (L) sa striedajú v katastri so skupinou Pi. V pôvodnom drevinovom zložení sa vyskytovala borovica lesná, smrekovec opadavý. Menej boli zastúpené druhy jedľa biela, buk lesný a smrek obyčajný.

Smrekové lesy vysokobylinné (Athyrion-Piceetalia) (AP), zaberajúce časť planiny Ohnišťa, zahŕňajú prirodzené spoločenstvá smreka na relatívne lepších a vlhších stanovištiach s prirodzene primiešaným javorom horským a so zníženým zastúpením oligotrofných druhov v bylinnom poschodí. Patria sem aj lesy pod hornou hranicou lesa s výskytom kosodreviny, jarabiny vtácej, ríbezle skalnej, vrby sliezskej, ruže ovisnutej. Vzácné sa môže vyskytnúť jedľa a smrekovec. Pôdy sú najčastejšie stredne hlboké, najčastejšie humusové podzoly, humózne horské hnedé lesné pôdy a na vápencoch humózne rendziny. Základnou porastotvornou drevinou je smrek obyčajný, stromovú výšku dosahuje javor horský. Stálou zložkou je jarabina vtáčia. V krovinnom podraze sa vyskytuje zemolez čierny, ruža ovisnutá.

Bukové kyslomilné lesy horské (Fm), zastúpené v južnej časti katastra v menších plochách, vyskytujú sa na všetkých geologických podložiach. Tvoria ich bohatý súbor spoločenstiev smrekovo-bukovo-jedľových lesov. Je tu chladnejšia klíma a humifikácia je spomalená. Hromadí sa surový humus, pôdy podzolujú. Z drevín sa tu vyskytuje jedľa, buk, smrek. Jednotlivo môže byť vtrúsený javor horský, smrekovec, borovica, jarabina vtáčia a breza bradavičnatá. V krovinnom podraze sa vyskytuje zemolez čierny, ruža alpská, ríbezľa skalná, rakyta, baza červená, kalina a iné. Z pôd prevládajú hnedé pôdy nenasýtené, môžu byť aj podzoly.

Smrekové lesy čučoriedkové (P), vyskytujúce sa pod vrcholovou časťou Rovnej hole, sa nachádzajú obyčajne vo vyšších nadmorských výškach. Rastú prevažne na silikátovom podloží s podzolovanými pôdami. Základná drevina je smrek obyčajný, vyskytuje sa smrekovec opadavý a borovica sosna, vzácné jedľa. Pri hornej hranici lesa sa primiešava kosodrevina, z listnatých krov sa v smrečinách objavuje zemolez čierny.

Subalpínske kosodrevinné a trávnaté kyslomilné spoločenstvá (Ms), tvoria úzky pás vo vrcholovej časti Rovnej hole a patria sem porasty kosodreviny (*Pinion mugi*), kvetnaté vysokohorské lúky (zväz *Nardion*) a vysokobyľové spoločenstvá kyslých podkladov (zv. *Calamagrostion villosae* a *C. arundinaceae*). V porastoch prvej formácie dominuje kosodrevina, v nej sú zastúpené ríbezľa skalná, jarabina vtáčia, vrba sliezska, ruža ovisnutá a zemolez čierny. Na hornej hranici sa prirodzene rozpadajú do ostrovčekov a prechádzajú do stupňa alpínskych holí. Podložie tvoria žuly, ruly alebo pieskovce. Pôdami sú hnedé lesné pôdy so známkami podzolizácie, kamenisté s veľkou priepustnosťou. Kyslosť je vysoká, tvorí sa hrubá vrstva surového humusu. Vegetačné obdobie je veľmi krátke.

Súčasná vegetácia riešeného územia je vzhľadom k jeho veľkosti, výškovej a geologickej rôznorodosti veľmi pestrá. V najvyšších polohách sa nachádzajú len nízke kríčky drevín ako vrba krovitá a sieťkovaná, brusnice, porasty kosodreviny, trávnaté porasty s psinčekom pyrenejským, kostravou nízkou, tomkou alpínskou, sitinou trojzárezovou. Kvitnú tu kvety zvončeka alpínskeho, prvosienky najmenšej, jastrabníka alpínskeho, kamzičníka chlpatého. Na vápencoch rastie horec *Clusiov*, plesnivec alpínsky, dryádka osemľupienková, chudôbka vždyzelená, prvosienka holá, klinček včasný, medvedica lekárska, poniklec slovenský, lomikameň trváci, soldanelka karpatská.

Na sutinách rastú odolné druhy ako štiav alpínsky, pakost smradľavý, peračina Robertova, žerušničník piesočný a zvonček karpatský. V žľaboch možno nájsť silenku bezbyľovú, lomikamene, rozchodnicu a iné. Smerom nadol nastupuje smrek, ktorý prevláda zhruba do výšky 1300 m. Podrast v týchto lesoch tvorí papraď samčia, papradka samičia, mačucha cesnačkovitá, starček hercýnsky, margaréta okrúhlostá, hruštica jednostranná aj vzácnejší plavúň pučivý a smrečinovec plazivý. V pásme lesa stredných a nižších polôh nastupujú dreviny ako buk lesný, javor horský, jaseň štíhly, jedľa, borovica, smrekovec s podrastom bylín ako kyslička obyčajná, fialka lesná, srnovník purpurový, zubačka deväťlistá, zubačka cibuľkonosná, bažanka trváca, cesnak medvedí, snežienka jarná, mesačnica trváca.

Z hľadiska živočíšnych regiónov patrí územie do regiónu Západných Karpát.

Zo zoogeografického hľadiska (terestrický biocyklus) leží územie katastra v Palearktiskej (západopaleoarktiskej) oblasti, eurosibírskej podoblasti, provincii stredoeurópsky pohorí, podprovincii karpatských pohorí a v rámci podkarpatského úseku. Z hľadiska limnického biocyklu sa jedná o pontokaspickú provinciu a hornovážsky okres.

Podobne ako rastlinstvo aj živočíšstvo riešeného územia je vďaka pestrým podmienkam rôznorodé. Základné formovanie zoocenóz je predurčené záverom poslednej doby ľadovej a formovalo sa postupne do súčasnej doby najmä vplyvom človeka. Veľkosť územia dáva podmienky na život aj našich najväčších predátorov ako vrcholných článkov potravinového reťazca. Zo stavovcov sú charakteristické medveď hnedý, rys ostrovid a vlk dravý, menej sa vyskytuje mačka divá. Bežné sú veľké stavovce ako jeleň lesný, srnec lesný a diviak lesný. V riekach loví vydra riečna, dominantnou rybou je pstruh potočný, vyskytuje sa tu aj lipeň tymiánový, hlaváč bielooplutvý, hlaváč pásoplutvý, čerebľa pestrá aj slíž severný. Vo väčších tokoch sa vyskytuje mieň sladkovodný, podustva severná, jalec hlavatý, jalec maloústý a hrúz škvrnitý. Najčastejším obojživelníkom je skokan hnedý, vyskytuje sa tu aj slamandra škvrnitá, kunka žltobruchá, ropucha bradavičnatá aj ropucha zelená. Z mlokov je tu karpatský endemit mlok karpatský aj mlok horský. Z plazov je zastúpená vretenica severná, jašterica živorodá, jašterica bystrá aj slepúch lámavý. Žije tu aj užovka obojková. Z vtákov treba spomenúť orla krikľavého aj skalného, lieta tu aj včelár lesný, myšiak hôrny, sokol sťahovavý, jastrab lesný. Zo sov sa tu vyskytuje výr skalný, sova dlhochvostá, kuvik vrabčí, kuvik kapcavý. Z ostatných vtákov sú tu lelek lesný, bocian čierny, tesár čierny, ďateľ bielochrbtý, ďateľ trojprstý, žlna sivá, zo spevavcov hýľ karmínový, škovránok stromový, drozd kolohrivý, muchárik bieločrý, strakoš červenochrbtý. Vyššie v horách lieta ľabtuška vrchovská, vrchárka červenkastá ak kulík vrchovský. Z množstva bezstavovcov je možné spomenúť vzácne endemické troglobiontné formy z jaskýň – štúrovka Eukoenenia spelaea, roztoč Poecilopsis speleaa, chvostoskoky Protaphorura janosik, Deuteraporura kratochvili, Pseudosinella pacleti aj chrobáka Duvalius microphthalmus spelaeus.

Z poľovného hľadiska patrí územie do jelenej chovateľskej oblasti – J XIII Nízke Tatry. Vedľajšou zverou je zver srnčia a diviacia. Nachádzajú sa tu poľovné revíry Bukovica, Ohnište a Čertovica.

Z rybárskeho hľadiska patria toky na území katastra do revíru pásma lososového - pstruhového. Na východnej hranici je to revír Boca č. 3-0230-4-1, na severnej hranici revír Váh č. 22, 3-4730-4-1.

Hlavné lovné ryby sú: pstruh potočný a lipeň obyčajný. Z bielych rýb je to jalec hlavatý, podustva obyčajná, nosáľ obyčajný, ostriež obyčajný, belica obyčajná a mrena obyčajná.

A.2..7. SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

A.2..7..1. *Lesná vegetácia*

Súvislé lesy v katastri obce Liptovská Porúbka sú v južnej časti katastra a zaberajú 78% jeho výmery. V kategórii hospodárskych lesov je 54% z nich a ochranné lesy tvoria 45% výmery lesov v katastri. Lesy sú zastúpené lesnými typmi od 5. do 8. lesného vegetačného stupňa. Vyskytujú sa tu živné vápencové bučiny, trávovité vápencové bučiny, extrémne vápencové jedľovo-bukové smrečiny, živné kyslíkové bukové jedliny, svieže vápencové jedľové bučiny ochranného rázu, živné jedľovo-bukové smrečiny – papradinová buková javorina, vysokohorské smrečiny – extrémna buková smrečina, vysokohorské vápencové smrečiny – vápencová javorová smrečina, svahová buková smrečina, kyslé jedľovo-bukové smrečiny ochranného rázu – trávovitá buková jedlina, živné jedľové bučiny – bažanková buková javorina, vysokohorské smrečiny – balvanovitá jarabinová smrečina, jarabinová smrečina na hornej hranici lesa, kyslá kosodrevina a smreková kosodrevina.

Najviac zastúpenou drevinou je smrek (až 70%), nasleduje buk, jedľa a borovica (okolo 7%), smrekovca je asi 4% a javor má niečo nad 1% ostatné dreviny: kosodrevina, jelša, breza, brest, jaseň, topoľ a lipa sú v malom zastúpení.

A.2..7..2. *Nelesná drevinová vegetácia (NDV)*

Na území katastra sa nachádzajú rôzne druhy plôch NDV. Nie veľké plochy majú charakter lesa a nachádzajú sa v blízkosti existujúcich lesných porastov, kde tvoria tzv. biele plochy. Inou významnou zložkou NDV v katastri sú porasty krovín popri vodných tokoch, ktoré sa miestami rozširujú na väčšie plochy. Najčastejšie sú plochy NDV v priestoroch severnej časti katastra. Kroviny medzi sú tu prakticky len fragmentovite okolo niektorých úsekov poľných ciest. Miestami sa vyskytuje súvislejšia plôška krovín v trávnatých oblastiach katastra. V drevinovom zložení sú zastúpené v prípade bielych plôch najmä lesné dreviny s bohatším podrastom krov ako zemolez, baza, hloh, kalina, čučoriedka, malina, černica. V poľnohospodárskej krajine sa vyskytuje aj trnka, šípka, hloh, osika, iné druhy vrb, jelša apod.

A.2..7..3. *Trvalé trávne porasty*

Trvalé trávne porasty možno v zásade rozdeliť na pasienky a lúky. Obe sú v katastri zastúpené pomerne málo – spolu asi 12% výmery, prevládajú pasienky. Pasienky sú zväčša využívané na pasenie dobytku a vo vyšších polohách oviec. Lúky a pasienky patria podľa katalógu biotopov Slovenska najviac k mezofilným pasienkom a spásaným lúkam. Lúky a pasienky sa môžu deliť do kategórií podľa intenzity a častosti antropických zásahov. Z hľadiska mapovania Corine patria niektoré trávnaté porasty do skupín: 231 - pastviny, 243 – heterogénne poľnohospodárske plochy – prednostne zaberané poľnohospodárstvom, ale s významným zastúpením prírodzenej vegetácie, 321 – krovité alebo bylinné rastlinné spoločenstvá – prírodné trávnaté porasty, 322 – zamokrené lokality a 333 – riedko porastené lokality.

A.2..7..4. *Orná pôda a trvalé kultúry*

Orná pôda v katastri je najviac zastúpená v okolí nivy Váhu a bezprostredne pri intraviláne obce. Zaberá asi 3,7% výmery katastra. V priestoroch lúčnych a oraných štruktúru sa nachádzajú aj plochy meliorované. Orná pôda je obrábaná na pomerne veľkých lánach, maloplošne sa obrába len výnimočne v blízkosti obce. Hlavné plodiny sú pšenica, kukurica a repka olejná.

A.2..7..5. *Špeciálne štruktúry*

Medzi tieto štruktúry sme zaradili menšie plochy ale s väčším významom pre biodiverzitu krajiny. Mnohokrát sa zaraďujú medzi tzv. genofondové lokality. V riešenom území eviduje NAPANT nasledovné takéto lokality: Brtkovica (spoločenstvá horských mezofilných lúk), Capkovo (xerothermné spoločenstvá skál a skalných štrbín), Radovica (spoločenstvá vlhkých mezofilných lúk), Svídovo (mokradné spoločenstvo – slatinné rašelinisko) a Váh (mokradné spoločenstvá, lužné lesy a vlhké lúky).

Z druhov drevín bežne sa na podmáčaných miestach vyskytujúcich možno spomenúť prevládajúcu *Salix purpurea*, potom *Salix cinerea*, *Betula verrucosa*, *Alnus incana*, *Picea excelsa*, *Salix fragilis*, *Salix caprea*. Z bylín možno nájsť *Scirpus silvaticus*, *Equisetum palustre*, *Myosotis palustre*, *Carex fusca*, *Juncus effusus*, *Phragmites communis*, *Ranunculus acris*, *Potentilla palustris*, *Cynanchum vincetoxicum*, *Filipendula ulmaria*, *Angelica sylvestris*, *Cirsium rivulare*, ale aj *Urtica dioica*, *Arctium lappa*, *Cirsium arvense* a iné. Podľa katalógu biotopov Slovenska sú to najmä biotopy horských vodných tokov s vrbou sivou.

A.2..7..6. Vodné toky

Vodné toky sú špecifickým biotopom a javom dôležitým pre hygienu krajiny. Najvýznamnejším tokom je rieka Váh a jej ľavostranný prítok Boca.

Vodné toky sú väčšinou prirodzeného charakteru a nenarušené reguláciami. Sprievodná vegetácia je tvorená druhmi jelša sivá, vrba krehká, vrba purpurová, vrba trojtyčinková, jaseň štíhly, čremcha strapcovitá aj smrek obyčajný, jarabina vtáčia, kalina obyčajná, smrekovec opadavý a topol osikový. Niektoré prítoky prameniace v katastri obce majú aj prameniskové biotopy buď v lesnej alebo v poľnohospodárskej krajine.

A.2..7..7. Vegetácia v obci

Liptovská Porúbka je pomerne husto zastavaná obec, ktorá nemá centrálny priestor vhodný pre verejnú zeleň väčších rozmerov. Najhodnotnejšie jedince sa vyskytujú v okolí kostola, kde prevažuje lipa malolistá. Ostatnú stromovú zeleň tvoria sporadicky sa vyskytujúce jedince smreka obyčajného, smrekovca, vrb, jaseňa štíhleho a ovocné stromy v záhradách. Plocha cintorína je nepravidelne porastená miestami vyššími stromami, ktoré nadväzujú na porasty s prevažným zastúpením smreka na južnej strane.

A.2..7..8. Sídlné a technické prvky (antropogénne prvky)

Obec má obytné, výrobné a poľnohospodárske objekty. Areál poľnohospodárskeho družstva patrí pod podnik Agria so sídlom v Liptovskom Ondreji.

Družstvo tu hospodári na cca 530 ha trvalých trávnych porastoch a 150 ha ornej pôdy. Hlavným zameraním rastlinnej výroby je výroba objemových krmív z trvalých trávnych porastov a porastov na ornej pôde, potom pestovanie obilnín - jačmeňa jarného, pšenice ozimnej, raže a olejiny - repky olejnej.

Na farme v Liptovskej Porúbke sa udržiava chránený šľachtiteľský chov Pinzgauského plemena. Pravidelne sa dochovávali plemenné býčky. Celá produkcia pinzgauského plemena patrí k ohrozeným druhom zvierat, čím farma prispieva k zachovaniu ich genetického fondu. Okrem hovädzieho dobytku chová družstvo aj ovce plemena zošľachtená valaška.

B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPD VYŠŠIEHO STUPŇA

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre toto územie je Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC Žilinského kraja, sprac. Združenie „VÚC Žilina“, 09/1998) v znení Zmien a doplnkov č. 1 – 5. Posledné Zmeny a doplnky č.5 (ZaD č. 5) ÚPN VÚC Žilinského kraja (sprac. Ing. arch. Peter Krajč a kol., január 2018), vyhlásené VZN ŽSK č. 49/2018 boli schválené Zastupiteľstvom ŽSK dňa 19. marca 2018 Uznesením 5/4 a nadobudli účinnosť 15. dňom od vyvesenia na úradnej tabuli ŽSK.

B.1. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚPN-VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA

Najvýznamnejšie záväzné regulatívy ÚPN VÚC Žilinského kraja týkajúce sa katastra obce Liptovská Porúbka sú po jeho poslednej aktualizácii nasledovné:

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),
- 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

- 3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokoštandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, ... stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č. 127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; ...
- 3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach...
- 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistály.

4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
 - 4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu : ... Nízke Tatry-Ďumbierska časť, ...
 - 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
 - 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,

- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
 - 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
 - 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - 4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
 - 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
 - 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),
 - 4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality, tvoriace charakteristické krajinné panorámy,
 - 4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :
 - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť),
 - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
 - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií, alebo ich zmenu,
 - d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),
 - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
 - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,
- 4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany prírody.
- 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,

- 4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
 - 4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,
 - 4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou a na základe posúdenia vplyvov na životné prostredie,
 - 4.13.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 4.15 povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh len výnimočne
 - 4.15.1 nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodných tokoch, ktorým sa poskytuje územná ochrana prírody a krajiny :
 - c) prítoky Váhu, zaradené medzi územia európskeho významu,
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v OP NP) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru; uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 5.3 infraštruktúra cestnej dopravy
 - 5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,
- 5.4 infraštruktúra železničnej dopravy
 - 5.4.4 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať modernizáciu železničnej trate č. 180 I. kategórie na traťovú rýchlosť do 160 km/h, v trase multimodálneho koridoru č. Va., koridorová sieť TEN-T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E v trase a úsekoch:
 - a) v existujúcom koridore trate v úsekoch technicky vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
 - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,
 - 6.1.2 chránené vodohospodárske oblasti ... **Nízke Tatry-východná časť**, ...
- 6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb :

- 6.4.27 v rámci nadregionálnych vzťahov pripravovať realizáciu VN Garajky, veľkokapacitného zdroja pre Spišsko-popradskú vodárenskú sústavu s dotáciou vody pre SKV Liptovský Mikuláš, prívod z VN Garajky do prívodu Kráľova Lehota - Liptovský Mikuláš (potenciálne ohrozené zdroje Kráľova Lehota, Liptovská Porúbka),
- 6.5 podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu,
- 6.6. zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :
 - 6.6.3. ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
 - 6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovania a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
 - 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd,
- 6.8 podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,
- 7.7 podporovať rozvoj plynifikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,
- 8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,
- 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí, určených v ÚPD,

Poznámka :

Návrhový rok 2015 uvedený v záväznej časti platného Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja sa nahrádza návrhovým rokom 2025 v celom rozsahu záväznej časti. Výhľadový rok sa posúva po roku 2025.

B.2. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Z platného ÚPN-VÚC Žilina Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov v katastri obce Kráľova Lehota sú tieto :

- 1. STAVBY NA SLEDOVANIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA - SIETĚ SLEDOVACÍCH, DOKUMENTAČNÝCH A VÝSKUMNÝCH STANÍC (STANOVÍŠŤ) V BLÍZKOSTI, RESP. V AREÁLOCH NADREGIONÁLNYCH BIOCENTIER A BIODIVERZITY A LOKALÍT MEDZINÁRODNÉHO VÝZNAMU**
- 2. DOPRAVNÉ STAVBY**
 - 2.2 stavby železničnej a intermodálnej dopravy :
 - 2.2.2 modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina - hranica Žilinského a Prešovského kraja,
- 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA**
 - 3.1 vodohospodárske stavby
 - aa) príprava realizácie VN Garajky na Ipoľtici, veľkokapacitného zdroja pre Spišsko-popradskú vodárenskú sústavu s dotáciou vody pre SKV Liptovský Mikuláš (náhrada potenciálne ohrozených zdrojov Kráľova Lehota, Liptovská Porúbka),

C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

C.1. DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

C.1.1. Základné demografické ukazovatele a vývoj počtu obyvateľov

Obec Liptovská Porúbka patrí administratívne do okresu Liptovský Mikuláš Žilinského samosprávneho kraja. Celková výmera katastra obce je 42 157 924m².

Pri počte obyvateľov 1144 (v r. 2001) hustota zaľudnenia obyvateľov na 1 km² predstavovala v obci Liptovská Porúbka hodnotu - 27 obyvateľov, čo bolo o 10,6 obyvateľov/km² menej ako mal vtedy okres Liptovský Mikuláš (37,6 obyvateľov na km²), o 75 obyvateľov/km² menej ako mal Žilinský kraj (102 obyvateľov na km²) a o 82,5 obyvateľov/km² menej ako malo Slovensko (109,5 obyvateľov na km²), ktoré sa považuje za priemerne zaľudnenú krajinu. Pri počte obyvateľov 1185 (v r. 2019) hustota zaľudnenia obyvateľov je na 1 km² 28, čo je len o 1 obyvateľa na km² viac.

Tab. č. 1: Historický vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 1784 - 2019 (zdroje : monografia Liptovská Porúbka, Štatistický úrad SR, UPN-O L. Porúbka z r. 2001)

Rok***	Počet obyvateľov k 31.12.	Prírastok (úbytok) oproti predchádz. obdobiu	Predchádzajúce obdobie =100%	Rok 1869=100%
1784	878	-	-	-
1828	1285	407	146,4	-
1869	1665	380	129,6	100
1880	1566	-99	94,0	94,0
1890	1497	-69	95,6	89,9
1900	1388	-109	92,7	83,4
1910	1333	-50	96,0	80,0
1921	1262	-71	94,7	75,8
1930	1441	179	114,2	86,5
1950	1212	-229	84,1	72,8
1961	1413	201	116,6	84,9
1970	1402	-11	99,2	84,2
1980	1153	-249	82,2	69,2
*1991	980	-173	85,0	58,8
*1996	984	4	100,4	59,0
**2001	1144	160	116,3	68,7
**2005	1180	36	103,1	70,9
**2009	1183	3	100,2	71,0
**2013	1144	-39	96,7	68,7
**2017	1175	31	102,7	70,6
**2019	1185	10	100,8	71,2
***2021	1248	63	105,3	74,9

Poznámky :

Historické údaje do r. 1980 sú získané z monografie Liptovská Porúbka (sprac. Kolektív autorov, zostavila PhDr Tatiana Zimániová, 2007)

*údaje získané z UPN-O L. Porúbka (sprac. URBAN TRADE Košice, 2001)

**údaje získané z www.statistics.sk

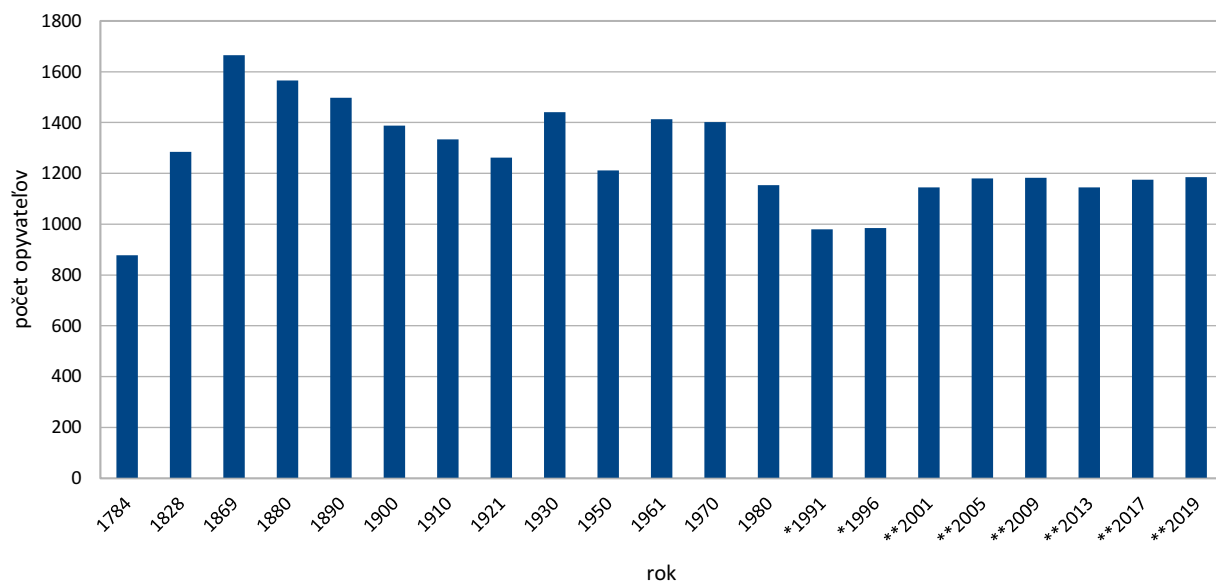
***údaje SODB 2021

Od roku 1869, kedy obec mala najviac obyvateľov (1665) v histórii, počet obyvateľov do r. 1921 rovnomerne klesal. Po I. sv. vojne opäť stúpol, aby pravdepodobne vplyvom II. sv. vojny dočasne klesol. Na to opäť po r. 1950 stúpol. Za dvadsať rokov 1970 – 1990 počet obyvateľov relatívne rýchlo klesol takmer o 500 obyvateľov. Najnižší počet obyvateľov od r. 1869 je zaznamenaný v r. 1991 – len 980. toto číslo môže súvisieť jednak z odtrhnutím sa Liptovskej Porúbky od Liptovského Hrádku, ktorého súčasťou bola obec od r. 1970, ale aj s rozdelením bývalého Československa na 2 štáty Čechy a Slovensko. Po r. 1996 počet obyvateľov v Liptovskej Porúbke opäť stúpa a od r. 2001 do r. 2019 sa drží na úrovni takmer 1200 obyvateľov.

V súčasnosti k dátumu 12.06.2024 má 1247 obyvateľov (údaj získaný od Obecného ôradu).

Graf č. I : Vývoj počtu obyvateľov obce Liptovská Porúbka (r. 1784 – 2019)

Vývoj počtu obyvateľov v obci Liptovská Porúbka

C.1..2. Pohyb obyvateľov v obci

Pri skúmaní prirodzeného pohybu môžeme konštatovať, že prevládala v skúmaných rokoch natalita nad mortalitou, čo znamená prirodzený prírastok oproti začiatku roku 2010 na konci r. 2019 o 11 obyv.

Čo sa týka migračného pohybu obyvateľov ten predstavoval za sledované obdobie prírastok 33 obyvateľov.

Celkový prírastok v obci je na konci r. 2019 oproti začiatku roku 2010 44 obyvateľov, t. j. +3,86%.

Tab. č. 2: Pohyb obyvateľstva obce Liptovská Porúbka v r.2010 - 2019 (zdroj www.statistics.sk)

rok	Stav k 1. 1.	Živonarodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok (-úbytok)	Príťahovalí	Vystaňovalí	Prírastok (-úbytok) sťahovaním	Celkový prírastok (-úbytok)	Stav ku koncu obdobia
2010	1141	19	19	0	39	31	8	8	1149
2011	1149	12	8	3	25	26	-1	2	1151
2012	1151	10	11	-1	20	30	-10	-11	1140
2013	1140	20	14	5	28	29	-1	4	1144
2014	1144	12	9	3	55	30	25	28	1172
2015	1172	8	17	-9	24	38	-14	-23	1149
2016	1149	23	8	15	31	24	7	22	1171
2017	1171	12	11	1	22	19	3	4	1175
2018	1175	11	11	0	53	36	17	17	1192
2019	1192	12	18	-6	32	33	-1	-7	1185

C.1..3. Štruktúra obyvateľov v obci

Pohlavie a vek patria medzi základné biologické znaky obyvateľstva.

V roku 2010 bol podiel žien na celkovom počte obyvateľov 51,64%, v roku 2019 to bolo 50,55%. Počet žien prevláda vo všetkých rokoch a to aj z dôvodu, že sa ženy dožívajú vyššieho veku než muži. Dokumentuje to aj tabuľka č. 6 (6a). V roku 2021 bol podiel žien 50,32% v absolútnom vyčíslení 628.

Veková štruktúra obyvateľov obce Liptovská Porúbka v roku 2010, rozčlenená na predproduktívny vek (18,72%), produktívny vek (71,03%) a poproduktívny vek (10,24%) charakterizuje vysoký podiel obyvateľstva v predproduktívnom a produktívnom veku, čo predstavuje mladnutie populácie v obci – index starnutia je 54,70. V roku 2019 sú však už tieto čísla trocha nepriaznivejšie: predproduktívny vek (17,13%), produktívny vek (68,69%) a poproduktívny vek (14,18%) poukazuje na opačný trend v obci. Index starnutia sa podstatne zhoršil a má hodnotu 82,78.

Priemerný vek obyvateľov obce Liptovská Porúbka bolo v r. 2019 **38,92 rokov**, pričom z tabuľky č. 3 (3a) môžeme vyčítať, že postupne dochádza k vyrovnaniu priemerného veku u mužov a žien.

Tab. č. 3: Indexy vekového zloženia trvale bývajúceho obyvateľstva v obci Liptovská Porúbka za roky 2000-2019 (zdroj www.statistics.sk)

6a: Priemerný vek obyvateľa (rok)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	36,81	37,14	37,8	37,8	37,76	38,27	38,2	38,54	38,41	38,92
Muži	35,2	36,31	36,98	36,72	36,9	37,38	37,15	37,35	37,5	38,06
Ženy	38,3	37,92	38,58	38,83	38,57	39,1	39,2	39,7	39,3	39,75

6b: Podiel osôb v predproduktívnom veku (Percento)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	18,72	17,81	16,93	17,66	17,06	16,71	17,25	17,62	17,28	17,13
Muži	19,27	17,68	16,64	17,59	17,1	16,67	17,98	18,83	17,94	17,58
Ženy	18,21	17,94	17,21	17,72	17,03	16,75	16,56	16,44	16,64	16,69

6c: Podiel osôb v produktívnom veku (Percento)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	71,03	71,42	71,32	69,93	70,65	70,58	69,77	69,11	69,13	68,69
Muži	73,61	73,04	73,6	72,53	73,12	73,3	71,73	70,47	70,05	70,31
Ženy	68,62	69,88	69,17	67,46	68,28	68,02	67,89	67,79	68,22	67,11

6d: Podiel osôb v poproduktívnom veku (Percento)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	10,24	10,77	11,75	12,41	12,29	12,71	12,98	13,28	13,59	14,18
Muži	7,12	9,29	9,76	9,87	9,77	10,04	10,3	10,71	12,01	12,12
Ženy	13,17	12,18	13,63	14,82	14,69	15,23	15,55	15,77	15,14	16,19

6e: Index starnutia (Percento)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	54,70	60,47	69,40	70,27	72,04	76,06	72,25	75,37	78,65	82,78
Muži	36,95	52,55	58,65	56,11	57,13	60,23	57,28	56,87	66,94	68,94
Ženy	72,32	67,89	79,19	83,63	86,26	90,92	93,90	95,92	90,99	97,00

Poznámka :

Index starnutia - počet osôb v poproduktívnom veku k osobám v predproduktívnom veku. Zvyčajne sa vyjadruje v percentách.

Zo sčítania obyvateľov v r. 2021 vyplýva, že v produktívnom veku (15 - 64 rokov) sa v obci nachádza 69,71% obyvateľov, čo je vysoko nadpriemerné číslo.

Obyvateľstvo obce Liptovská Porúbka môžeme charakterizovať z hľadiska národnostnej štruktúry ako homogénny typ, nakoľko slovenská národnosť sa pohybuje nad 90% obyvateľov.

Tab. č. 4: Bývajúce obyvateľstvo podľa národností v r. 2019 v absolútnych číslach a v % (zdroj www.statistics.sk)

Národnosť	muži	ženy	Spolu	Spolu v %
Slovenská	529	552	1 081	91,22
Maďarská	1	2	3	0,25
Rómska	21	20	41	3,46
Rusínska	1	0	1	0,08
Ukrajinská	1	0	1	0,08
Česká	3	3	6	0,51
Poľská	0	2	2	0,17
Moravská	2	0	2	0,17
Nezistená	27	21	48	4,05
Spolu	586	599	1 185	100

V roku 2011 pri sčítaní obyvateľov sa polovica veriacich obyvateľov (43,68%) prihlásilo k veriacim rímskokatolíckej cirkvi. V minulosti začiatkom 19. stor. však bola obec takmer čisto evanjelickou dedinou. Z 1134 obyvateľov v r. 1825 tu žilo len 13 katolíkov. V r. 1894 už ich bolo 162.

Tab. č. 5: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania v % (SODB 2011)

Náboženské vyznanie / cirkev	muži	ženy	Spolu	Spolu v %
Rímskokatolícka cirkev	229	276	505	43,68
Gréckokatolícka cirkev	2	3	5	0,43
Pravoslávna cirkev	1	1	2	0,17
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	158	173	331	28,63
Reformovaná kresťanská cirkev	0	1	1	0,09
Evanjelická cirkev metodistická	3	1	4	0,35
Apoštolská cirkev	2	0	2	0,17
Cirkev adventistov siedmeho dňa	2	3	5	0,43
Kresťanské zbory	0	2	2	0,17
Náboženská spol. Jehovovi svedkovia	13	13	26	2,25
Bez vyznania	79	73	152	13,15
Iné	1	0	1	0,09
Nezistené	68	52	120	10,38
Spolu	558	598	1 156	100,00

C.2. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA

C.2.1. Vzdelanostná štruktúra v obci

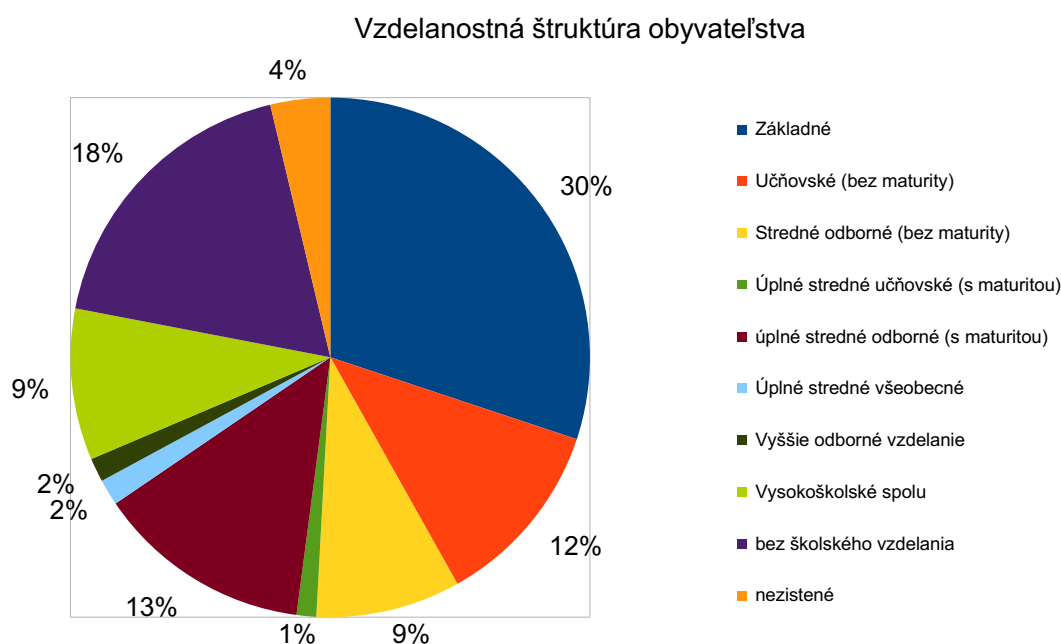
Vzdelanostná úroveň obyvateľov obce Liptovská Porúbka bola skúmaná na základe sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. Z výsledkov bolo zistené, že najviac bola zastúpená skupina osôb so základným vzdelaním (30,1%). Nasleduje úplné stredné odborné vzdelanie (13,41%) a potom učňovské bez maturity (11,76%). Vysokoškolské vzdelanie malo v r. 2011 ukončené 9,43% obyvateľov. V roku 2021 (SODB) to bolo 10,5%, čo je stále vysoko pod priemerom Slovenska.

Môžeme konštatovať, že vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v Liptovskej Porúbke je mierne nepriaznivá, ale zodpovedá veľkostnej skupine obce.

Tab. č. 6: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania (SODB 2011)

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	Spolu v %
Základné	156	192	348	30,10
Učňovské (bez maturity)	80	56	136	11,76
Stredné odborné (bez maturity)	56	48	104	8,99
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	5	9	14	1,21
úplné stredné odborné (s maturitou)	72	83	155	13,41
Úplné stredné všeobecné	6	13	19	1,64
Vyššie odborné vzdelanie	8	9	17	1,47
Vysokoškolské bakalárske	5	9	14	1,21
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	45	45	90	7,79
Vysokoškolské doktorandské	1	4	5	0,43
Vysokoškolské spolu	51	58	109	9,43
bez školského vzdelania	101	110	211	18,25
nezistené	23	20	43	3,72
Úhrn	558	598	1 156	100,0

Graf č. 2 : Vzdelanostná úroveň obyvateľov obce Liptovská Porúbka (SODB 2011)

C.2..2. Ekonomická aktivita v obci

Na celkovom počte obyvateľov obce Liptovská Porúbka sa v r. 2019 podieľalo ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) 45,58%. Celkový počet EAO podľa sčítania z roku 2019 je 540 obyvateľov, ktorí predstavovali 66,34 % z 814 obyvateľov produktívneho veku.

Tab. č. 7: Indexy ekonomického zaťaženia a závislosti trvale bývajúceho obyvateľstva v obci Liptovská Porúbka, 2010-2019 (zdroj www.statistics.sk)

Index ekonomického zaťaženia osôb (Percento)											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Spolu	40,78	40,02	40,22	43	41,55	41,68	43,33	44,7	44,66	45,58	
Muži	35,85	36,92	35,87	37,87	36,75	36,43	39,42	41,91	42,75	42,23	
Ženy	45,73	43,1	44,58	48,23	46,45	47,01	47,29	47,52	46,59	49	

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí (Percento)										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	26,36	24,94	23,74	25,25	24,15	23,67	24,72	25,49	25	24,94
Muži	26,18	24,21	22,6	24,26	23,39	22,74	25,06	26,72	25,6	25
Ženy	26,54	25,67	24,88	26,26	24,94	24,63	24,38	24,26	24,39	24,88
Index ekonomickej závislosti starých ľudí (Percento)										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	14,42	15,09	16,48	17,75	17,39	18	18,6	19,21	19,66	20,64
Muži	9,67	12,71	13,27	13,61	13,37	13,69	14,36	15,2	17,15	17,23
Ženy	19,19	17,43	19,7	21,97	21,52	22,39	22,91	23,27	22,2	24,13

Poznámky :

Index ekonomickeho zaťaženia - počet osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku. Zvyčajne sa vyjadruje v percentách.

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí - počet osôb v predproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku. Zvyčajne sa vyjadruje v percentách.

Index ekonomickej závislosti starých ľudí - počet osôb v poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku. Zvyčajne sa vyjadruje v percentách.

Celkový počet nezamestnaných v Liptovskej Porúbke je ku koncu augusta tohto roku cca 11% počtu produktívnych obyvateľov v obci, z toho dlhodobo nezamestnaných je 18 (9 žien a 9 mužov).

Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa odvetvového hospodárstva (SODB 2011) v obci Liptovská Porúbka potvrdzuje, že najviac obyvateľstva pracuje vo výrobe (34,77%), nasleduje odvetvie obchodu (9,14%) a stavebníctvo (8,24%). Verejná správa a zdravotníctvo je zastúpené rovnako (obe 6,63%). Poľnohospodárska výroba tvorí 5,73%, lesníctvo a ťažba dreva spolu 5,55% a ťažba nerastov celkom 4,48% EAO.

Celkový počet nezamestnaných v Liptovskej Porúbke je ku koncu augusta tohto roku cca 11% počtu produktívnych obyvateľov v obci, z toho dlhodobo nezamestnaných je 18 (9 žien a 9 mužov).

Obec je charakterizovaná ako čisto vidiecky typ osídlenia, čo sa prejavuje hlavne v malých pracovných príležitostiach. Za prácou odchádza 388 obyvateľov, čo predstavuje 69,53% z EAO.

Rozvoj obce ovplyvňujú aj obyvatelia, ktorí podnikajú prevažne na základe živnostenského oprávnenia.

C.3. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

Pre obec Liptovská Porúbka je charakteristický bytový fond v rodinných domoch. Vychádzajúc zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, predstavoval celkový domový fond v Liptovskej Porúbke 393 domových jednotiek, z toho obývaných rodinných domov je 264, obývaných bytových domov 9 a obývaných ostatných budov 5. Trvale obývaných domov celkom bolo 286. Približne polovica (132) domov sú postavené po II. sv. vojne a v období socializmu (1946 – 1990). Viac ako jedna tretina (88) je z rokov do 1945. 14 domov je postavených po r. 2000 – to je však údaj z r. 2011 (SOBD). Dnes je už postavených ďalších 66 domov.

Dnes je celkový počet domov určených na bývanie v Liptovskej Porúbke 459 (údaj od obecného úradu). Podľa SODB 2021 je v súčasnosti v obci celkove 489 domov, z toho 392 rodinných domov a 8 bytových domov.

Podľa SODB 2021 je v súčasnosti v obci celkove 576 bytov, z toho 403 bytov (69,97%) v rodinných domoch a 83 bytov (14,41%) v bytových domoch.

Tab. č. 8: Domy obývané (SODB 2011)

Domy obývané																	
spolu	spolu																
		podľa typu				podľa formy vlastníctva							podľa obdobia výstavby				
		z toho				z toho							z toho				
		rodinné domy	bytové domy	iné	nezistené	Fyzické osoby	štát	obce	iné právnické osoby	Kombinácia vlastníkov	iné	nezistené	do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	nezistené
393	286	264	9	5	8	232	2	5	2	4	2	39	88	132	7	14	45

Tab. č. 811: Domy neobývané (SODB 2011)

Domy											
neobývané											s nezistenou obývanosťou
spolu	podľa dôvodov neobývanosti					podľa obdobia výstavby					
	v tom					v tom					
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	uvolnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	nezistené	
107	0	80	9	14	4	0	0	0	0	107	0

Úroveň bývania a vybavenosti domácností v obci Liptovská Porúbka je rozdielna. Kvalita bývania sa určuje ukazovateľmi ako napríklad veľkosťou obytnej plochy, počtom obytných miestností, vybavenosť bytov ústredným kúrením a pod.

Tab. č. 9: Byty obývané a neobývané (SODB 2011)

Obývané byty																
spolu	podľa formy vlastníctva						podľa počtu obytných miestností						podľa veľkosti obytnej plochy v m ²			
	vlastné byty v bvt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	nezistené	1	2	3	4	5+	nezistené	do 40	40 - 80	81 - 120	120+
394	67	227	45	0	16	39	19	56	156	56	81	26	69	236	36	27

Obývané byty												Neobývané byty				
podľa typu kúrenia					podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie							spolu	podľa dôvodov neobývanosti			
													zmena vlastníkov	určené na	nespôsobilé na	z iných dôvodov
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iné	bez kúrenia	nezistené	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	nezistené		zmena vlastníkov	určené na	nespôsobilé na	z iných dôvodov
19	147	177	2	49	85	85	1	175	3	3	42	105	0	82	13	10

C.4. DEMOGRAFICKÁ PROGNOZA

Obec Liptovská Porúbka sa nachádza v tesnej blízkosti najbližšieho centra vybavenosti mesta Liptovský Hrádok, 12 km od okresného mesta Liptovský Mikuláš a cca 100 km od krajského mesta Žilina. Blízkosť týchto miest vytvára priaznivé podmienky pre zamestnanie časti obyvateľstva, ako aj školské vzdelanie.

V Liptovskom Hrádku je železničná trať na hlavnej železničnej trase Slovenska Bratislava-Košice. Pešia dostupnosť obyvateľov Liptovskej Porúbky k železničnej stanici v Liptovskom Hrádku je 22 min. (1,8 km z centra obce), autobusom z najvzdialenejšej zastávky verejnej autobusovej dopravy je to cca 10 min. Severovýchodne od obce v jej tesnej blízkosti obce sa nachádza hlavná križovatka na Brezno a Vysoké Tatry (križovatka ciest I. triedy I/18 a I/72). Pritom cesta I/72 na Brezno (cez Čertovicu) je v podstate jediná severojužná spojnice cez Nízke Tatry (Donovaly aj Vernár idú už mimo Nízke Tatry). Taktiež zhruba 4 a pol km od obce sa nachádza v obci Liptovský Peter prípojka na severnú diaľnicu D1. Už z uvedeného vyplýva, že obec má mimoriadne dobrú dopravnú polohu - neďaleko hlavných cestných a železničných ťahov, ktoré však nepôsobia rušivo

Cez kataster obce na severe preteká rieka Váh. Obec leží na úpätí Nízkych Tatier a jej kataster takmer celý leží v Nízkych Tatrách. Obec je tak priam ideálnym miestom pre východzie túry a návštevy Nízkych Tatier, ale aj okolitých obcí, ako aj neďalekých Vysokých Tatier (Podbanské – 20 km, Tatranská Štrba – 30 km).

Z demografického pohľadu je obec pomerne stabilná, so silnou majoritou obyvateľov slovenskej národnosti, z náboženského pohľadu je obec evanjelicko-katolícka. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva je primeraná veľkosti obce, index starnutia sa za posledných 10 rokov zhoršil o takmer 30%, čo je varovný signál pre obec. Podiel osôb v predproduktívnom veku je za posledných 10 rokov pomerne stabilný (17-19%), čo môže stabilizovať obec. Podiel osôb v poproduktívnom veku narástol o 4%, čo môže byť zapríčinené posunom doby dožitia.

Limitujúcim prvkom rozvoja obce je jej atraktívne prostredie, ktoré je z veľkej časti chránené.

Všeobecný trend na Slovensku je pokles počtu obyvateľov prirodzeným pohybom (t. j. počet úmrtí je väčší ako počet pôrodov). Od roku 2001 do r. 2019 je počet obyvateľov stabilizovaný na úrovni medzi 1150 – 1200 obyvateľov. V tomto roku prekročila obec Liptovská Porúbka po dlhšom čase počet 1300 obyvateľov. Veľmi dôležité sú migračné stimuly (vytváranie bytových, ekonomických, ekologických a sociálnych podmienok), ktoré zabezpečia primeraný nárast počtu obyvateľov obce.

Navrhované stavebné pozemky pre bývanie v obci Liptovská Porúbka predpokladajú :

- nárast rodinných domov (RD) o cca 125, pri obložnosti 3,0 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov v RD o **375**

- výstavbu bytov s počtom bytov cca 2x15, pri obložnosti 3,0 obyv./byt je to nárast obyvateľov o **90**

Spolu je nárast cca **+465** obyvateľov.

D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Kataster obce spadá do povodia rieky Váh.

Obec Liptovská Porúbka leží na ľavom brehu rieky Váh na severovýchodnom okraji Ďumbierskej časti Nízkyh Tatier a jej kataster sa rozprestiera južne od rieky Váh až po vrchol Rovnej Hole, ktorý tvorí najjužnejší cíp katastra. Z východnej strany tvorí jej hranicu cesta I/72 po obec Malužiná a potom sa hranica katastra odkláňa smerom k vrcholu Rovnej Hole. Zo západnej strany hranica katastra smeruje od sútoku riek Belá a Váh smerom na juh cez Stanišovské sedlo, Michalovské sedlo, Svidovské sedlo až k vrcholu Rovnej Hole.

Obec je napojená na cestu I/18 v meste Liptovský Hrádok, ktorého súčasťou bola v minulosti.

Obec sa nachádza v Žilinskom kraji v okrese Liptovský Mikuláš. Kataster obce na severe hraničí s mestom Liptovský Hrádok a ďalej s obcami Hybe, Kráľova Lehota, Malužiná, Nižná Boca, Vyšná Boca, Liptovský Ján, Uhorská Ves (časť Vislavce) a Podtureň, ktoré sa tiež nachádzajú v okrese Liptovský Mikuláš.

Celé katastrálne územie obce pod riekou Váh patrí do ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry (NAPANT). Väčšina riešeného územia (po úpätie Nízkyh Tatier) spadá do vlastného územia Národného parku Nízke Tatry. NAPANT bol vyhlásený v roku 1978 ako tretí na Slovensku. Výmera celého vlastného územia bola 81 095 ha a ochranného pásma 123 990 ha. V roku 1997 bola výmera prehodnotená na 72 842 ha vlastného územia a 110 162 ha ochranného pásma.

Do katastrálneho územia zasahujú aj územia európskeho významu siete NATURA 2000. Je to Chránené vtáčie územie SKCHVU018 Nízke Tatry a Územie európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry.

D.1. ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Najbližším sídlom s vyššou vybavenosťou je mesto Liptovský Hrádok - centrum regionálneho významu tretej skupiny – cez ktorý prechádza štátna cesta I/18. Politicko-hospodárskym, kultúrno-spoločenským a administratívno-správnym centrom okresu je mesto Liptovský Mikuláš (vzdialené 11 km) – centrum druhej skupiny v sídelnej štruktúre Žilinského kraja (Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001). Obidve tieto mestá poskytujú a budú poskytovať obci Liptovská Porúbka vyššiu vybavenosť a služby nadmiestneho významu.

D.2. VÄZBY OBCE NA OKOLITÉ ÚZEMIE

Doprava :

Z hľadiska širších dopravných vzťahov je záujmové územie napojené na nadradenú cestnú sieť (cesta I/18) prostredníctvom cesty III/2341, ktorá sa napája na štátnu cestu I. triedy I/18 v meste Liptovský Hrádok, ktorá je paralelná s hlavným severným dopravným koridorom diaľnice D1 na trase Žilina – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov – Košice ako nadregionálny cestný ťah E-50

medzinárodnej európskej cestnej siete. Na diaľnicu D1 je napojenie prostredníctvom cesty II. triedy II/537 (z cesty I/18 – križovatka v L. Hrádku) v obci Liptovský Peter. Dostupnosť tohto napojenia z centra obce Liptovská Porúbka je cca 4,5 km.

Katastrom obce prechádza ďalšia nadradená dopravná trasa – cesta I. triedy I/72 severo-južná spojnice cesty I/18 s cestou I/66 (Brezno-Banská Bystrica). Na severe sa napája na cestu I/18 pri severo-východnom cípe katastra (asi 4,5 km východne od mesta L. Hrádok), na juhu sa napája na cestu I/66 v meste Podbrezová. Z uvedeného vyplýva, že obec má mimoriadne dobrú dopravnú polohu.

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec priame autobusové spojenie s mestom Liptovský Hrádok.

Katastrom obce prechádza I. hlavný železničný vnútroštátny ťah SD č.180 Žilina – Košice s medzinárodným významom, ktorý tvorí elektrifikovaná dvojkoľajná trať. Najbližšia železničná stanica je v meste Liptovský Hrádok, vo vzdialenosti cca 1,8 km z centra obce – pešia dostupnosť 22 minút, autobusom cca 10 min. z koncovej zastávky v obci. V súčasnosti je požiadavka Modernizácie železničnej trate Žilina – Košice. Táto modernizácia si vyžiada preložku cesty III/2341.

Z nemotorovej dopravy je významná Liptovská cyklomagistrála, ktorá je v dĺžke 70km a jej trasa vedie z Bešeňovej cez Liptovskú Porúbku do Bieleho potoka, ktorý je už v Prešovskom kraji.

Voda :

Kataster obce je bohatý na vodné zdroje. Celý kataster sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Nízke Tatry. Na území katastra sa nachádza niekoľko vrtov, z ktorých je zásobované mesto Liptovský Hrádok ale aj okresné mesto Liptovský Mikuláš. Tieto vrty sa nachádzajú na severe katastra pri rieke Váh. Z vrtov na severovýchode katastra v lokalite Vyšné lazy je voda odvedená potrubím HDPE DN 400mm do úpravne vody Jašterovica (2x1000m³) umiestnenej juhovýchodne od hospodárskeho dvora PD. Do tejto úpravne vody je dovedená voda aj z vrtov, ktoré sa nachádzajú v katastri mesta L. Hrádok a z vrtu Kamenistá, ktorý je tesne pri Váhu severovýchodne od úpravne vody a to potrubím OC DN 300mm a HDPE DN 200mm. Z úpravne vody je voda privádzaná do L. Mikuláša potrubím OC DN 500mm v trase smerom na sever od úpravne vody, cez Váh a tesne za Váhom popri telese hrádze smerom na západ. Z prameňa pod Zapačom je zásobované pitnou vodou mesto Liptovský Hrádok.

Samotná obec Liptovská Porúbka má vlastné zdroje pitnej vody pramene Brtkovica (Q=0,7l/s) a Skaličná (Q=0,1l/s), ktoré dovádzajú vodu potrubím HDPE RC DN 150mm do vodojemu Jašterovica 100m³ umiestneného v lokalite Veľká hôrka. Odtiaľ je rozvádzaná pitná voda do celej obce v časti južne od rieky Váh. V časti severne od Váhu je pitná voda privádzaná z vodovodnej siete mesta Liptovský Hrádok. Priemyselná lokalita pri Kráľovej Lehote je zásobovaná pitnou vodou z Kráľovej Lehoty, miestna časť pri Malužinej je zásobovaná pitnou vodou z vodovodnej siete obce Malužiná (zdroj - prameň Pod skalou).

Obec Liptovská Porúbka je odkanalizovaná potrubím DN 100-300mm, z ktorého sú splaškové vody odvedené smerom na západ do čističky odpadových vôd (ČOV) v Liptovskom Mikuláši. Miestne časti pri Kráľovej Lehote a v Malužinej nie sú odkanalizované. Splaškové vody sú tam vypúšťané z jednotlivých domov do septikov a žump. Toto riešenie likvidácie odpadových vôd nezodpovedá kritériám moderného bývania a neposkytuje záruky na zamedzenie znečisťovania životného prostredia odpadovými vodami.

Elektrická energia :

Severovýchodnou časťou katastra vedie vzdušné vedenie VN 110 kV z rozvodne Liptovský Mikuláš. V k. ú. Kráľova Lehota sa nachádza rozvodňa elektrickej energie 110/22 kV. Je napájaná vonkajšími VVN vedeniami 110kV od rozvodne Štrba a L. Mikuláš. Zásobovanie obce Liptovská Porúbka elektrickou energiou sa uskutočňuje 22 kV vonkajším dvojitém vedením č. 134 a 135, ktoré pokračujú cez celý kataster do susedných obcí.

Plyn :

Zo severu prechádza katastrálnym územím obce a smeruje k obci Kráľova Lehota trasa VVTL plynovodu DN 500 o menovitom pretlaku zemného plynu 6,4 MPa, ktorá ďalej smeruje na juh až k regulačnej stanici RS Malužiná (odkiaľ je zásobovaná aj miestna časť L. Porúbky) a ďalej na juh. Pri východnej hranici katastrálneho územia vedľa štátnej cesty I/72 je umiestnená regulačná stanica zemného plynu Kráľova Lehota typu RS 3000, ktorá zásobuje objekty firiem v priemyselnej zóne a niekoľkých domov nachádzajúcich sa v tejto časti katastra. Pre účely napojenia uvedených firiem na prívod zemného plynu je vyhotovený stredotlaký plynovod DN 100 o menovitom pretlaku plynu 0,3 MPa v celkovej dĺžke cca 1400 m.

Zdrojom zemného plynu pre samotnú obec je :

- VTL plynovod DN 200, PN 6,3 MPa, RS Jamník
- VTL prípojka DN 200, PN 6,3 MPa, RS Liptovský Hrádok o celkovom výkone 10 000m³/hod. je určená pre zásobovanie plynom obce : Liptovský Hrádok, Liptovský Peter, Liptovský Ján, Podtureň a Liptovská Porúbka.

Telekomunikácie :

Cez obec prechádza trasa diaľkového dvojitého optického kábla (DOK) spoločnosti Telekom v úseku Liptovský Hrádok – Brezno. DOK ide severne popri Váhu a v mieste východne od evanjelického kostola prechádza na južný breh Váhu a ďalej popri kostole až k domu č. 341, kde je umiestnená digitálna telefónna ústredňa (DTÚ). Odtiaľ pokračuje smerom k hospodárskemu dvoru PD, popri ňom ďalej popod horu smerom na východ popri miestnej komunikácii až k št. ceste I/72 a popri nej až do DTÚ Malužiná.

Miestna telekomunikačná sieť (MTS) L. Porúbka nad Váhom aj pri K. Lehote je pripojená na digitálnu ústredňu v L. Hrádku. Do Kráľovej Lehoty vedie kábel MTS popri železnici z južnej strany. MTS L. Porúbka pod Váhom je pripojená na DTÚ v L. Porúbke pri dome č.341. MTS pri Malužinej je pripojená na DTÚ v Malužinej.

V katastri obce je v severovýchodnej časti pri Kráľovej Lehote umiestnený mobilný vysielateľ ORANGE. Ostatné mobilné vysielacie telekomunikačných operátorov (Telekom a O2) sú umiestnené mimo katastra obce, odkiaľ pokrývajú aj územie obce Liptovská Porúbka.

D.3. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA

Územný plán obce Liptovská Porúbka rieši záujmové územie len v rámci katastra obce, rešpektuje zároveň dané väzby uvedené v kapitole D.2.

Funkčné využívanie záujmového územia v rámci katastra obce v zásade ostáva nemenné – t.j. prevažuje tu lesné hospodárstvo sčasti je tu bývanie, poľnohospodárstvo, výroba, skladové hospodárstvo a rekreácia, ale tiež dobývací priestor, kde sa ťaží porfýrit. V návrhu je snaha podporiť rozvoj obce doplnením funkcie bývania a vybavenosti v samotnej obci. V jej miestnych častiach sa s výrazným rozvojom neuvažuje a skôr ide o stabilizáciu daných území. Za úplne stabilizované územia sú navrhované rekreačné oblasti Brtkovica a Michalovo.

Riešenie záujmového územia zahŕňa:

- rozvoj obce v nadväznosti na jej zastavanú časť
- návrh potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry v navrhovaných rozvojových plochách
- zohľadnenie priebehu prvkov nadradeného územného systému ekologickej stability, ako aj chránené územia nachádzajúce sa v katastri, pri návrhu nových funkcií mimo zastavaného územia obce
- rešpektovanie pôdneho fondu a jeho bonitu za predpokladu, že neprevýši verejný záujem v prospech inej funkcie, ktorú vzhľadom k dispozícii obce nie je možné umiestniť inak
- rešpektovanie ochranných pásiem všetkých druhov

- rešpektovanie priebehu nadradených inžinierskych sietí prechádzajúcich cez územie
- realizovanie protipovodňových opatrení a opatrení zabraňujúcich erózii pôdneho fondu

Územný plán nerieši územie mimo katastra obce.

E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

E.1. HISTÓRIA A KULTÚRNE HODNOTY PROSTREDIA

(zdroj Krajský pamiatkový úrad Žilina a obecný úrad)

Prvé osídlenie v dnešnom chotári obce bolo staroslovanské hradisko Vislavce, situované na severnej strane masívu Smrekovica, južne od sútoku Belej a Váhu. Krajský pamiatkový úrad Žilina eviduje dve ďalšie archeologické náleziská vo výšinných polohách v južnej časti k. ú. obce – v polohách Veľký vrch a Selnice.

Územie, na ktorom vznikla dedina Liptovská Porúbka, bolo od roku 1263 majetkom šľachtica Bohumíra a jeho potomkov (zalesnené územie). Obec Liptovská Porúbka vznikla v 14. storočí na majetku potomkov Bohumíra, zemanov z Liptovského Jána, na pozemkoch skultivovaných po vyrúbaní lesov. Dobový prívlastok Križanova dostala podľa mena Šoltýsa – dedičného richtára, ktorý ju založil na základe nemeckého práva na podnet zemianskeho rodu z Liptovského Jána. Noví osadníci však nepochádzali z Liptova. Liptovská Porúbka ako poddanská obec patrila pod správu zemepánov rodu Svätojánskovcov (Szentiványiovcov) z Liptovského Jána. Pravdepodobne už od 14.-15. storočia jestvoval v obci drevený kostolík a motlitebňa, o ktorej sú priame doklady od roku 1694.

V roku 1600 stálo v Liptovskej Porúbke 41 poddanských domov a jeden mlyn. Patrila tak vtedy k veľkým dedinám. Koncom 17. storočia už bola jednou z najhustejšie osídlených dedín v hornom Liptove. Začiatok 18. storočia však priniesol so sebou biedu a dedinu ako i celý región opustilo mnoho poddanských rodín na Dolnú zem. V druhej polovici 18. storočia nastal prudký nárast počtu obyvateľstva (r. 1784 – 878 ľudí v 68 domoch). Zemepáni Svätojánskovci prosperovali okrem iného aj na príjmoch z porúbčanských mlynov, píl, krčiem i hostincov. V dedine sa v 18. storočí zriadili aj druhý mlyn. V rámci „občianskej vybavenosti“ sa nachádzal v strede dediny hostinec, a taktiež jeden na lokalite Šmýkanec (tesne pri Kráľovej Lehote). V prvej polovici 19. storočia počet obyvateľov v Liptovskej Porúbke kulminoval. V roku 1829 tu trvalo žilo 1289 ľudí a stálo 91 domov. V auguste toho roku však požiar zničil takmer celú dedinu, zhorelo a bolo poškodených 52 domov. Po obnove dediny sa jej vzhľad zmenil. V dedine stálo 104 domov, tieto boli budované z dreva. Murované stavby boli budované vo väčšom rozsahu v 19. storočí.

Počas obdobia Slovenského národného povstania bola obec významným strediskom partizánskeho hnutia o čom svedčia aj jej pamätníky.

Forma zástavby – hromadná cestná zástavba formovaná v období od konca 17. storočia až po súčasnosť. O cielenom založení obce svedčí i dodnes čitateľný obdĺžnikový pôdorys centrálnej, historicky najstaršej časti obce, ktorý sa líši od iných sídelných štruktúr regiónu Liptova (viď príloha – obrázok č. 1).

Obr. č. 1 :Historická mapa dokumentujúca pôdorys sídla a jeho historickú parceláciu

V priebehu rokov 1914 – 1918 postavili v obci murovaný evanjelický kostol na mieste staršieho dreveného, ktorý v roku 1904 vyhorel. V 30-tych rokoch 20. storočia zaznamenáva obec čulý stavebný ruch. Bolo postavených niekoľko desiatok domov, na ktoré sa použil už modernejší stavebný materiál odolávajúci požiarom. Historická zástavba obce z 50-tych rokov 20. storočia je viac menej totožná so súčasným stavom osídlenia.

Novodobé dejiny obce Liptovská Porúbka sa niesli v duchu postupného rozvoja. Napriek tomu, že počet obyvateľov nebol tak vysoký ako v roku 1869 (1665 obyvateľov), zväčšovala sa zastavovaná plocha pre individuálnu bytovú výstavbu. Pre potreby obyvateľstva bol vybudovaný verejný vodovod, zavedená bola električka po celej obci a postupne boli budované ďalšie zariadenia občianskej vybavenosti.

V riešenom území sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky (NKP).

Na vrchole Slemä sa nachádza kamenný nízky múrik zasadený do terénu s tabuľou - pomník. V blízkosti je spadnuté lietadlo s pomníkom, ktoré sa nachádzajú už v katastri Liptovský Ján s unifikovaným názvom : miesto pamätné s pamätníkom.

Pamätník je postavený na pamiatku historickej udalosti z obdobia Slovenského národného povstania. Venovaný je spomienke na tragickú udalosť, letecké nešťastie pri ktorom po páde lietadla zahynulo dňa 13.októbra 1944 trinásť príslušníkov Československej paradesantnej brigády a šesť príslušníkov Sovietskej armády. Každoročne sa usporiadávajú tradičné výstupy na Slemä s nástupom v Lipt. Porúbke, pri ktorých si účastníci uctia pamiatku padlých.

Významným objektom s pamiatkovými hodnotami je **evanjelický kostol** nachádzajúci sa v severozápadnej časti obce. Jednoloďová, sakrálna stavba s priečnou loďou bola postavená v neorománskom slohu v rokoch 1914-1918. Autorom stavby je architekt Milan Michal Harminc.

Obec Liptovská Porúbka má archeologický potenciál. Vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum, je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré je potrebné chrániť, aby neboli narušené stavebnou činnosťou.

Ďalšie pamätihodnosti obce súvisia so Slovenským národným povstaním, čo svedčí o významnej aktivite na tomto území počas SNP :

- Pomník na vrchole Slemä
- Pamätník padlým hrdinom v SNP v centre obce
- Pamätník Skaličná – na červenej turistickej trase z Liptovskej Porúbky na Brtkovicu
- Pamätník SNP – delo pri vstupe do Svidovskej doliny
- Pamätník štyrom neznámym partizánom – nad obcou nad úpravňou vody pri hospodárskom dvore PD)

Záujmové združenia v obci sú nasledovné:

- Dobrovoľný hasičský zbor
- Poľovné združenie
- Slovenský zväz protifašistických bojovníkov
- Jednota dôchodcov

Zachovalé tradície :

- Výstup na Slemä organizovaný obcou v lete
- Výstup na Slemä organizovaný Klubom vojenských výsadkárov na jeseň
- Porubčanský pltník – tradičné splavovanie Váhu na počesť pltníctva v minulosti v trase Svarín – Uhorská Ves

E.2. STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE

E.2..1. PRIESTOROVÁ CHARAKTERISTIKA

Obec Liptovská Porúbka patrí medzi podhorské obce Liptovského regiónu. Obec je situovaná v severo-západnej časti katastra a je tesne prepojená s mestom Liptovský Hrádok, ktorého bola v minulosti súčasťou. Je to typicky koncová dedina, ktorá sa formovala popri miestnom toku Porúbka.

Z hľadiska rozlohy a počtu obyvateľov patrí Liptovská Porúbka medzi stredné až väčšie obce okresu. Obec sa postupne vyvíjala ako cestná dedina. Jej historická štruktúra zástavby sa formovala pozdĺž prístupovej cesty (dnes cesty III. triedy III/2341) v severojužnom smere v uličnej zástavbe s domami radenými v dlhých dvoroch, čo je typické pre celý Liptov.

Na severe ňou preteká rieka Váh. Historické jadro obce sa rozkladá južne od rieky Váh až po dnešnú školu, kde v súčasnosti sídli aj Obecný úrad.

Novšia zástavba je v severnej časti obce (severne od Váhu) a v jej okrajových častiach najmä z východnej a južnej strany.

Hlavnú rozvojovú os obce tvorí cesta III/2341 v severojužnom smere v pokračovaní miestnou komunikáciou až po rekreačné stredisko Zraz.

Obec nemá centrum. Občianska vybavenosť je roztrúsená po celej obci. Nevýraznou výškovou dominantou je evanjelický kostol situovaný západne od historického jadra obce.

Miestna časť pri Kráľovej Lehote, situovaná v severovýchodnej časti katastra, má priemyselný charakter a skôr nadväzuje na obec Kráľova Lehota.

Miestna časť pri Malužinej, situovaná v strede východnej časti katastra, má obytno-rekreačný charakter a priamo nadväzuje na obec Malužiná.

E.2..2. FUNKČNÉ ČLENENIE A ORGANIZÁCIA ÚZEMIA

Kataster obce z hľadiska využívania územia je členený nasledovne (Štatistický úrad SR, 2019)

:

Celková výmera územia v m2						
spolu	v tom					
	poľno- hospodárska pôda	nepoľnohosp. pôda	v tom			
			lesný pozemok	vodná plocha	zast. plocha a nádvorie	ostatná plocha
42 157 924	7 018 691	35 139 233	32 978 028	168 292	580 008	1 412 905

Z tabuľky je zrejmé, že v katastri prevláda lesná pôda a teda dominantná v obci je lesná výroba.

Samotná obec má prevládajúcu obytnú funkciu s tým, že už v súčasnosti sa pretvára na obytno-rekreačnú funkciu vzhľadom na vhodnosť územia so zameraním sa na turistiku (už v súčasnosti), prípadne agroturistiku v budúcnosti.

Z hľadiska hlavného využívania je možné riešené územie rozdeliť do nasledovných hlavných funkčných zón:

1. **zóna bývania** – sever katastra (samotná obec), sčasti východ (miestna časť Malužiná)
2. **zóna rekreácie** – niekoľko lokalít : Pod zastavanou časťou obce z južnej strany v okolí bývalého lyžiarskeho areálu, lokalita Brdkovica, lokalita Michalovo a v miestnych častiach Malužiná a Kráľova Lehota, sčasti aj samotná obec
3. **zóna priemyslu** - v severovýchodnej časti katastra pri obci Kráľova Lehota, sčasti severne od obec liptovská Porúbka a možno zahrnúť aj plochu dobývacieho priestoru pri obci Malužiná.
4. **zóna poľnohospodárskej výroby** – úzky pás na severe katastra
5. **zóna lesnej výroby** - plocha zabierajúca takmer celý kataster s výnimkou plôch bývania, rekreácie, priemyslu a poľnohospodárstva na severe katastra a z východnej strany katastra.

E.2..3. ZÁKLADNÁ URBANISTICKÁ KONCEPCIA A KOMPOZÍCIA OBCE

Hlavná myšlienka návrhu územného plánu obce Liptovská Porúbka spočíva vo vytváraní podmienok pre jej ďalší rozvoj :

- pri zachovaní identity obce v rámci jej udržateľného rozvoja
- pri zachovaní prírodných hodnôt

Od tejto hlavnej myšlienky tvorby sa odvíja urbanistická koncepcia zastavanej časti obce.

Možnosti priestorového rozvoja zastavanej časti obce sú nasledovné:

zo severu:

- výstavba limitovaná riekou Váh a katastrom mesta Liptovský Hrádok.

z východu:

- výstavba limitovaná chránenou poľnohospodárskou pôdou

z juhu:

- výstavba má priestor na rozvoj pri zohľadnení geomorfologického členenia a hraníc chránených území z hľadiska ochrany prírody

zo západu:

- výstavba limitovaná chránenou poľnohospodárskou pôdou a geomorfologickým členením.

Hlavná kompozičná os obce je tvorená miestnym tokom Porúbka, okolo ktorého sa vyformovala od konca 17. storočia hromadná cestná zástavba.

Hlavnú rozvojovú os obce tvorí zberná komunikácia cesta III/2341, ktorá spolu s paralelnými komunikáciami vedenými po vrstevniciach prilahlých svahov tvorí dopravnú sieť v obci. Od poslednej zastávky MHD pokračuje rozvojová os miestnou komunikáciou juhozápadným smerom až po areál bývalej školy v prírode.

Nevýraznou **výškovou dominantou** obce je evanjelický kostol, postavený v neorománskom slohu, nachádzajúci sa v severozápadnej časti obce, ktorého autorom je architekt Milan Michal Harminc.

V obci sú navrhnuté tri **ťažiskové priestory** – **C1, C2 a C3**. C1 je centrálny priestor historickej časti obce pozdĺž rozvojovej osi. C2 je priestor s polyfunkčnou budovou (MŠ + obecný úrad) spolu s ihriskom a občianskou vybavenosťou z južnej strany rozvojovej osi a Urbárskym domom a bývalou cirkevnou školou zo severnej strany rozvojovej osi. C3 je areál pri evanjelickom kostole, v ktorom je bývalý evanjelický cintorín navrhovaný na verejný priestor – park.

F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

V katastri obce sú v súčasnosti zastúpené nasledovné funkcie : bývanie, rekreácia, priemysel, poľnohospodárska výroba a lesná výroba. Lesná výroba vzhľadom na veľkosť plochy lesnej pôdy prevažuje.

Návrh sa orientuje najmä na rozvoj bývania a rekreácie spolu so súvisiacou občianskou vybavenosťou v samotnej obci.

Rekreačné lokality Brtkovica, Michalovo, obytno-rekreačná miestna časť pri obci Malužiná a miestna časť severne od železnice pri obci Kráľova Lehota sú považované v návrhu za stabilizované územia v rámci katastra obce Liptovská Porúbka. To znamená nie je tu navrhovaný žiadny ďalší rozvoj – v týchto častiach môže nanajvýš dochádzať ku skvalitňovaniu prostredia, vždy však s ohľadom na ochranu životného prostredia, vodných zdrojov a s rešpektom k chráneným častiam krajiny.

Južne od miestnej časti pri Kráľovej Lehote je možný rozvoj na navrhovanej ploche rozšírenia výroby v nadväznosti na zastavanú časť územia obce.

Regulatívy funkčného využitia územia sú podrobne spracované prostredníctvom funkčných a priestorovo homogénnych jednotiek v záväznej časti elaborátu B.1. a E.2.

G) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

G.1. BÝVANIE

V obci prevláda individuálna bytová výstavba (IBV). Hromadná bytová výstavba (HBV) sa v obci nachádza na štyroch miestach, ale v súčasnosti ďalšia možnosť takejto výstavby je možná len na západe severnej časti obce na ploche z južnej strany už stojacich bytových domov. Je tu predpokladaná výstavba 2 trojpodlažných bytoviek s využitím podkrovia.

Rozšírenie zóny bývania IBV je navrhované západným smerom od zastavanej časti obce v lokalitách Nižné záhrady (**34** domov) a Vyšné záhrady (**16** domov) po úroveň ochranného pásma (OP) hospodárskeho dvora fy AGRIA a. s. Liptovský Ondrej, smerom na juh po OP nadzemného elektrického vedenia VN (lokalita Veľká hôrka – **43** domov). Ďalšia navrhovaná zóna bývania je v lokalite Drvište (**33** domov), kde už v súčasnosti stojí niekoľko rodinných domov.

Navrhované stavebné pozemky pre bývanie v obci Liptovská Porúbka predpokladajú :

- nárast rodinných domov (RD) o cca 125, pri obložnosti 3,0 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov v RD o **375**
- výstavbu bytov s počtom bytov cca **2x15**, pri obložnosti 3,0 obyv./byt je to nárast obyvateľov o **90**

Spolu je nárast cca **+465** obyvateľov.

G.2. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

Občianska vybavenosť obce Liptovská Porúbka je zväčša popri ceste III/2341 v historickej časti obce a v tesnej nadväznosti na ňu, časť sa nachádza v lokalite za Váhom.

Návrh územného plánu uvažuje s posilnením centra obce (**C1**) a to umožnením zriaďovať v centrálne umiestnenej zástavbe aj ďalšie obchody, prípadne služby tak, že sú tu navrhnuté zmiešané plochy občianskej vybavenosti a bývania. Na tento centrálny priestor obce nadväzuje v lokalite „Za Váhom“ ďalšia občianska vybavenosť.

Ďalšie možnosti umiestňovania funkcie občianskej vybavenosti sú aj v zmiešanej ploche **C2** a všade, kde je funkcia občianskej vybavenosti prípustná v zmysle záväzných regulatívov uvedených v kapitole B.1..2 záväznej časti dokumentácie.

G.2..1. KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI

Školstvo a výchova :

Vzdelávacie zariadenia v obci sú zastúpené materskou škôlkou (MŠ), ktorá sa nachádza v strede obce v polyfunkčnej budove. Dnes sa tam okrem Materskej školy nachádza aj Obecný úrad, knižnica a spoločenská miestnosť, ktorá sa príležitostne využíva pri rôznych udalostiach v živote obce. Kapacita materskej škôlky je zatiaľ postačujúca. Sú tu dve triedy pre max. 46 detí (2x23). V súčasnosti navštevuje materskú školu 29 detí.

Nad budovou sa nachádza multifunkčné ihrisko pre deti, dospelých a mládež. Pod budovou sa nachádza detské ihrisko.

V budove Základnej školy (pôvodne cirkevnej) naposledy fungoval I. stupeň ZŠ v školskom roku 1998/99. Ročníky 1-4 v dvoch triedach vtedy navštevovalo 29 žiakov. V súčasnosti je tento

objekt nevyužitý a s jeho využitím pre potreby školstva sa neuvažuje. Deťom poskytuje základné školské vzdelanie neďaleký Liptovský Hrádok.

- *Za vyšším vzdelaním (stredné školstvo) dochádzajú obyvatelia obce do mesta Liptovský Hrádok, resp. Liptovský Mikuláš.*

V lokalite „Za Váhom“ sa nachádza budova využívaná detským domovom (Centrum pre deti a rodiny) Kráľova Lehota, ktorý má zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Kráľovej Lehote, Liptovskom Hrádku a Liptovskej Porúbke..

Zdravotníctvo :

Objekty zdravotníckych služieb sa v obci nenachádzajú.

- *Za základnou zdravotnou vybavenosťou ako je praktický lekár, detská poradňa a pod. dochádzajú obyvatelia do mesta Liptovský Hrádok. Za vyššou vybavenosťou (odborná zdravotná starostlivosť) obyvatelia obce dochádzajú do mesta Liptovský Hrádok, resp. Liptovský Mikuláš.*

Sociálne služby :

Vzhľadom k tomu, že obec Liptovská Porúbka nie je zriaďovateľom žiadneho vlastného zariadenia sociálnych služieb, zabezpečuje pre klientov pobytovú formu v sociálnych zariadeniach prostredníctvom iných poskytovateľov (inou obcou, VÚC, neverejným poskytovateľom) na základe výberu klienta.

Od roku 2003 je obec Liptovská Porúbka registrovaná v zmysle § 62 zákona o sociálnych službách v registri poskytovateľov sociálnych služieb a poskytuje občanom opatrovateľskú službu. Na základe žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje zdravotnú a sociálnu posudkovú činnosť, ktorou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu. Sociálne služby v obci sú plne zabezpečené terénou sociálnou službou.

G.2..2. KONCEPCIA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI V OBCI

Komerčná vybavenosť :

Maloobchod :

Maloobchodná sieť poskytuje občanom spravidla len základné služby. Obchodná sieť CBA má v obci prevádzku v časti obce severne od Váhu. Tu môžu obyvatelia nakúpiť potraviny, nápoje, tabak a je tu aj zmiešaný tovar.

V obci v súčasnosti existujú aj ďalšie súkromné predajne, z nich dve sú potraviny, príp. spojené so zmiešaným tovarom.

Služby :

V obci prevádzkujú :

- kamenárstvo v časti obce severne od Váhu
- autoservis v časti obce severne od Váhu
- autoservis v objekte bývalého Kultúrneho domu

- *Dostatočné zázemie pre obchod a chýbajúce služby poskytuje mesto Liptovský Hrádok.*

Pohostinstvo, verejné stravovanie :

Pohostinské a stravovacie služby v obci sú nasledovné :

- pohostinstvo Pod bocianom s kapacitou 40 stoličiek, na terase 30 stoličiek (v centre obce),
- reštaurácia v penzióne Radovica (v časti obce Malužiná) – 30 stoličiek, na terase 20 stoličiek
- Espresso TESKO – 24 stoličiek

Ubytovanie :

V južnej časti obce sa v súčasnosti je vybudované apartmánové ubytovanie Liptovia Rezort s kapacitou 65 lôžok.

V centre obce je privátne ubytovanie Villa Maria s kapacitou 50 lôžok.

Južnejšie je situovaný Zrub Liptovec s kapacitou 15 lôžok.

V celom katastri sú tu ďalšie možnosti ubytovania : Chata pod Slemäňom s kapacitou 12 lôžok (rekreačná oblasť Brtkoviva), partizánsky ubytovací bunker s kapacitou 4 lôžka (rekreačná oblasť Brtkoviva), v časti obce Malužiná je penzión Radovica s kapacitou 20 lôžok, ubytovanie v súkromí PAGI s kapacitou 12 lôžok (v časti obce severne od Váhu).

Všetky vyššie uvedené funkcie je možné ďalej rozvíjať v rámci navrhovaných plôch občianskej vybavenosti.

Ďalšie kapacity verejného stravovania a ubytovania budú uvažované na ploche rekreácie a CR v lokalite Zraz – bývalá škola v prírode.

Ostatná vybavenosť v obci :

Obecný úrad : Nachádza sa južne od historického jadra obce v polyfunkčnej budove situovanej južne od historickej časti obce. V časti budovy obecného úradu sú na prízemí zriadené 3 kancelárie a sklad. Na poschodí je zasadacia miestnosť, spoločenská miestnosť a knižnica.

Pošta : V obci sa nenachádza poštový úrad a poštová banka. Obec využíva na poštové služby poštu v Liptovskom Hrádku.

Kultúrne zariadenia : V obci sa v minulosti nachádzal kultúrny dom v budove po ľavej strane za mostom cez Váh. V súčasnosti tento objekt slúži inému účelu. Obmedzené spoločenské aktivity sa realizujú v spoločenskej miestnosti polyfunkčného objektu, kde sídli Obecný úrad a MŠ.

Za ďalšie kultúrnospoločenské zariadenie v obci je možné považovať evanjelický kostol postavený v r. 1915.

Knižnica : Obecná knižnica sa nachádza v polyfunkčnej budove. Otváracie hodiny knižnice sú vo štvrtok od 14,00 do 16,00 hod.. Je tu k dispozícii cca 2500 titulov, je tu pripojenie na internet a bezplatný prístup verejnosti.

Cintorín : V obci sa v minulosti nachádzali dva cintoríny. V súčasnosti už cintorín pri evanjelickom kostole neslúži svojmu účelu.

Prevádzku na pohrebisku – cintoríne a urnovom háji upravuje Prevádzkový poriadok pohrebiska schválený Všeobecným záväzným nariadením (VZN) č. 10/2020.

Šírka ochranného pásma pohrebiska je 30 m od hranice pozemku pohrebiska umiestneného na území obce Liptovská Porúbka. V areáli tohto cintorína situovaného južne od evanjelického kostola je umiestnený Dom smútku.

Požiarna zbrojnica : Nachádza sa v centre obce oproti pohostinstvu Pod Bocianom v nevyhovujúcich stiesnených podmienkach, preto ju plánuje obec premiestniť. Samostatný sklad sa nachádza južnejšie, tiež v centre obce.

Telovýchova a šport : Pri MŠ sa nachádza viacúčelové ihrisko pre letné a zimné športy pre deti i dospelých. Viacúčelové ihrisko má svojho správcu a Prevádzkový poriadok. Podľa neho je ihrisko otvorené verejnosti v zime od 15,00 – 18,00 hod. v pracovné dni, od 9,00 – 18,00 hod. počas víkendov, prázdnin a sviatkov. V lete je otvorené od 9,00 – 20,00 hod.. Ihrisko je určené na nasledovné letné športy : tenis, volejbal, minifutbal, nohejbal a hokejbal; v zime je určené na hokej a korčuľovanie.

Po oddelení sa Liptovskej Porúbky od Liptovského Hrádku prišla obec o futbalové ihrisko, ktoré však plánuje vybudovať v lokalite medzi cintorínom a kostolom.

➤ *Za vyššou vybavenosťou (športovo-rekreačné, kultúrne vyžitie,...) obyvatelia obce dochádzajú do mesta Liptovský Hrádok, resp. Liptovský Mikuláš.*

Neverejná vybavenosť (= vybavenosť, ktorá neslúži celej verejnosti, ale iba jej časti) :

Administratívno-prevádzková budova Urbárskeho spoločenstva Liptovská Porúbka sa nachádza v južnej časti obce.

Evanjelický kostol a farský úrad a. v. situovaný pri evanjelickom kostole v severozápadnej časti obce a v blízkosti je aj evanjelický zborový dom.

G.3. VÝROBA

G.3..1. KONCEPCIA ROZVOJA HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE

Hospodárska základňa v obci je rozmanitá a je tu dostatok príležitostí pre jej rozumný rozvoj. V obci je lesná výroba, poľnohospodárska výroba, priemyselná výroba a ťaží sa tu porfyrit.

Lesná výroba, vzhľadom na bohatstvo lesov v katastri obce prevažuje. Jedná sa o lesníctvo, ťažbu dreva, ale aj spracovanie dreva vrátane výrobkov z dreva.

Pre potreby rozvoja prípadne rozširovania poľnohospodárskej výroby v obci je k dispozícii v súčasnosti areál hospodárskeho dvora, ktorý je situovaný východne od zastavanej časti obce a je orientovaný na živočíšnu aj rastlinnú výrobu.

Priemysel je sústredený najmä na severe východnej časti katastra pri obci Kráľova Lehota, kde je navrhovaný jeho rozvoj, sčasti je situovaný v zastavanej časti Liptovskej Porúbky „Za Váhom“. Navrhované je jeho doplnenie v časti areálu hosp. dvora poľnohospodárskeho subjektu. Návrh uvažuje využiť jeho západnú časť pre nezávadnú výrobu a skladové hospodárstvo.

Dobývací priestor porfyritu sa nachádza v južnej časti katastra pri obci Malužiná.

G.3..2. POĽNOHOSPODÁRSTVO

Katastrálne územie Liptovskej Porúbky predstavuje typ krajiny s prevahou trvalých trávnych porastov s veľmi malou intenzitou poľnohospodárskej výroby a patrí do zemiakárskeho okrsku s veľkým chovom hovädzieho dobytku (Zelenský K., 2002: Využívanie poľnohospodárskej krajiny, Atlas krajiny SR).

Územie obce patrí v rámci Slovenska typom poľnohospodárskej krajiny s krátkym až najkratším vegetačným obdobím, podtyp s chladnou až nastudenšou zimou (Zelenský K., 2002: Typy poľnohospodárskej krajiny, Atlas krajiny SR) s podielom poľnohospodárskej pôdy na celej výmere katastra do 20% (Spišiak P., 2002: Priestorová diferenciácia PP, Atlas krajiny SR).

Obec je zaradená medzi znevýhodnené horské oblasti (H1), kde priemerná nadmorská výška územia obce je väčšia ako 700 m n. m..

Z hľadiska štruktúry poľnohospodárskej pôdy podľa Štatistického úradu SR predstavuje poľnohospodárska pôda 701,7 ha, z čoho orná pôda 157,2 ha, trvalé trávne porasty predstavujú 529,1 ha, záhrady 14,7 ha a 0,8 ha je ovocný sad (Štatistický úrad SR, 2019):

Poľnohospodárska pôda - spolu (v m ²)	7 018 691
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m ²)	1 571 814
Poľnohospodárska pôda - záhrada (v m ²)	146 956
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m ²)	8 464
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m ²)	5 291 457

Hlavným poľnohospodárskym subjektom užívajúcim poľnohospodársky produkčné plochy je AGRIA a. s. Liptovský Ondrej, ktorý má v území zriadený hospodársky dvor. Tento subjekt obhospodaruje cca 530 ha trvalých trávnych porastoch (100% jej celkovej výmery) a 150 ha ornej pôdy (95% celkovej výmery ornej pôdy v katastri). Zvyšná výmera je obhospodarovaná drobnými samostatne hospodáriacimi roľníkmi. Hospodársky dvor fy AGRIA a. s. Liptovský Ondrej je situovaný východne od zastavanej časti obce a je orientovaný na živočíšnu aj rastlinnú výrobu.

Hospodárske stredisko Liptovská Porúbka je zamerané hlavne na chov dobytka a oviec.

Hospodárske stredisko bolo pôvodne dimenzované na 500ks dobytčích jednotiek, t. j. 1 DJ – HD nad 24 mesiacov veku. S touto kapacitou počíta firma AGRIA a. s. Liptovský Ondrej aj naďalej.

Hlavným zameraním rastlinnej výroby je výroba objemových krmív z trvalých trávnych porastov a na ornej pôde pestovanie lucerny, ďatelino-trávnej miešanky, kukurice na siláž a obilnín - jačmeňa, pšenice a olejiny - repky olejnej.

Z hľadiska bonitných skupín (zákon 220/2004 Z. z.) sú pôdy v tomto území zaradené do skupiny 6. - 9., pričom najvyšší podiel majú pôdy 9. bonitnej skupiny. V území nie sú teda žiadne poľnohospodárske pôdy patriace do 1. - 4. skupiny, ktoré patria medzi najkvalitnejšie.

Odvody za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy upravuje nariadenie vlády č.58/2013 Z. z. V každom katastri sú vyčlenené pôdy, ktoré sú chránené. Od 01.04.2013 v katastrálnom území Liptovská Porúbka sú chránené poľnohospodárske pôdy s týmito kódmi bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek :

kód KÚ	názov KÚ	kód BPEJ
832448	Liptovská Porúbka	0905041 0906005 0914061 0957005 0957205 1005001 1005011 1011002 1014061 1057305 1062212 1063242 1063442 1063445 1063542 1087312

Ochranné pásmo (OP) hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva nebolo doposiaľ stanovené.

Podľa informácie fy AGRIA Liptovský Ondrej a.s. je kapacita hosp. dvora 500 dobytčích jednotiek (DJ) a s tou je potrebné počítať. Na základe tejto informácie je stanovené OP graficky znázornené vo výkresoch modifikované prevládajúcimi vetrami a konfiguráciou terénu.

Návrh ÚPN-O neuvažuje s novými návrhmi pre poľnohospodársku výrobu. Existujúce plochy poľnohospodárskej výroby v katastri sú regulované v záväznej časti dokumentácie.

G.3..3. LESNÉ HOSPODÁRSTVO.

Celková výmera lesnej pôdy podľa Štatistického úradu SR (údaj z r. 2019) je 3 297,8 ha.

Lesy sú obhospodarované štátnym podnikom Lesy Slovenskej republiky, odštepny závod Liptovský Hrádok, Urbárskym pozemkovým spoločenstvom Liptovská Porúbka, Urbárskym pozemkovým spoločenstvom Hybe, Urbárskym pozemkovým spoločenstvom Dovalovo, Urbárskym spolkom obce Nižná Boca a Pozemkovým spoločenstvom vlastníkov súkromného lesa. Časť lesa vlastní aj evanjelická cirkev.

Územie patrí do smrekovo-bukovo-jedľového lesného vegetačného stupňa a vyskytujú sa tu hospodárske súbory lesných typov – exponované smrekov-jedľové bučiny a živné buk-jedľové smrečiny a taktiež extrémne stanovišťa (Zalibera J., Duben Z., 2002: Združené hospodárske súbory lesných typov, Atlas krajiny SR).

Súvislé lesy v katastri obce Liptovská Porúbka nie sú len v severnej časti katastra a zaberajú 78% jeho výmery. V kategórii hospodárskych lesov je 54% z nich a ochranné lesy tvoria 45% výmery lesov v katastri. Lesy sú zastúpené lesnými typmi od 5. do 8. lesného vegetačného stupňa.

Najviac zastúpenou drevinou je smrek (až 70%), nasleduje buk, jedľa a borovica (okolo 7%), smrekovca je asi 4% a javor má niečo nad 1% ostatné dreviny: kosodrevina, jelša, breza, brest, jaseň, topoľ a lipa sú v malom zastúpení.

Hlavnými hospodárskymi drevinami je smrek, borovica, buk, jedľa a smrekovec.

Návrh ÚPN-O neuvažuje s novými návrhmi pre lesnú výrobu. Existujúce plochy lesnej výroby v katastri sú regulované v záväznej časti dokumentácie.

G.3..4. INÁ VÝROBA

V katastri obce sú nasledovné výrobné podniky :

- ELTEK s. r. o. (výroba a predaj záložných napájacích zdrojov a systémov) situovaná severne od železničnej trate
- Pečivárne Liptovský hrádok s. r. o. (potravinová výroba) – v časti obce severne od Váhu
- Píla na Šmýkanci (drevozvýroba) – na severo-východe katastra pri Kráľovej Lehote
- Cestné stavby Liptovský Mikuláš (objekty obaľovacej súpravy) – na severo-východe katastra pri Kráľovej Lehote
- Lesservis s.r.o. (firma zaoberajúca sa nákupom, predajom, manipuláciou, ťažbou a prepravou dreva) – na severo-východe katastra pri Kráľovej Lehote
- A–Z LOKOMAT s.r.o. – na severo-východe katastra pri Kráľovej Lehote

Pre rozvoj prípadnej priemyselnej výroby v obci sú k dispozícii dostatočné plochy priemyselnej výroby buď vo východnej časti katastra pri obci Kráľova Lehota alebo v severnej časti zastavanej časti obce Liptovská Porúbka „Za Váhom“. Navrhované je jeho doplnenie v časti areálu hosp. dvora poľnohospodárskeho subjektu. Návrh uvažuje využiť jeho západnú časť pre nezávadnú výrobu a skladové hospodárstvo.

Priamo v obci je možná len taká drobná výroba, ktorá prachom, pachom, hlukom, vibráciami a pod. nenaruší bývanie a športovorekreačné aktivity občanov alebo návštevníkov obce.

Ťažobný priemysel je tu zastúpený dobývacím priestorom pri obci Malužiná určeným na dobývanie výhradného ložiska porfyritu.

Jestvujúce a navrhované plochy výroby **VS** sú regulované v záväznej časti dokumentácie.

G.4. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

G.4.1. VÝCHODISKOVÁ ZÁKLADŇA

Proces rekreácie a cestovného ruchu (CR) možno v celom okrese Liptovský Mikuláš považovať za plne rozvinutý a to na základe pomerne rovnocenných podmienok.

Región Liptova predstavuje najširšiu a najuniverzálnejšiu ponuku atraktivít cestovného ruchu a aktivít pre turistov v rámci Slovenska. Územie poskytuje možnosti takmer pre všetky aktivity cestovného ruchu vo veľmi vysokej úrovni, niektoré z nich v úplne špičkovej. Prednosťou regiónu je aj jeho poloha medzi ďalšími vysoko atraktívnymi regiónmi. Výkony regiónu sú vyššie ako jeho podiel na kapacitách, najviac pri prenocovaniach zahraničných hostí. Možnosti existujúcich stredísk ešte nie sú vyčerpané, pritom v regióne sú možnosti aj otvorenie nových, vysoko atraktívnych lokalít (napr. Nižná a Vyšná Boca). Aj bez zakladania nových stredísk je možné viac využívať aj Západné Tatry, ktoré môžu prispieť aj k zmene imidžu celého regiónu. V posledných rokoch je pripravovaný rozvoj strediska Jasná pod Chopkom, kde sú najvhodnejšie podmienky pre zjazdové lyžovanie v celej strednej Európe (s výnimkou Rakúska). Región má všetky predpoklady presadiť sa aj na medzinárodnom trhu.

V rámci schváleného návrhu priestorových jednotiek rekreácie a cestovného ruchu regionálneho a vyššieho významu sa kataster Liptovskej Porúbky zaraďuje do :

Liptovského regiónu cestovného ruchu

s nástupným centrom – Liptovský Mikuláš

Rekreačným územným celkom – Liptovský Mikuláš

Rekreačným krajinným celkom – Biely a Čierny Váh - Boce

...a patria sem Rekreačné priestory :

- ZT L. Hrádok - Michalovo R s hlavnou formou turizmu : Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách
- SRTS Malužiná C s hlavnou formou turizmu : Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách a s doplnkovou formou : Vidiecky turizmus

Poznámky :

SRTS	Sídlné stredisko rekreácie a turizmu (v zastavanom území a na okrajoch sídla)
ZT	Základňa turizmu
C	Celoštátny
R	Regionálny (okresný)

Vo schválenom ÚPN-VÚC Žilinského kraja je ako regulatív stanovené v záväznej časti „preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokošandardnú vybavenosť pre horský turizmus... na území Národného parku Nízke Tatry, ... stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č. 127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie;“.

G.4..2. ŠPORTOVO-REKREAČNÉ A POZNÁVACIE MOŽNOSTI

Športovo rekreačné možnosti v obci sú veľmi dobré. Priamo v obci je k dispozícii ihrisko pre deti i dospelých nad polyfunkčným objektom MŠ a Obecného úradu.

Celý kataster obce sa nachádza v atraktívnom prostredí NAPANT a jeho ochranného pásma a zároveň sa tu nachádzajú ďalšie atraktivity využiteľné pre rozvoj cestovného ruchu a teda poskytuje zázemie pre aktivity návštevníkov obce v týchto oblastiach, niektoré spojené aj s poznávaním našej nedávnej histórie (SNP) :

- horská turistika (turistický chodník cez Stanišovské sedlo do Liptovského Jána – červené značenie; turistický chodník z Michalova na Brtkovicu, ďalej cez Slemä (pomník SNP – národná kultúrna pamiatka), Ohnište až na Rovnú hoľu – zelené značenie; z miestnej časti Malužiná cez Svidovskú dolinu (na začiatku doliny je pamätník SNP – delo), Svidovské sedlo až do Jánskej doliny – žlté značenie
- horská cykloturistika po existujúcich lesných cestách
- cykloturistika – katastrom prechádza Liptovská cyklomagistrála Bešeňová – Biely Potok v dĺžke 70km a ďalšie registrované cyklotrasy
- v zime bežecké lyžovanie (údolie potoka Porúbka smerom na Brtkovicu, údolie Svidovo a Michalovo)
- náučný chodník spájajúci obec s mestom Liptovský Hrádok a obcou Liptovský Ján
- rieka Váh poskytuje možnosti vodných športov
- rybolov na rieke Váh a toku Boca
- zber lesných plodín, bylín a húb
- Pamätník SNP na vrchu Slemä a tradícia výstupu k pamätníku, ďalšie pamätníky SNP
- prírodná pamiatka Mašiansky balvan
- NPR Ohnište

Priamo v obci :

- pomerne zachovalé historické jadro obce (niektoré objekty, štruktúra zástavby)
- evanjelický kostol architekta Milana Michala Harminca

Kataster obce, ktorý je vzhľadom na hodnotu svojho územia súčasťou územnej ochrany na úrovni štátnej ale aj celoeurópskej – je súčasťou :

1. vlastného územia Národného parku Nízke Tatry a jeho ochranného pásma (takmer celý kataster)
2. územia Európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry
3. chráneného vtáčieho územia SKCHVU018 Nízke Tatry

V blízkom i vzdialenejšom okolí obce je množstvo ďalších historických pamiatok, pamätihodností, turistických atrakcií a chránených území v rámci celého Liptovského regiónu.

UPN-O Liptovská Porúbka navrhuje rozhladňu v mieste koncovej stanice bývalého lyžiarskeho vleku v lokalite Žiarce.

G.4..3. POTENCIÁL

Vzhľadom na východiskovú základňu a charakteristiku prostredia a možností má Liptovská Porúbka veľký potenciál v oblasti rekreácie a CR. Tento sa už v súčasnosti využíva jednak na

individuálnu rekreáciu v chatových lokalitách Brtkovica, Michalovo, formou chalupárčenia v obci Liptovská Porúbka a v jej miestnej časti Malužiná, ale sčasti aj v komerčnom ubytovaní v ubytovacích zariadeniach, ktoré v súčasnosti dosahujú kapacitu 130 lôžok v obci Liptovská Porúbka a jej tesnej blízkosti a ďalších 48 lôžok v rámci celého katastra.

Ešte v r. 1998 tu fungovala škola v prírode v lokalite Zraz s kompletnou ubytovacou a stravovacou vybavenosťou a taktiež s bazénom a futbalovým ihriskom. Momentálne je objekt a areál nefunkčný, predstavuje však potenciál pre rozvoj rekreácie a CR.

G.4..4. UBYTOVACIE A STRAVOVACIE KAPACITY V OBCI

V obci poskytuje stravovanie pre návštevníkov penzión Radovica, ktorý sa nachádza v juhovýchodnej časti katastra pri obci Malužiná s kapacitou 30 stoličiek vnútri a na terase 20 stoličiek.

Ubytovanie pre návštevníkov v obci a jej najbližšom okolí poskytuje Liptovia Rezort (apartmány) s kapacitou 65 lôžok, Villa Maria (50 lôžok), zrub Liptovec (15 lôžok) a ubytovanie v súkromí PAGI s kapacitou 12 lôžok (v časti obce severne od Váhu).

Na zvyšnom území katastra sú ďalšie možnosti ubytovania : Chata pod Slemäňom s kapacitou 12 lôžok (rekreačná oblasť Brtkovica), partizánsky ubytovací bunker s kapacitou 4 lôžka (rekreačná oblasť Brtkovica) a v časti obce Malužiná je penzión Radovica s kapacitou 20 lôžok.

Spolu je na území katastra obce cca **180 lôžok** pre potreby cestovného ruchu, z toho **142 lôžok** priamo v obci.

V lokalite Zraz v areáli bývalej školy v prírode bola v minulosti kapacita lôžok dimenzovaná na dva autobusy (cca 90 lôžok) a primeraný počet stoličiek. Vzhľadom k navrhovanému komerčnému využitiu je uvažovaná kapacita **lôžok 40** v dvoch ubytovacích objektoch a **74** v radových apartmánoch. Navrhovaná kapacita verejného stravovania je **100 stoličiek**.

Liptovia Rezort má záujem rozširovať svoje ubytovacie kapacity o **16 lôžok** v dvoch rekreačných domoch.

V samotnej obci je možné uvažovať s nárastom ďalšej **lôžkovej kapacity** cca **100** pre potreby rekreácie a CR .

G.4..5. KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU, REKREÁCIE A ŠPORTU V OBCI

Vzhľadom k územnej ochrane takmer celého horského prostredia v katastri obce nepredpokladá tento návrh ďalší rozvoj individuálnej chatovej rekreácie v lokalitách Brtkovica a Michalovo a tiež v miestnej časti Malužiná. Individuálna rekreácia je v zmysle tohto návrhu možná južne od zastavanej časti obce v mieste bývalého lyžiarskeho areálu, resp. formou chalupárčenia v rámci zastavanej časti obce Liptovská Porúbka a jej navrhovanej rozšírenej časti v lokalite Drvište.

Komerčná vybavenosť v rámci rekreácie a CR (stravovanie a ubytovanie) je možná v zastavanej časti obce Liptovská Porúbka, resp. v jej blízkosti, v lokalite Drvište a v bývalom areáli školy v prírode v lokalite Zraz.

Navrhovaná je nová športová plocha v lokalite severne od cintorína, kde je zámer vybudovať futbalové ihrisko a k nemu ďalšie ihriská pre všetky vekové kategórie.

Jestvujúce a navrhované plochy rekreácie a cestovného ruchu ako aj plochy športu sú regulované v záväznej časti dokumentácie.

H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie je vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1.1991. Podľa podkladov z Katastrálneho úradu ohraničuje súčasná hranica zastavaného územia zastavané územie obce Liptovská Porúbka a jej miestnych častí pri Kráľovej Lehote a pri Malužinej o rozlohe **85,47** ha, z toho samotná obec Liptovská Porúbka 62,45 ha, miestna časť pri Kráľovej Lehote 20,40 ha a miestna časť pri Malužinej 2,62 ha.

K rozšíreniu zastavaného územia dôjde v samotnej obci a to z 62,45ha na 83,61ha. Tento nárast predstavuje rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia v rámci jeho hraníc (podľa katastra nehnuteľností) o 0,64ha ďalšieho skutočne zastavaného územia mimo týchto hraníc a **20,52ha** územia, ktoré predstavujú navrhované hranice ohraničujúce nové funkčné plochy, ktoré sú predmetom návrhu UPN-O Liptovská Porúbka.

Miestna časť pri Malužinej je navrhované za stabilizované územie, t.j. bez ďalšieho územného rozvoja a severná časť miestnej časti pri Kráľovej Lehote je tiež navrhovaná za stabilizované územie, kde je rozvoj obmedzený PHO II. stupňa vodného zdroja a zároveň aj inými ochrannými pásmami (tokom Váhu, železnicou, cestou I. triedy).

V južnej časti miestnej časti pri Kráľovej Lehote pod železnicou je možný rozvoj na navrhovanej ploche **2,05ha**, ktorá sa nachádza medzi v súčasnosti zastavaným územím v rámci jeho hraníc (podľa katastra nehnuteľností) a ďalším skutočne zastavaným územím mimo týchto hraníc o rozlohe 1,83ha.

Celková plocha, o ktorú je rozšírené skutočne zastavané územie obce, tvorí **22,57ha**.

I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

I.1. OCHRANNÉ PÁSMA

- Na základe VZN č. 10/2020 v zmysle článku 19 je šírka ochranného pásma pohrebiska 30m od hranice pozemku pohrebiska umiestneného na území obce Liptovská Porúbka. V ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať a umiestňovať stavby a budovy okrem tých, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.
- Hygienické ochranné pásmo hospodárskeho dvora je rámcovo vymedzené 100 m od okraja budov v ktorých sú, resp. môžu byť ustajnené chované zvieratá. Toto OP je modifikované prevládajúcimi vetrami. V súčinnosti s orgánom hygienickej ochrany je vhodné vymedziť definitívne ochranné pásmo podľa aktuálneho počtu a druhu zvierat.
- Stavby nesmú byť situované vo vzdialenosti menšej ako 50 m od hranice lesa (bez udelenia príslušnej výnimky) v súlade s § 10 zákona c. 326/2005 Z. z. o lesoch .
- Zachovať ochranné pásmo rieky Váh 10m od brehovej čiary obojstranne.
- Ochranné pásmo ostatných vodných tokov, nádrží a kanálov je vymedzené min. 6 m na každú stranu od brehu.
- V ochrannom pásme vodných tokov je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Nie je tu prípustné trvalé oplotenie, orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

- Rešpektovať pásma hygienickej ochrany všetkých vodárenských zdrojov (podzemných a povrchových).
- Poľné hnojisko má ochranné pásmo 100 m.
- V blízkosti pozemných komunikácií a železničných dráh je nevyhnutné dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR“).

Ďalšie ochranné pásma vzťahujúce sa na dopravné a technické vybavenie územia sú uvedené v kapitole D záväznej časti tohoto dokumentu pre každý druh vybavenia.

I.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

V katastri obce sa nachádzajú viaceré štátom chránené územia a aj územia európskeho významu.

I.2.1. CHRÁNENÉ ÚZEMIA Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY

Južná časť územia približne po priestor Slemä patrí do územia Európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu.

Takmer celé územie katastra Liptovská Porúbka (hornatá časť) patrí v rámci NATURA 2000 do európskeho chráneného vtáčieho územia SKCHVU018 Nízke Tatry.

Väčšina riešeného územia (po úpätie Nízkych Tatier) spadá do vlastného územia Národného parku Nízke Tatry, ktoré je veľkoplošným chráneným územím. Zvyšok územia je v ochrannom pásme NAPANTu.

V piatom stupni ochrany sa v katastri nachádza národná prírodná rezervácia Ohnište.

Na území katastra sa nachádza aj prírodná pamiatka Mašiansky balvan so štvrtým stupňom ochrany.

I.2.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA Z HĽADISKA BANSKÉHO ZÁKONA

OBÚ v Banskej Bystrici v katastrálnom území Liptovská Porúbka eviduje chránené ložiskové územie Liptovská Porúbka, kde je nutné dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania.

J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

J.1. OBRANA ŠTÁTU A CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA

V katastri obce sa nenachádza územie (alebo jeho časť), ktoré je predmetom záujmu obrany štátu.

Z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva má obec vypracovaný „Plán záchranných prác obce Liptovská Porúbka“ schválený 26.08.2019.

Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany – ochranné stavby je nutné riešiť a zabezpečovať v zmysle zákona č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č.532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

J.2. POŽIARNA OCHRANA

Obec nemá vyhotovený Požiarny poriadok obce. Nemá zriadený dobrovoľný ani profesionálny hasičský zbor. Ohlasovňa požiarov je v Obecnom úrade. Najbližšie sídlo Hasičského a záchranného zboru je v priľahlom Liptovskom Hrádku.

Obec má vybudovaný verejný vodovod s požiarnymi hydrantmi. Systém ochrany pred požiarmi v zásade vyhovuje.

Požiarna ochrana je v obci riešená v súlade so zákonom c. 314/2001 Z. z., o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, s vyhláškou c. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb, a s vyhláškou č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

J.3. OCHRANA PRED POVODŇAMI

Obec Liptovská Porúbka nemá stanovené inundačné územie v zmysle zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Na mapovom portáli Slovenského vodohospodárskeho podniku nie sú pre obec vyznačené žiadne riziká z hľadiska povodňového ohrozenia.

Rieka Váh je v zastavanom území systémovo upravená brehovým opevnením a ohrádzovaním na Q100, t. j. na prevedenie povodňového prietoku vyskytujúceho sa štatisticky raz za 100 rokov. Boca, ktorá preteká v prevažnej miere v nezastavanom území je upravená len miestne brehovým opevnením. Porubský potok v zastavanej časti obce je upravený brehovým opevnením, nemá však kapacitu Q100.

Vodné toky Váh a Boca nevyžadujú systémovú úpravu.

Porubský potok v zastavanej časti obce je upravený brehovým opevnením, nemá však kapacitu Q100.

Na zabezpečenie protipovodňovej ochrany obce je vhodné realizovať systémovú úpravu toku Porubský potok na bezpečnosť Q100 brehovou úpravou, prípadne riešiť protipovodňovú ochranu kombináciou brehovej úpravy toku a výstavby suchého protipovodňového poldra nad zastavanou časťou obce. Do doby vybudovania systémovej protipovodňovej ochrany je potrebné aby nové stavby mali riešenú protipovodňovú ochranu lokálne najmä osadením stavby, prípadne podlahy stavby nad hladinu Q100.

Z dôvodu zlepšenia biologickej priechodnosti sa na všetkých vodných tokoch navrhuje odstránenie alebo plné biologické spriechodnenie priečných prekážok v toku. Zároveň je potrebné rešpektovať existujúce korytá vodných tokov a v maximálnej miere zachovať sprievodné brehovú porasty, aj mimo ochranného pásma vodných tokov a využiť ich ako prirodzené vsakovacie pásy.

Vzhľadom k tomu, že doposiaľ neboli zaznamenané problémy so záplavami v obci v súčasnosti nie je nutné realizovať ďalšie protipovodňové opatrenia.

Riziko v budúcnosti by mohlo nastať v prípade príválových dažďov, ale vzhľadom k vysokému zalesneniu územia ani toto zatiaľ nehrozí.

V zmysle zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami je vhodné aplikovať v obci tieto preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami:

- opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia

územie pred zaplavením povrchovým odtokom, ktorým je zložka celkového odtoku odtekajúca z povodia po povrchu terénu do vodných tokov alebo iných vodných útvarov, ako sú úpravy v lesoch, úpravy na poľnohospodárskej pôde a úpravy na urbanizovaných územiach,

- opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu koryta vodného toku, ako je odstraňovanie nánosov z koryta vodného toku a porastov na brehu vodného toku; breh je postranné obmedzenie koryta vodného toku od jeho dna po brehovú čiaru.

- v prípade situovania stavebných objektov v blízkosti vodných tokov jednotlivé stavby umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q100 (súvislá zástavba, priemyselný areál, významné líniové stavby a objekty a pod.) resp. Q50 (chatová zástavba, rekreácia, jednostranná výstavba a pod.,)

- Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.

Navrhované opatrenia v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce sú zhrnuté v regulatívoch záväznej časti UPN-O Liptovská Porúbka v kapitolách D.2..1. Vodné zdroje a vodné toky a F.6. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

K) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

K.1. OCHRANA PRÍRODY

K.1..1. ÚZEMNÁ OCHRANA PRÍRODY

V katastri obce sa nachádzajú viaceré národné chránené územia prírody ako aj chránené územia európskeho významu.

Juhozápadná časť územia približne po priestor Slemä patrí do územia Európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry. Územie je zaradené z dôvodu ochrany viacerých biotopov a druhov európskeho významu: Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kosodrevina (4070), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Aktívne vrchoviská (7110), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210).

Takmer celé územie katastra Liptovská Porúbka (hornatá časť) patrí v rámci NATURA 2000 do európskeho chráneného vtáčieho územia SKCHVU018 Nízke Tatry. Uvedené územie je biotopom druhov vtákov ako orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrbčí (*Glaucidium passerinum*) a jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*). Pravidelne tu hniezdi viac

ako 1% národnej populácie druhov bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*), výr skalný (*Bubo bubo*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), ďateľ bieločrť (*Dendrocopos leucotos*), žlna sivá (*Picus canus*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), muchárik bieločrť (*Ficedula albicollis*), strakoš sivý (*Lanius excubitor*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), žltouchvosť lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), muchár sivý (*Muscicapa striata*) a lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*).

Väčšina riešeného územia (po úpätie Nízkyh Tatier) spadá do vlastného územia Národného parku Nízke Tatry, ktoré je veľkoplošným chráneným územím. Zvyšok územia je okrem dobývacieho územia v okolí kameňolomu v Svídovskej dolinke v ochrannom pásme NAPANTu. NAPANT bol vyhlásený v roku 1978 ako tretí na Slovensku. Výmera vlastného územia bola 81 095 ha a ochranného pásma 123 990 ha. V roku 1997 bola výmera prehodnotená na 72 842 ha vlastného územia a 110 162 ha ochranného pásma. Na vlastnom území národného parku platí tretí stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona, v ochrannom pásme je to druhý stupeň.

V piatom stupni ochrany prírody a krajiny sa v katastri nachádza národná prírodná rezervácia Ohnište. Vyhlásená bola v roku 1928 na rozlohe 852,26 ha. Prestavuje územie zvyšku krasovej planiny tvorenej najmä vápencami a dolomitmi so zachovanými krasovými javmi ako sú skalné okná, masív Hradišťa, škrapy a jaskyne. Je tu aj 125 m hlboká vertikálna priepať Veľká ľadová priepať na Ohništi, ktorá je tesne pri hranici katastra s Liptovským Jánom. Na jej dne bol donedávna pretrvávajúci ľadový kužel počas celého roka, avšak globálne oteplenie zapríčiňuje jeho postupný zánik. V rezervácii sa nachádza množstvo chránených druhov rastlín aj živočíchov, nachádza sa v nej aj fragment pralesovitých porastov zaznamenaných v poslednom mapovaní a vzhľadom ku svojej ťažšej dostupnosti je vzácnym územím s veľmi obmedzeným vplyvom človeka aj v minulosti.

Na území katastra sa v blízkosti rieky Váh nachádza aj prírodná pamiatka Mašiansky balvan so štvrtým stupňom ochrany a vyhláseným ochranným pásmom s tretím stupňom. Vyhlásená bola v roku 1965, má rozlohu 0,056 ha s ochranným pásmom 1,28 ha. Predstavuje asi 20 m vysoký aluviálny vápnitý balvan ležiaci medzi železničnou traťou a riekou Váh ako zvyšok riečnej terasy – ostrova.

K.1..2. DRUHOVÁ OCHRANA PRÍRODY

Druhovú ochranu prírody platí na celom území katastra, teda aj mimo chránených území. Významné druhy sú aj druhy európskeho významu ako ochyrea tatranská (*Ochyraea tatrensis*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), cyklámen fatranský (*Cyclamen fatrense*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), korýtkovec (*Scapania massalongi*), grimaldia trojtyčinková (*Mannia triandra*), plocháček červený (*Cucujus cinnaberinus*), fúzač karpatský (*Pseudogaratina excellens*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), hlaváč bieločrť (*Cottus gobio*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), kamzík vrchovský (*Rupicapra rupicapra tatrica*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), svišť vrchovský (*Marmota marmota latirostris*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

V rámci katastra sa nenachádzajú chránené stromy ako kategória zákona o ochrane prírody a krajiny. V príprave na prerokovanie je návrh chráneného stromu smreka obyčajného v priestore Michalová. Pre ostatné dreviny platí všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto z uvedeného zákona o ochrane prírody a krajiny.

K významným prvkom z hľadiska ochrany prírody patria aj genofondové plochy, za ktoré považujeme plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. V riešenom území má NAPANT evidovaných 5 genofondových plôch: Brtkovica (mezofilné lúky), Capkovo (sutiny, skaly, xerothermná vegetácia), Radovica (mezofilné lúky), Svídovo (statinné rašelinisko) a Váh (horný tok rieky, lužné lesy, priľahlé vlhké lúky). V území tvoria tieto plochy významné stanovištia pre zachovanie viacerých

druhov živočíchov a rastlín ako súčastí spoločenstiev s prirodzeným zložením alebo blízkym prirodzenému.

K.2. NÁVRH MÚSES

K.2..1. PRIEMET KOSTRY EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY

Aktuálneho RÚSES okresu Liptovský Mikuláš zhrnul do seba prvky vyššieho nadregionálneho ÚSESu z úrovne Slovenska a doplnil ho o regionálne prvky. Tieto boli v rámci riešenia ÚPN katastra doplnené o miestne prvky, aby tak detailnejšie dotvorili kosť ekologickú stability v riešenej mierke.

EXISTUJÚCE PRVKY ÚSES :

Podľa aktuálneho RÚSES okresu Liptovský Mikuláš, ktorý aktualizoval ÚSES v rámci ÚPN VÚC Žilinského samosprávneho kraja sa v katastri nachádza biocentrum nadregionálneho významu Ďumbierske Nízke Tatry (Bc3n) a terestrický biokoridor nadregionálneho významu Sihly – Rígel – Kozie chrbty (Bk2n). Hydrický biokoridor regionálneho významu rieka Váh (Bk4r), do ktorej sa vlieva riečka Belá, ktorá je súčasne hydrickým biokoridorom nadregionálneho významu (Bk1n) a okrajovo sa dotýka hranice katastra.

K.2..2. NAVRHOVANÉ PRVKY ÚSES

V rámci riešenia územného plánu obce Liptovská Porúbka boli doplnené viaceré prvky. Miestne biocentrum Svídovo (Bc1m) predstavujú prevažne lesné porasty v okolí Svídovského potoka, pričom toto územie nepatrí ani do európskych ani slovenských chránených území, zrejme z dôvodu dobývacieho priestoru kameňolomu. Ťažbou je však narušený vlastný priestor kameňolomu a jeho bezprostredné okolie, čo nebráni okolitým biotopom ich existovaniu a vývoju. Návrhom dochádza k plynulejšiemu prechodu od najviac chránených území k inak legislatívne nechráneným.

Miestne biocentrum Zápač (Bc2m) sa nachádza na západ od zastavaného územia obce na rovnomennom kopci v blízkosti rieky Váh. Tvoria ho zväčša lesné porasty ochranných aj hospodárskych lesov. Priestor pre funkciu biocentra vzniká najmä vzhľadom k malej frekvencii ľudskej intervencie do lesných porastov rádovo v desiatkach rokov a v prípade ochranných lesov ešte vo väčšom intervale.

Miestne biocentrum Vislavce (Bc3m) je tvorené porastami nelesnej drevinovej vegetácie v priestore bývalej rovnomennej osady. Porasty majú prirodzené drevinové zloženie, nepriebiehajú tu systematické a rozsiahle zásahy človekom, takže plnia zaujímavú funkciu biodiverzity v území katastra, kde prevládajúcim spoločenstvom je les. Prevládajú tu trnkovo-lieskové krovinové (Kr7), pri miestnych vodných tokoch aj vrbové krovinové horských tokov.

Miestne biocentrum Homôlka (Bc4m) sa nachádza južne tesne nad zastavaným územím obce. Je tvorené hospodárskym lesom s časovo extenzívnymi zásahmi do priebehu prírodných procesov. Miestny biokoridor Porúbsky potok (Bk1m) je vyčlenený v časti prepájajúcej prvky ÚSES vyššieho významu z juhu a prechádza do zastavanej časti obce. Nad obcou ho tvoria okrem vlastného vodného toku aj okolité biotopy horských vrbov a jelšín s vrbovou sivou, purpurovou, jelšou sivou, čremchou a ostatnými sprievodnými drevinami.

Plošne rozsiahlejší je miestny biokoridor Malužinská niva (Bk2m), rozprestierajúci sa pozdĺž Malužinského potoka po celej východnej strane katastra. Vlastný potok je významným hydrickým koridorom z miestneho hľadiska, ktorý je doplnený sprievodnými porastami brehovými porastami prevažne vrbovou sivou, purpurovou, päťtyčinkovou, krehkou, jelšou sivou, čremchou strapcovitou, ale aj porastmi podmäčianých lúk horských a podhorských oblastí (Lk6).

Interakčné prvky sú v katastri rozsiahlejšie navrhnuté v priestoroch v okolí obce, kde sa prirodzene vytvorili zmiešané krajinné štruktúry od lesa, cez nelesnú drevinovú vegetáciu až po lúky a pasienky s bohatším zastúpením krovin. Vyskytuje sa tu viacero druhov biotopov, prevládajú

trnkové a lieskové krovin (Kr7), menej sa tu vyskytujú porasty borievky obyčajnej (Kr2), z lúčnych porastov sú zastúpené aj suchomilné travinno-bylinné na vápnitom substráte.

K.3. NÁVRH EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ.

Z hľadiska do určitej miery objektivizovaného celkového posúdenia kvality krajiny v katastri Liptovská Porúbka vyšiel výpočet koeficientu ekologickej stability v zmysle Izakovičová, Kartusek (1994) a Miklós (1986) v hodnote 4,32 čo znamená krajinu s veľmi vysokou ekologickou stabilitou. Napriek tomu je možné nájsť priestor pre ekostabilizačné opatrenia vrátane celkového manažmentu krajiny. Návrh je zhrnutý do určitej formy funkčných plôch alebo zón.

Princípom rozdelenia krajiny na zóny sú primárne územia ochrany prírody či už legislatívne vyhlásené (národný park, maloplošné chránené územia, európske chránené územia) alebo ustanovené v rámci riešenia rôznych stupňov územného systému ekologickej stability. Navrhnutých je tak 10 základných zón pre celý kataster, ktoré sú homogénne z hľadiska prvkov ochrany prírody a krajiny, avšak odlišujú sa jednak prvkami súčasnej krajinnej štruktúry (lesy, nelesná drevinová vegetácia, trvalé trávne porasty, brehové porasty, orná pôda, zastavané územia...) ale v prípade významnom pre ochranu prírody a krajiny aj inými socioekonomickými kritériami (chránená vodohospodárska oblasť, pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov, genofondová plocha, rekreačné územie, výroba...). Pridanie ďalších prvkov do hlavného členenia by znásobilo počet jedinečných zón na desiatky a členenie by sa stalo neprehľadným.

Celkový prehľad dáva nasledovná tabuľka:

Označenie	Hlavné prvky zóny	Podrobné prvky zóny
OP_01	NP, CHVU, UEV, MCHU, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP
OP_02	NP, CHVU, UEV, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, hole, GP Svídovo
OP_03	NP, CHVU, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, GP Capkovo a Brtkovica, rekreácia
OP_04	NP, IP	CHVO, HL, NDV, TTP, rekreácia
OP_05	OPNP, MCHU, BK2n a BK4r	PHO, NDV, breh, orna, GP Váh
OP_06	OPNP, CHVU, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, rekreácia
OP_07	OPNP, BC1-4m	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP
OP_08	OPNP, BK4r, BK1m, BK2m	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, breh, orna, zastavane
OP_09	OPNP, IP	CHVO, PHO, HL, NDV, TTP, GP Radovica, rekreácia
OP_10	OPNP	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, orná pôda, zastavane, výroba, rekreácia

Podrobnejšie pravidlá pre funkčné plochy sú uvedené v záväznej časti UPN-O.

K.3.1. DEFINOVANIE KONFLIKTNÝCH UZLOV A ODPORÚČANIA NA ICH RIEŠENIE

K najvýznamnejším konfliktným problémom katastra patrí stret záujmov rekreačného využívania územia a ochrany prírody na viacerých miestach, najmä však v blízkosti obce na jej južnom okraji, kde je záujem o rozširovanie rekreačného využitia aj vo vlastnom území NAPANTu. Platí to aj pre vzdialenejšie plochy v priestoroch Michalovo a Rakytiny. Ďalší ešte výraznejší je stret záujmov v priestore kameňolomu v Svídovskej dolinke, kde prebieha ťažba stavebného kameňa – melafýrového porfyritu, vrátane prípravy štrkových zmesí a následného odvozu. Okrem hluku, tu dochádza k otrasom, veľkej prašnosti a celkovej devastácii biotopov ich fyzickým ničením. Je to sprievodný jav povrchovej ťažby nerastných surovín, územie nepatrí do NAPANTu, avšak súvislosť

s okolím nemožno nevnímať. Riešením by bol útlm ťažby, to však závisí od konkrétnych podmienok stanovených pre tento dobývací priestor.

K.3..2. NÁVRH ZÁSAD EKOLOGICKÉHO HOSPODÁRENIA V KRAJINE

Zásady ekologického hospodárenia v krajine sú vyjadrené v členení katastra na funkčné zóny OP_01 – OP_10, ktoré sú adresne umiestnené a symbolmi lokalizované na príslušnej mape s vyjadrenými regulatívmi v záväznej časti dokumentácie.

L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

L.1. DOPRAVA

L.1..1. ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY

Z hľadiska širších dopravných vzťahov je obec napojená na nadradenú cestnú sieť (cesta I/18) prostredníctvom cesty III/2341, ktorá sa napája na štátnu cestu I. triedy I/18 v meste Liptovský Hrádok, ktorá je paralelná s hlavným severným dopravným koridorom diaľnice D1 na trase Žilina – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov – Košice ako nadregionálny cestný ťah E-50 medzinárodnej európskej cestnej siete. Na diaľnicu D1 je napojenie prostredníctvom cesty II. triedy II/537 (z cesty I/18 – križovatka v L. Hrádku) v obci Liptovský Peter. Dostupnosť tohto napojenia z centra obce Liptovská Porúbka je cca 4,5 km.

Katastrom obce prechádza ďalšia nadradená dopravná trasa – cesta I. triedy I/72 severo-južná spojnice cesty I/18 s cestou I/66 (Brezno-Banská Bystrica). Na severe sa napája na cestu I/18 pri severovýchodnom cípe katastra (asi 4,5 km východne od mesta L. Hrádok) a pokračuje smerom na juh, kde prechádza miestnou časťou Malužiná, na juhu sa napája na cestu I/66 v meste Podbrezová. Z uvedeného vyplýva, že obec má mimoriadne dobrú dopravnú polohu.

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec priame autobusové spojenie s mestom Liptovský Hrádok, ktorý tvorí dopravný uzol Horného Liptova.

Katastrom obce prechádza I. hlavný železničný vnútroštátny ťah SD č.180 Žilina – Košice s medzinárodným významom, ktorý tvorí elektrifikovaná dvojkoľajná trať. Najbližšia železničná stanica je v meste Liptovský Hrádok, vo vzdialenosti cca 1,8 km z centra obce – pešia dostupnosť 22 minút, autobusom cca 10 min. z koncovej zastávky v obci.

Najbližšie letisko je v Poprade s dostupnosťou cca 42 km čo predstavuje cca 30 minút autom.

L.1..2. CESTNÁ DOPRAVA

L.1.2.1 Cestná sieť

Cesty III. triedy a ich napojenie na nadradenú cestnú sieť

Katastrom obce prechádza nadradená dopravná trasa – cesta I. triedy I/72 severojužná spojnice cesty I/18 s cestou I/66 (Brezno-Banská Bystrica). Na severe sa napája na cestu I/18 pri severovýchodnom cípe katastra (asi 4,5 km východne od mesta L. Hrádok) a pokračuje smerom na juh, kde prechádza miestnou časťou Malužiná. Pri Kráľovej Lehote sa na ňu napája cesta III/2356, ktorá sprístupňuje časť priemyselnej zóny v severovýchodnej časti katastra.

Samotná obec Liptovská Porúbka sa nachádza v blízkosti cesty prvej triedy I/18 ktorá prechádza susedným katastrom mesta Liptovský Hrádok a je západno-východným prepojením

medzi Žilinou a Popradom. Napojená je na ňu cestou III/2341. Tá sa napája na cestu I/18 priamo v meste Liptovský Hrádok.

V súvislosti s modernizáciou železničnej trate SD č.180 Žilina – Košice je navrhovaná preložka cesty III/2341 mimo zastavanú časť mesta Liptovský Hrádok v trase podľa výkresu č. 3 Verejné dopravné vybavenie.

Cesta III. triedy III/2341 tvorí hlavnú dopravnú tepnu, ktorá prechádza takmer celou obcou a zároveň zabezpečuje prepojenie obce na cestu I/18. Cesta je v extraviláne vybudovaná v kategórii C 7/60. Cesta je v intraviláne funkčnej triedy „**MZ3**“ zberná cesta a kategórie MZ 7,5/40. Cesta má nevyhovujúce šírkové usporiadanie mimo obec aj v obci, smerové usporiadanie je vyhovujúce. V súčasnosti je táto cesta zväčša v dobrom technickom stave. Kryt cesty je asfaltový, výtlky sa nachádzajú po krajoch cesty a na moste cez rieku Váh.

Vzhľadom na nevyhovujúce šírkové usporiadanie v obci sa v návrhu riešenia uvažuje, v úsekoch, kde to bude možné s prebudovaním cesty na kategóriu **MZ 8/50**.

Dopravný skelet v obci

Z hľadiska dopravného významu je existujúci cestný skelet v obci rozčlenený podľa funkčnej triedy (v zmysle STN 736110) do dvoch skupín :

- „**MZ3**“ zberná cesta v koridore ciest III. triedy č. III/2341
- „**MO3**“ krátke obslužné radiály a ostatné miestne obslužné a prístupové cesty, umožňujúce prístup a priamu obsluhu objektov.

Miestne cesty

Cestou III/2341, ktorá tvorí hlavnú dopravnú kostru obce, je obec rozdelená na dve časti. Na túto cestu je pripojená sieť miestnych ciest. Všetky majú charakteristiky miestnych obslužných ciest s priamou obsluhou objektov priľahlej zástavby. Niektoré ulice sú zaslepené a sú bez obrátiska. Funkčná trieda miestnych ciest je „**MO3**“ - miestne obslužné cesty, umožňujúce prístup a priamu obsluhu objektov.

Sieť miestnych ciest hlavne v staršej zástavbe nie je vhodne usporiadaná a kategórie ciest väčšinou nie sú vyhovujúce. Sú na nej smerové oblúky s malými polomerami. cesty sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 3,0m do 7,0m. Dopravná premávka je na všetkých cestách napriek nevhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Niektoré cesty majú značne poškodený kryt, alebo sú bez spevneného krytu. Obslužným miestnym cestám funkčnej triedy MO3 zodpovedajú MO 7,0/40, 6,5/40, 5,5/30, 4,5/30, 4,0/30, 3,5/30 a 3,0/30 .

V riešení územného plánu obce sa navrhuje vo vhodných podmienkach prestavba miestnych ciest na kategórie MO 6,5/40, MO 6,0/40 a MOU 5,5/30. V lokalitách, kde sa uvažuje s novou výstavbou IBV sa navrhujú cesty kategórie **MO 6,5/40**. Na cestách ukončených slepo sa vybudujú obrátiská. Taktiež sa v návrhu uvažuje so spevnením štrkových ciest asfaltom.

Dopravné pripojenia na cestnú sieť je potrebné riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných ciest a ich následným pripojením na existujúce miesta cesty a následne na nadržanú cestnú sieť (z hľadiska stavebnej kategórie) v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi bez nutnosti udeľovania súhlasu na technické riešenie odlišné od STN a technických predpisov pre pozemné komunikácie.

Poľné a lesné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných a lesných ciest nadväzujúca na cestu I/72, cesty III. triedy a miestne cesty. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy a lesmi.

Statická doprava

V obci sa oficiálne verejné parkovacie plochy nachádzajú pred obchodom CBA (cca 12 parkovacích miest) a pred podnikom Pečivárne L. Hrádok (celkovo asi 48 parkovacích miest – pre

verejnosť cca 8) v časti obce severne od Váhu. Parkovacie plochy sa nachádzajú ešte pred autoklapiarstvom (4 miesta), po pravej strane obchodu a hostinca (6 miest – nespevnené), pri cintoríne (7 miest).

Ostatné plochy využívané na odstavovanie motorových vozidiel sú neorganizované, nachádzajú sa v rôznych častiach obce, zväčša v rozšírených častiach verejných plôch obce.

Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov, prípadne pri bytových domoch.

V rámci riešenia územného plánu obce sa uvažuje s výstavbou areálu so športovo – rekreačnými aktivitami, s výstavbou penziónov. Pri všetkých spomínaných aktivitách je potrebné uvažovať aj s navrhnutím potrebného počtu odstavných stojísk. Taktiež sa uvažuje s vybudovaním nových parkovísk pri cintoríne a futbalovom ihrisku.

Dopravné zariadenia

Z dopravných zariadení sa v obci sa nenachádza žiadne. Čerpace stanice pohonných hmôt (ČS PHM) prípadne iné dopravné zariadenia sa nachádzajú v priľahlom meste Liptovský Hrádok a v okresnom meste Liptovský Mikuláš.

L.1.2.3 Cestná hromadná doprava

Hromadnú dopravu osôb autobusom zabezpečuje prepravná spoločnosť na 2 linkách miestnej hromadnej dopravy Liptovská Porúbka – Liptovský Hrádok, železničná stanica a Liptovská Porúbka – Liptovský Hrádok, sokolovňa.

V obci sú **3 zastávky** autobusovej dopravy. Všetky tri sa nachádzajú na ceste III/2341:

1. v severnej časti obce „pri moste“
2. v strednej časti obce „Kubek“
3. v južnej časti obce „Chomová“

Trasa diaľkovej prepravy osôb cez obec neprechádza. Na železničnej stanici v L. Hrádku je možnosť prestúpiť na osobné vlakové spoje a niektoré rýchliky alebo na diaľkové autobusové spoje v oboch smeroch východ – západ.

Autobusové zastávky v obci sú riešené ako návestné. Poloha zastávok autobusovej premávky v intraviláne nezodpovedá všade vzdialenosti pešej dostupnosti do 10 minút (cca 400m). V minulosti boli v obci 4 zastávky autobusovej dopravy. Štvrtá zastávka bola na otočke autobusu v lokalite Zraz.

V rámci návrhu územného plánu obce sa navrhuje vybudovať autobusové výbočíská na všetkých autobusových zastávkach a taktiež na všetkých osadiť čakárenské prístrešky. Navrhuje sa vybudovať aj štvrtú zastávku na pôvodnom mieste, na otočke autobusu v lokalite Zraz. Piata zastávka je navrhovaná na preložke cesty III/2341 v dostupovej vzdialenosti pre obyvateľov bývajúcich v severnej časti obce („Za Váhom“).

L.1..3. NEMOTOROVÁ DOPRAVA V OBCI

Pešie chodníky a priestranstvá

Pešie chodníky v obci nie sú vybudované. Chodci využívajú miestne cesty. Vzhľadom k šírkovému usporiadaniu miestnych ciest v historickom jadre obce nie je predpoklad budovania klasických chodníkov oddelených od ciest zvýšeným obrubníkom. Je predpoklad, že pri rekonštrukciách miestnych ciest a cesty III/2341 sa bude postupovať cestou skľudnenej dopravy, prípadne úrovňovým oddelením cestnej a pešej dopravy tam, kde to šírkové usporiadanie dovolí.

Pešie prepojenie s Liptovským Hrádkom je po miestnych cestách popri Váhu (ul. Pri úpuste) alebo popri železnici (ul. Pri železnici).

V rámci návrhu riešenia UPN-O sa navrhuje dobudovať chodník po pravej strane cesty III/2341, v smere do rekreačnej oblasti, medzi potokom a oplotením pozemkov IBV. Taktiež sa

navrhujú vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných ciest v novej zástavbe s dobudovaním chodníkov pozdĺž jestvujúcich ciest, kde to priestorové usporiadanie umožňuje.

Cyklodoprava

Cesty určené pre cyklistickú dopravu priamo v obci vybudované nie sú. Obcou prechádza Liptovská cyklomagistrála - úsek trasy Bešeňová – Biely Potok v celkovej dĺžke 70km. V katastri obce sa nachádzajú ďalšie cyklotrasy – malý okruh cez Vislavice do L. Hrádku a späť do L. Porúbky, väčší okruh cez Vislavice do L. Jána a späť do L. Porúbky, alebo najväčší okruh je po cyklomagistrále smerom na Kráľovu Lehotu po cestu I/72 a potom po nej na juh až takmer k Malužinej, do Svidovskej doliny, cez Svidovské sedlo do Jánskej doliny a cez L. Ján späť do L. Porúbky.

Pri riešení zariadení cyklodopravy je potrebné postupovať podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, ktorá bola schválená UV SR č. 223/2013.

L.1..4. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Cez mesto Liptovský Hrádok a obec Liptovská Porúbka prechádza hlavný železničný ťah Slovenska na trase č. 180 a zabezpečuje hromadnú prepravu osôb na trasách východným smerom do Košíc a západným smerom do Žiliny resp. Bratislavy. Celkove je tu k dispozícii 9 vlakových spojov osobnej prepravy denne smerom na Poprad, z toho jeden regionálny zrýchlený, a 15 vlakových spojov osobnej prepravy denne smerom na Liptovský Mikuláš, z toho jeden regionálny zrýchlený do Žiliny a dva rýchlikové spoje smerom do Bratislavy.

Pri akejkolvek činnosti v blízkosti dráhy postupovať podľa ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pre stavby v ochrannom pásme dráhy (OPD - 60 m od osi krajnej koľaje), ktoré neslúžia na prevádzku dráhy alebo dopravu na dráhe, podľa§ 102 ods. 1 písmeno a), je potrebný súhlas na vykonanie činnosti v ochrannom pásme dráhy. Akákoľvek stavebná činnosť v ochrannom pásme dráhy musí byť vopred prekonzultovaná a odsúhlasená s Železnicami Slovenskej republiky (ďalej len „ŽSR“) a najmä MDV SR sekciou železničnej dopravy a dráh, ktorá je gesčne spôsobilá na vydanie takéhoto súhlasu.

L.1..5. PREPRAVNÉ VZŤAHY A DOPRAVNÉ UZLY

Obec Liptovská Porúbka neleží na žiadnom dopravnom uzle.

Obec sa nachádza v susedstve mesta Liptovský Hrádok, ktorý je hlavným dopravným uzlom Horného Liptova železničnej aj autobusovej dopravy.

Katastrom obce prechádza hlavný železničný ťah Slovenska na trase č. 180 a zabezpečuje hromadnú prepravu osôb na trasách východným smerom do Košíc a západným smerom do Žiliny resp. Bratislavy. Celkove je tu k dispozícii 9 vlakových spojov osobnej prepravy denne smerom na Poprad, z toho jeden regionálny zrýchlený, a 15 vlakových spojov osobnej prepravy denne smerom na Liptovský Mikuláš, z toho jeden regionálny zrýchlený do Žiliny a dva rýchlikové spoje smerom do Bratislavy.

Autobusovú hromadnú prepravu osôb tu zabezpečuje niekoľko prepravných spoločností, ktoré zabezpečujú buď miestnu a regionálnu prepravu osôb alebo diaľkovú prepravu osôb. Miestna preprava zabezpečuje prepojenie hornoliptovských obcí a okresného mesta Liptovský Mikuláš, regionálna doprava zabezpečuje prepojenie v rámci regiónu Liptov, ale tiež Brezno, Poprad a Štrbské Pleso.

Diaľková autobusová doprava zabezpečuje prepravu osôb smerom na západ na trasách do Bratislavy, Martina, Nitry a Rimavskej Soboty, smerom na východ na trasách do Bardejova, Prešova a Ždiaru.

L.1..6. OCHRANNÉ PÁSMA DOPRAVNÝCH TRÁS

Ochranné pásmo cesty I-jej triedy je 50m kolmo od osi vozovky na obe strany mimo zastavané územie obce.

Ochranné pásmo cesty III-jej triedy je 20m kolmo od osi vozovky na obe strany mimo zastavané územie obce.

Do katastra zasahuje ochranné pásmo železnice, ktoré je pri celoštátnych dráhach 60m od osi krajnej koľaje, najmenej však vo vzdialenosti 30m od hraníc obvodu dráhy (§10 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 52/1964). Výnimky pre stavby v ochrannom pásme dráhy možno povoliť pre stavby ciest, vodných diel, zariadení a vedení, meračských znakov a signálov a len v odôvodnených prípadoch pre ostatné stavby, najmä pozemné. Dráhový správny orgán pritom určí podmienky, za ktorých sa povoľuje výnimka.

L.1..7. VPLYV DOPRAVY NA RIEŠENIE ÚPN-O

Ochranné pásmo cesty I. triedy je 50 m kolmo od osi vozovky na obe strany mimo zastavané územie obce a má teda vplyv na riešenie mimo zastavaného územia obce.

Ochranné pásmo cesty III. triedy je 20 m kolmo od osi vozovky na obe strany mimo zastavané územie obce a má teda vplyv na riešenie mimo zastavaného územia obce.

Do katastra zasahuje ochranné pásmo železnice, ktoré je pri celoštátnych dráhach 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však vo vzdialenosti 30 m od hraníc obvodu dráhy (§10 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 52/1964). Výnimky pre stavby v ochrannom pásme dráhy možno povoliť pre stavby ciest, vodných diel, zariadení a vedení, meračských znakov a signálov a len v odôvodnených prípadoch pre ostatné stavby, najmä pozemné. Dráhový správny orgán pritom určí podmienky, za ktorých sa povoľuje výnimka.

Celkové riešenie územia vychádza zo zabezpečenia ďalšieho rozvoja obce Liptovská Porúbka a eliminovania negatívnych dopravných javov v obci, to znamená, že rozvojové plochy obce sú navrhované mimo dosah dopravných ochranných pásiem.

L.2. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

L.2..1. ODTOKOVÉ POMERY

Katastrálne územie obce Liptovská Porúbka leží v povodí rieky Váh hydrologické číslo 4-21-01. Významnejšími vodnými tokmi sú tiež Boca a Porubský potok. Podľa vyhlášky č. 211/2005 Z. z. Váh a Boca sú vodohospodársky významnými vodnými tokmi. Pri vodohospodársky významnom vodnom toku je ochranné pásmo vodného toku do 10 m od brehovej čiary, pri drobnom vodnom toku do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Pobrežné pozemky by mali zostať voľné, nezastavané, pre bezproblémový prístup pre výkon správy, zabezpečovacích prác počas povodne a pod. Správca toku je tiež oprávnený vstupovať v nevyhnutnom rozsahu na cudzie nehnuteľnosti. Správcom vodných tokov je Slovenský vodohospodársky podnik š. p. Banská Štiavnica. Pre katastrálne územie nie je spracovaná povodňová mapa.

Rieka Váh je v zastavanom území systémovo upravená brehovým opevnením a ohrádzovaním na Q100, t. j. na prevedenie povodňového prietoku vyskytujúceho sa štatisticky raz za 100 rokov. Boca, ktorá preteká v prevažnej miere v nezastavanom území je upravená len miestne brehovým opevnením. Porubský potok v zastavanej časti obce je upravený brehovým opevnením, nemá však kapacitu Q100.

Porubský potok v zastavanej časti obce je upravený brehovým opevnením, nemá však kapacitu Q100 a preto je vhodné v budúcnosti riešiť prípadnú brehovú úpravu toku.

Z dôvodu zlepšenia biologickej priechodnosti je potrebné na všetkých vodných tokoch odstránenie alebo plné biologické spriechodnenie priečnych prekážok v toku.

Hospodárenie s dažďovými vodami za účelom zadržiavania vody v krajine a znižovania povodňových prietokov je navrhnuté nasledovne :

V extraviláne realizovať úpravu vodného režimu územia. Je to možné docieľiť obrábaním poľnohospodársky využívaných plôch orbou po vrstevnici, hradením erózných rýh, zriaďovaním zelených vsakovacích pásov s drevinami, medzí, vsakovacích rýh, mokradí a podobne. V intraviláne akumulovaním dažďových vôd v lokálnych nádržiach s využitím na polievanie rastlín a tiež lokálnym vsakovaním dažďových vôd do horninového podložia.

Pri akejkoľvek činnosti je nutné rešpektovať hranice pozemkov vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., Bratislava a nezasahovať do týchto pozemkov. V zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov, ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý nie je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha so spôsobom využitia pozemku ako vodný tok, korytom je pozemok tvoriaci dno a brehy, v ktorých odtekajú vody až po brehovú čiaru.

L.2..2. ZÁSOBOVANIE PITNOU A ÚŽITKOVOU VODOU

VODNÉ ZDROJE

Vodné zdroje BRTKOVICA A SKALIČNÁ primárne slúžia na zásobovanie južnej časti zastavaného územia obce Liptovská Porúbka.

BRTKOVICA Q = 1,3 l/s

SKALIČNÁ Q = 0,79 l/s

Vodné zdroje STUDNE ĽAVÝ BREH VÁHU, STUDNE PRAVÝ BREH VÁHU a KAMENISTÁ s úpravňou vody (ÚV) Liptovská Porúbka s kapacitu 200 l/s slúžia primárne pre mesto Liptovský Mikuláš a SKV Liptovský Mikuláš a sekundárne tiež na zásobovanie severnej časti obce Liptovská Porúbka.

STUDNE ĽAVÝ BREH VÁHU

LP11 Q = 15,2 l/s

LP133 Q = 14,0 l/s

LP1 Q = 19,5 l/s

LP13 Q = 15,3 l/s

LP121 Q = 18,2 l/s

LP2 Q = 12,8 l/s

STUDNE PRAVÝ BREH VÁHU

LP15 Q = 11,7 l/s

LP5 Q = 6,6 l/s

LP6 Q = 7,6 l/s

LP16 Q = 11,2 l/s

LP14 Q = 11,9 l/s

KAMENISTÁ

PRAMEŇ1 Q = 19,3 l/s

PRAMEŇ2 Q = 27,1 l/s

Vodný zdroj ZAPAČ nachádzajúci sa v katastrálnom území Liptovská Porúbka neslúži na zásobovanie obce ale pre mesto Liptovský Hrádok.

Ochrana vodných zdrojov čo sa týka kvality a kvantity je stanovená ochrannými pásmami. S riešením nových vodných zdrojov pre obec sa v blízkej budúcnosti neuvažuje. Je možné uvažovať s intenzifikáciou jestvujúcich vodných zdrojov na udržanie a zvýšenie ich výdatnosti. Vzhľadom k súčasnej situácii, keď príležitostne dochádza ku zmenám v kvalite vodárenských zdrojov Brtkovica a Skaličná (zákalové stavy), je potrebné uvažovať nielen s intenzifikáciou týchto zdrojov, ale aj vyhládať ďalší vhodný zdroj, resp. zdroje pre zásobovanie južnej časti obce pitnou vodou (vrátane

navrhovaného rozvoja). Výhľadovo sa uvažuje s výstavbou vodárenskej nádrže Garajky na toku Ipolťica s prívodom do systému SKV Liptovský Mikuláš v priestore ÚV Liptovská Porúbka.

V katastri obce sú vyhlásené nasledovné pásma hygienickej ochrany (PHO) :

- Brtkovica a Skaličná, ktoré boli vyhlásené rozhodnutím č. PLVH 1006/5/1988
- Kamenistá (LP 5, LP 6, LP 14, LP 15, LP 16), vyhlásené rozhodnutím PLVH-169/1985-H
- Zapač 1 a 2, vyhlásené rozhodnutím ŠVS 97/05035-Li
- Pramenisko Kráľova Lehota resp. Liptovská Porúbka sever (LP 1, LP 2, LP 11, LP 13, LP 121 a LP 133) vyhlásené rozhodnutím PLVH-169/1985-H

AKUMULAČNÉ PRIESTORY

V nadväznosti na vodné zdroje BRTKOVICA A SKALIČNÁ, ktoré slúžia výlučne pre obec Liptovská Porúbka, sa nachádza zemný vodojem Jašterovica.

JAŠTEROVICA	100 m ³
H _{max}	705,23 m.nm.
H _{min}	702,13 m.nm.

Na distribúciu vody z vodných zdrojov a ÚV Liptovská Porúbka do SKV Liptovský Mikuláš, na ktorý je prepojená aj obec Liptovská Porúbka, slúži vodojem pri ÚV Liptovská Porúbka.

VODOJEM PRI ÚV LIPTOVSKÁ PORÚBKA	2x 1 000 m ³
H _{max}	683,00 m.nm.
H _{min}	678,00 m.nm.

V ÚPD sa uvažuje s dostavbou vodojemu JAŠTEROVICA z kapacity 100 m³ na kapacitu 2x 100 m³ (t.j.+100 m³). Súčasné priame odbery z prívodného potrubia v úseku vodné zdroje BRTKOVICA, SKALIČNÁ – VDJ JAŠTEROVICA sa vo výhľade navrhuje odstrániť vybudovaním nového vodojemu SKALIČNÁ o objeme 1x50 m³.

VODOVODNÁ SIET'

Zberné a výtlačné vetvy od vodných zdrojov pre mesto Liptovský Mikuláš a SKV Liptovský Mikuláš po ÚV Liptovská Porúbka o priemere DN150 až 400 sú vyhotovené v prevažnej miere z ocele, opravované časti z PE. V oceľovom vyhotovení DN500 je taktiež hlavné prívodné potrubie smerom od ÚV Liptovská Porúbka do vodojemov v Liptovskom Mikuláši. Prívodné potrubie od vodných zdrojov BRTKOVICA A SKALIČNÁ o priemere DN100 je vyhotovené z PE. Zásobné potrubie v obci je vyhotovené o priemere DN80 až 150 v prevažnej miere z liatiny, čiastočne z ocele a PE. Kovové potrubia sú amortizované a je potrebná ich rekonštrukcia.

Novonavrhané plochy na zástavbu budú zásobované vodou novými zásobnými radmi PE DN100, ktoré sa umiestnia na okraje novonavrhaných ciest a chodníkov. Všade, kde to technicky bude možné bude vodovodná sieť zokruhovaná. V lokalitách určených na novú výstavbu je potrebné venovať pozornosť výškovým pomerom a v prípade potreby navrhnuť na navrhovaných vodovodných potrubíach zariadenia na zabezpečenie pretlaku vo vodovodnej sieti v zmysle platnej legislatívy.

Výstavbou novonavrhaného vodojemu SKALIČNÁ o objeme 1x50 m³ sa vytvorí akumulácia a nové tlakové pásmo vodovodu, ktoré bude riešiť zásobovanie vodou súčasnej a plánovanej zástavby na južnom najvyššie položenom okraji obce.

Východný okraj katastrálneho územia z funkčného hľadiska prináleží k zastavanému územiu obce Kráľova Lehota. Obytné a rekreačné budovy miestnej časti sú privátnymi prípojkami napojené na verejný vodovod na území k. ú. Kráľova Lehota. V katastrálnom území na hranici s Kráľovou Lehotou sa nachádza tiež čerpacia stanica k vodnému zdroju Magdolína skala s časťou prívodného potrubia. Tieto tiež funkčne prináležia k vodnému zdroju Magdolína skala a vodojemu v katastrálnom území Kráľova Lehota pre Kráľovu lehotu.

Časť katastrálneho územia obce na hranici s katastrálnym územím Malužiná, ktorá z funkčného hľadiska prináleží k zastavanému územiu obce Malužiná je napojená na vodovod Malužinej.

Správcom vodovodu a vodárenských zariadení v obci je Liptovská vodárenská spoločnosť Liptovský Mikuláš.

POTREBA VODY PRE CIEĽOVÝ STAV

Kapacitné požiadavky napojenia na verejný vodovod:

Bytový fond	1 713 osôb
Základná vybavenosť	1 713 osôb
Rekreácia	300 lôžok
Priemysel	1000 pracovníkov

Priemerná denná potreba:

Bytový fond	1 713 osôb	á	135 l/os.d	231 225 l/d
Základná vybavenosť	1 713 osôb	á	..25 l/os.d	42 825 l/d
Rekreácia	300 lôžok	á	135 l/os.d	40 500 l/d
Priemysel	1000 prac	á	80 l/os.d	80 000 l/d

Priemerná denná potreba spolu 394 580 l/d

Priemerná denná potreba: $Q_d = 4,57 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba: $Q_{dmax} = k_d \cdot Q_d = 1,6 \cdot 4,57 = 7,31 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba: $Q_{hmax} = k_h \cdot Q_{dmax} = 1,8 \cdot 7,31 = 13,16 \text{ l/s}$

Potreba akumulčných priestorov: $0,6 \cdot Q_{dmax} = 0,60 \cdot 631,33 = 379 \text{ m}^3$

L.2..3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

ODKANALIZOVANIE

Obec má vybudovanú delenú splaškovú kanalizáciu zaústenú do skupinovej kanalizácie SKK Liptovský Mikuláš s centrálnym čistením v ČOV Liptovský Mikuláš. Severná časť obce je odkanalizovaná gravitačne, južná je gravitačne zvedená do najnižšieho miesta, kde je umiestnená čerpacia stanica s výtlakom DN100 ponad rieku Váh s vyústením do gravitačnej stoky severnej časti. Gravitačné stoky sú vyhotovené z PVC DN300.

V jestvujúcej zástavbe bez kanalizácie a na novonavrhovaných plochách na zástavbu sa gravitačná kanalizácia dobuduje s napojením na jestvujúce stoky.

Správcom kanalizácie a vodárenských zariadení v obci je Liptovská vodárenská spoločnosť Liptovský Mikuláš.

Východný okraj katastrálneho územia, ktorý z funkčného hľadiska prináleží k zastavanému územiu obce Kráľova Lehota odkanalizovaný do lokálnych žump navrhujeme napojiť na jestvujúcu kanalizačnú sieť obce Kráľova Lehota.

Časť katastrálneho územia obce na hranici s katastrálnym územím Malužiná, ktorá z funkčného hľadiska prináleží k zastavanému územiu obce Malužiná nie je ako i celá obec Malužiná v súčasnosti centrálnie odkanalizovaná. Odkanalizovanie tohto územia bude riešené v súlade s UPD obce Malužiná centrálnym odkanalizovaním a čistením v centrálnej obecnej ČOV Malužiná.

Odvedenie dažďových vôd sa navrhuje povrchovými rigolmi a do jestvujúcej zelene.

ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

Čistenie splaškových odpadových vôd odkanalizovanej časti obce Liptovská Porúbka je zabezpečené v centrálnej čistiarni odpadových vôd Liptovský Mikuláš.

PRODUKCIA SPLAŠKOVÝCH ODPADOVÝCH VÔD PRE CIEĽOVÝ STAV

Kapacitné požiadavky napojenia na verejnú kanalizáciu pre cieľový stav sú totožné s vyššie vyčíslenými kapacitnými požiadavkami na verejný vodovod.

L.3. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

V k. ú. susednej obce Kráľova Lehota sa nachádza rozvodňa 110/22 kV. Je napájaná vonkajšími VVN vedeniami 110kV od rozvodne Štrba a L. Mikuláš. Zásobovanie obce Liptovská Porúbka elektrickou energiou je z existujúcej rozvodne 110/22 kV Kráľova Lehota. Uskutočňuje sa 22 kV vonkajším dvojitém vedením č. 134 a 135. Elektrickou energiou je zásobovaná celá obec a jej miestne časti Kráľova Lehota a Malužiná.

Oderatelia el. energie sú zásobovaní z distribučných transformátorových staníc (TS) 22/0,42 kV. V katastri obce je celkom 17 trafostaníc (TS). Pre potreby obyvateľov obce v súčasnosti slúži celkovo 8 TS : TS-vlek, TS-1, TS-križovatka, TS-ZŠ, TS-PD, TS-Krutilko, TS-obec, TS-ihriskó.

V samotnej obci je umiestnených pre verejný odber 7 TS vrátane TS-ihriskó.

TS-2 je pri vodojemoch. 7 TS (TS-3 – TS-9) je v priemyselnej časti obce pri Kráľovej Lehotě. TS-10 je pri hájovni Michalovo, 3 TS (TS-11 – TS-13) sú v areáli dobývacieho priestoru vo Svidovskej doline a v miestnej časti pri obci Malužiná je 1 TS pre potreby verejnosti .

L.3..1. SPOLOČNÉ ELEKTROTECHNICKÉ ÚDAJE

Rozvodná sústava NN : 3 PEN ~ 50 Hz, 230/400 V / TN-C
 VN : 3 ~ 50 Hz, 22 kV / IT

Ochrana pred NDN :

Ochrana pred úrazom elektr. prúdom v normálnej prevádzke a pri poruche bude podľa STN 33-2000-4-41.

Prostredie :

Podľa STN 33 2000-5-51:2010-05: AB7,AC1, AD1, AE1, AF1, AG2, AH2, AK1, AL1, AM1,
 AN1, AP1, AQ2, AR1, BA4, BC3, BD1, BE1, CA1, CB1

Stupeň dôležitosti dodávky el. energie : č.3 v zmysle STN 34 1610.

Dodávku el. energie nie je potrebné zaisťovať zvláštnymi opatreniami a môžu byť pripojené na jediný zdroj (prívod).

L.3..2. VN SÚSTAVA

Distribučné vedenia 22 kV sú realizované vzduchom. Jednotlivé trafostanice sú pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS na dostatočnej kapacite a ďalší prírastok ich zaťaženia je možný z kapacitného i prevádzkového hľadiska. Existujúce trafostanice zostávajú nezmenené.

Navrhované zástavba časti obce L. Porúbka bude napojená na el. energiu z existujúcej 22 kV linky č. 134 prechádzajúcej z väčšej časti riešeným územím obce L. Porúbka. Existujúce vzdušné VN vedenie v mieste navrhovanej zástavby bude zrušené a bude nahradené zemným káblovým VN vedením.

Navrhované trafostanice TS1 a TS2 budú kioskové. Požadovaný výkon oboch trafostaníc je konštrukčne do 630 kVA. V južnej časti obce bude rekonštruovaná existujúca trafostanica (TS-1) do 630 kVA.

L.3..3. NN SÚSTAVA

NN sústava je prevedená vzdušnými vedeniami NN na betónových podperných stĺpoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Niektoré NN sekundárne vývody zo stožiarových trafostaníc do centier spotreby sú vyvedené prostredníctvom závesných káblov po stožiaroch NN sekundárnej vzdušnej siete.

Nové vedenia v lokalite riešených oblastí budú prednostne riešené ako zemné káblové vedenia. Nové vedenia budú vo vhodných miestach napojené na existujúce vzdušné vedenia,

prípadne budú napojené priamo z rozvádzačov NN nových alebo existujúcich trafostaníc. Káblové rozvody budú prevádzkované lúčovite, v prípade potreby bude možné káblové rozvody a trafostaníc navzájom poprepájať.

Objekty budú na el. energiu pripájané zo sekundárnej káblovej NN siete. Tie budú umiestnené v chodníkoch a zelených pásoch jednotlivých ulíc, v súbehu s ďalšími inžinierskymi sieťami.

L.3..4. ENERGETICKÁ BILANCIA

V novej zástavbe bude pre vykurovanie a na prípravu TÚV podľa požiadaviek investora možné využiť elektrickú energiu, alebo pevné palivo. Pre výpočet nárastu odberu el. energie je počítané s inštalovaným výkonom 20 kW na rodinný dom a 5 kW na byt a 1,4 kW na lôžko.

Lokalita	Počet RD/bytov/lôžok	Pi {kW}
1. Nižné záhrady	33 RD	660
2. Vyšné záhrady	17 RD	340
3. Veľká hôrka	43 RD	860
4. Pred Uhlište	16 RD	200
5. Drvište	17 RD	180
6. Za Váhom	30 bytov	150
7. Drrvište (CR1)	100 lôžok	140
8. Pred Uhlište (CR3)	36 lôžok	50

Výpočtové zaťaženie : $P_v = P_i \times b = 2860 \times 0,3 = \mathbf{858 \text{ kW}}$

Pri predpokladanom ročnom využití maxima 1600 hodín, bude ročná spotreba elektrickej energie **1 372,8 MWh**.

L.3..5. VONKAJŠIE OSVETLENIE

V celej obci je vedenie verejného osvetlenia vedené po spoločných podperných betónových stĺpoch s vedením NN.

Nové miestne komunikácie budú osvetľované stožiarovými svietidlami, ktoré budú osadené v trase káblových NN rozvodov energeticky úspornými LED svietidlami s prevažne teplou zložkou svetelného spektra.

L.3..6. OCHRANNÉ PÁSMA

Vonkajšie vedenie (od krajného vodiča na každú stranu) :

- 110kV - 220kV 20m
- 220kV - 400kV 25m
- 60kV - 110kV 15m
- 6kV - 22kV 10m
- káblové vedenie 1m
- závesný kábel 22kV DISTRI 2m

L.4. ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

L.4..1. STAV ODBERATEĽOV ZEMNÉHO PLYNU

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

Kategorizácia odberateľov ZP

V obci sa môžu nachádzať štyri kategórie odberateľov zemného plynu (ZP):

- Prvou kategóriou odberateľov (ročný odber ZP do 6,5 tis.m³) je kategória domácnosti (D).
- Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m³) je kategória maloodberatelia (M).
- Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 60 tis.m³) je kategória strednoodberateľov (S).
- Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m³) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce podľa jednotlivých kategórií k 05/2022 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

stav odberateľov ZP k 05/2022:

<i>kategória odberateľa</i>	<i>počet</i>
domácnosť (D)	62
maloodberateľ (M)	4
strednoodberateľ (S)	-
veľkoodberateľ (V)	-

L.4..2. JESTVUJÚCI STAV PLYNÁRENSKÝCH ZARIADENÍ

Obec Liptovská Porúbka je len čiastočne plynofikovaná. Plynofikované časti obce sú:

- časť obce za riekou Váh pri železnici SD 180 Žilina - Poprad v susedstve mesta Liptovský Hrádok a
- časť obce za št. cestou I/72 a za železnicou SD 180 Žilina - Poprad pri obci Kráľova Lehota.

Miestna časť obce na hranici s katastrálnym územím Malužiná, ktorá z funkčného hľadiska prináleží k zastavanému územiu obce Malužiná nie je ako i celá obec Malužiná v súčasnosti centrálne plynofikovaná. Plynifikácia tohto územia bude riešená v súlade s UPD obce Malužiná.

Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v plynofikovaných častiach obce je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v súčasnosti prevádzkuje fa SPP – distribúcia, a.s. (distribútor / dopravca ZP).

a) Opis plynárenských zariadení

Východným katastrom obce Liptovská Porúbka z juhu na sever prechádza VTL plynovod (PL) Michalová – Liptovská Kokava PN63 DN500.

Primárnymi zdrojmi ZP obce Liptovská Porúbka sú:

- VTL prípojka Liptovský Hrádok PN63 DN200, VTL regulačná stanica 10000 Liptovský Hrádok a
- VTL prípojka Kráľova Lehota PN63 DN100, VTL regulačná stanica 3000 Kráľova Lehota.

Sekundárnymi zdrojmi ZP v obci Liptovská Porúbka sú tzv. miestne siete (MS):

- STL1 plynovodná DS Liptovský Hrádok a
- STL2 plynovodná DS Kráľova Lehota.

MS tvoria rozvodne ZP. MS pozostávajú z úsekov plynovodov a prípojk z PE a ocele. MS zabezpečujú v obci plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný plynovodnými prípojkami. Doreguláciu ZP a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

b) Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné diaľkové VTL PL a PR:

názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	dimenzia
PL Michalová – Liptovská Kokava	PN63	do 6,3 MPa	DN500
PR Kráľová Lehota			DN100
PR Malužiná			

distribučné VTL RS:

názov	regulácia	výkon v m ³ /h
RS Kráľova Lehota	6,3 MPa / 300 kPa	3000

distribučné zariadenia katódovej ochrany (KAO):

názov	Stanica KAO	anódové uzemnenie
KAO Maša	Maša	koľajnicové

distribučné STL plynovodné MS:

názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	materiál
MS Liptovský Hrádok	PN4	do 100 kPa	oceľ / PE
MS Kráľova Lehota		do 300 kPa	

L.4..3. RIEŠENIE PLYNOFIKÁCIE

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s Návrhom riešenia ÚPN-O Liptovská Porúbka.

Navrhované STL plynovodné úseky v intraviláne obce budú ZP zásobované z jestvujúcej STL1 plynovodnej DS Liptovský Hrádok. Prevádzkované budú na taký pretlak ZP o tlakovej úrovni STL, na aký sú v súčasnosti prevádzkované jestvujúce plynovodné DS v území obce.

Rozvojové lokality obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,
- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 – do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 16 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (DIBV) treba na výpočet max. hodinového odberu ZP (Q_{mh}) uvažovať s hodnotou 1,5 m³/h.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi prevádzkovateľa plynovodnej DS t.j., v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,
- hustota ZP 0,74 kg/m³,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbery treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi.

a) Rozsah navrhovaných PZ

miestne STL1 plynovody:

lokalita	dĺžka v bm	materiál
Liptovská Porúbka	430	HDPE MRS10 SDR11
	2855	
	1460	HDPE MRS10 SDR17,6
	1165	
	795	

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 metrov.

b) Nárast odberu ZP

ZP na bývanie - stav:

počet BJ IBV	počet BJ HBV	m ³ /h	tis.m ³ /r
270 (zo 449)	61	459,9	1016,1

predpoklad plynofikovosti IBV cca 60%

ZP na bývanie - návrh:

počet BJ IBV	počet BJ HBV	m ³ /h	tis.m ³ /r
75 (zo 125)	30	139,5	108,0

predpoklad plynofikovosti IBV cca 60%

*ZP na občiansku vybavenosť
a služby, priemysel a výrobu,
pôdohospodárstvo:*

m ³ /h	tis.m ³ /r
119,9	224,8

odborný odhad

L.4..4. OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL PL PN63 DN500 8 m od osi
- VTL PR PN63 DN100 4 m od osi
- STL PL a PR v extraviláne 4 m od osi
- VTL RS 8 m od pôdorysu
- STL PL a PR v intraviláne 1 m od osi
- KAO anódové uzemnenie 8 m od zariadenia

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL PL PN63 DN500 150 m od osi
- VTL PL PN63 DN100 50 m od osi
- VTL RS 50 m od pôdorysu
- STL PL a PR v extraviláne 10 m od osi
- STL PL a PR v intraviláne 2 m od zariadenia
- KAO anódové uzemnenie 40 m od zariadenia

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

L.5. SLABOPRÚDOVÉ ROZVODY

L.5..1. DIAĽKOVÉ KÁBLE

Cez obec prechádza trasa diaľkového dvojitého optického kábla (DOK) spoločnosti Telekom v úseku Liptovský Hrádok – Brezno. DOK ide severne popri Váhu a v mieste východne od evanjelického kostola prechádza na južný breh Váhu a ďalej popri kostole až k domu č. 341, kde je umiestnená digitálna telefónna ústredňa (DTÚ). Odtiaľ pokračuje smerom k hospodárskemu dvoru PD, popri ňom ďalej popod horu smerom na východ popri miestnej komunikácii až k št. ceste I/72 a popri nej až do DTÚ Malužiná.

L.5..2. TELEFÓNNE VEDENIE

V súčasnosti v záujmovom území spravuje a prevádzkuje podzemné a nadzemné telekomunikačné vedenia a technologické zariadenia, ako súčasť verejnej elektronickej komunikačnej siete (ďalej len VEKS) Slovak Telekom, a.s.

Telekomunikačný uzol (digitálna ústredňa) je umiestnený v budove pošty mesta Liptovský Hrádok. Miestna telekomunikačná sieť (MTS) L. Porúbka „Za Váhom“ aj pri Kráľovej Lehote je pripojená na digitálnu ústredňu v L. Hrádku. Do Kráľovej Lehoty vedie kábel MTS popri železnici z južnej strany. MTS Liptovská Porúbka je pripojená na DTÚ v L. Porúbke pri dome č.341. MTS pri Malužinej je pripojená na DTÚ v Malužinej.

L.5..3. MIESTNY ROZHLAS

Je vyhotovený reproduktormi osadenými na podperných bodoch NN vedení. Rozvod je vedený vzdušným vedením.

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu.

L.5..4. MOBILNÉ RÁDIOTELEFÓNNE SIETE

V katastri obce je v severovýchodnej časti pri Kráľovej Lehote umiestnený mobilný vysielateľ ORANGE. Ostatné mobilné vysielateľe telekomunikačných operátorov sú umiestnené mimo katastra obce, odkiaľ pokrývajú aj územie obce Liptovská Porúbka.

Obec je pokrytá signálom mobilných telefónnych operátorov - signálom spoločnosti Telekom, spoločnosti Orange a O2. Telekom pokrýva všetky časti obce signálom siete 4G/LTE (100Mbit/s), Orange pokrýva všetky časti obce signálom siete 4G/LTE (73Mbit/s) a O2 pokrýva zastavanú časť obce signálom 4G/LTE (73Mbit/s), miestne časti Kráľova Lehota a Malužiná pokrýva signálom 3G (do 14,4 Mbit/s).

M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

M.1. ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI

Územie obce Liptovská Porúbka je vzhľadom na veľkosť katastra s počtom obyvateľov 1248 (údaj z r. 2021 - SOBD) vysoko podpriemerne zaľudnené územie – zaľudnenosť dosahuje 29,7

obyvateľa/km². Celé Slovensko má zaľudnenosť 111 obyvateľov/km², pričom Slovensko sa považuje za priemerne zaľudnenú krajinu.

Územie obce má predovšetkým lesohospodárske využitie - až 78,5% výmery celého katastrálneho územia tvoria lesné pozemky. Táto bilancia predurčuje obec na predovšetkým lesohospodársku funkciu. Poľnohospodárska krajina tvorí asi 16,5% výmery katastra. Funkcie lesného hospodárstva a poľnohospodárstva dopĺňajú funkcie bývania, rekreácie a výroby.

Väčšina územia je chránená z hľadiska ochrany prírody (viď kap. K)

Kataster obce Liptovská Porúbka je z hľadiska kvality životného prostredia relatívne nenarušený, o čom svedčí jeho územná ochrana, napriek tomu sa tu nájdu aktivity narúšajúce životné prostredie. Je to napr. :

- evidovaný stredný zdroj znečistenia ovzdušia ako pravdepodobná environmentálna záťaž - obaľovačka pri Kráľovej Lehote Cestných stavieb spol. r. o. Liptovský Mikuláš
- vplyv dopravy (najmä hlukom) je možné očakávať pozdĺž hlavnej železničnej trate vnútroštátneho ťahu SD č.180 Žilina – Košice a cesty I/72 na východnej hranici katastra.
- dobývací priestor pri obci Malužiná s výmerou 566 468m², ktorý znehodnocuje životné prostredie najmä hlukom a prašnosťou.

Nie všetky aktivity vplyvajúce na životné prostredie je možné v súčasnosti obmedziť. Pre zachovanie ekologickej únosnosti územia sú navrhnuté zásady, ktoré zabezpečia nerozširovanie negatívnych aktivít v území, resp. zabezpečia obci rozvoj, ktorý minimalizuje dopad na životné prostredie.

Medzi hlavné zásady v UPN-O Liptovská Porúbka patrí :

- určenie stabilizovaných území – bez ďalšieho rozširovania a stavebného rozvoja
- návrh rozvojových plôch obce len v nadväznosti na jej zastavané územie

M.2. NÁVRH OPATRENÍ NA ELIMINÁCIU ALEBO OBMEDZENIE STRESOVÝCH PRVKOV V KRAJINE

Niektoré stresové prvky v krajine nie je možné eliminovať ani obmedziť – jedná sa najmä o vedenia vysokého napätia, ktoré ovplyvňujú vzhľad krajiny, ďalej sú to dopravné komunikácie (cesty, železnice), ktoré vizuálne krajinu ovplyvňujú menej, majú však negatívny dopad na biokoridory. Tieto je možné vizuálne sanovať líniovou zeleňou. Rovnakým spôsobom je možné ovplyvniť exponované negatívne časti zastavaného územia obce, ako sú výrobné areály a hospodárske dvory poľnohospodárskeho subjektu.

Zásady využívania územia v návrhu smerujú do zachovania a rozvoja štruktúry krajiny, čo po realizácii opatrení by malo znamenať zlepšenie stavu životného prostredia v obci.

M.3. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Z hľadiska hodnotenia stavu životného prostredia jednotlivých okresov na základe zaťaženia územia stresovými faktormi (*IZAKOVIČOVÁ Z., MYOZEOVÁ M., 2002: Zaťaženie územia vybranými stresovými faktormi podľa okresov, Atlas krajiny SR*) zaraďujú územie katastra Liptovská Porúbka medzi územia zaťažené prírodnými stresovými faktormi ako sú silné znečistenie ovzdušia, poškodenie lesnej vegetácie, kontaminácia pôdy.

Koeficient ekologickej kvality územia sa pohybuje na najvyššej úrovni 0,81-1,0 (*MIKLÓS L., 2002: Ekologická kvalita katastrálnych území podľa štruktúry využitia, Atlas krajiny SR*).

Ekologickú únosnosť súčasného využívania krajiny podľa typov abiokomplexov možno charakterizovať ako vhodnú. Podiel ekologicky kvalitnej plochy na obyvateľa sa pohybuje v rozmedzí

20 001 – 50 000 m²/obyvateľ (MIKLÓS L., 2002: Podiel ekologicky kvalitnej pôdy na obyvateľa v katastrálnom území, Atlas krajiny SR).

Kataster obce Liptovská Porúbka je z hľadiska kvality životného prostredia relatívne nenarušený. Najviac je ohrozovaný znečisteným ovzduším. Za zdroj znečistenia ovzdušia je možné považovať zdroje vykurovania pevným palivom v obci. Ostatné zdroje znečistenia prichádzajú zvonka, najmä z priemyselnej časti Liptovského Hrádku od severozápadu a z priemyselnej časti Kráľovej Lehoty od severovýchodu, prípadne diaľkovými prenosmi.

M.3..1. OVZDUŠIE

Stav a hlavne znečistenie ovzdušia je dominantne ovplyvňované veľkými a strednými lokálnymi a regionálnymi zdrojmi emisií, ako aj zahraničnými transmisiami.

V obci je evidovaný stredný zdroj znečistenia ovzdušia ako pravdepodobná environmentálna záťaž - obaľovačka pri Kráľovej Lehote Cestných stavieb spol. r. o. Liptovský Mikuláš :

obaľovačka (Stav údajov k: 20.08.2020)	
Identifikátor EZ:	SK/EZ/LM/394
Názov EZ:	LM (006) / Kráľova Lehota - obaľovačka
Názov lokality:	obaľovačka
Dátum poslednej zmeny:	30.04.2007 13:36:46
Registrovaná ako:	A <u>Pravdepodobná environmentálna záťaž</u>

Ďalšie najbližšie stredné a veľké zdroje znečisťovania sa nachádzajú v okolitých obciach (mesto L. Hrádok, obec Kráľova Lehota). Ovzdušie v obci je znečisťované v malej miere plynými exhalátmi z menších zdrojov znečistenia ako sú domáce vykurovacie telesá na tuhé palivo, prípadne tekuté formy palív. Avšak na znečistení ovzdušia sa určitým percentom podieľa aj automobilová doprava.

Obec Liptovská Porúbka je plynifikovaná len v časti „Za Váhom“ a v miestnej časti pri Kráľovej Lehote.

Návrh :

- plynifikovať obec aj v ďalších jej častiach a v lokalitách v zmysle návrhu
- využívať alternatívne zdroje energie

M.3..2. VODA

Systematické sledovanie kvality povrchových vôd realizuje od roku 1982 Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ). Pozorovacie sieť kvality vôd je založená na princípe povodí.

Slovenský hydrometeorologický ústav v rámci svojho čiastkového monitorovacieho systému vody má zriadené v záujmovom území pozorovací objekt kvality vody. Podľa Zoznamu monitorovaných miest kvality povrchovej vody v roku 2019 bol výsledok dotknutého monitorovacieho miesta na toku Váh v mieste monitorovania NAD LIPTOVSKÝM HRÁDKOM (V002540D, Rkm 364,6) vyhovujúci z hľadiska požiadaviek na kvalitu vody podľa nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z..

Podľa správy SHMÚ „KVALITA VÔD V CHRÁNENÝCH VODOHOSPODÁRSKYCH OBLASTIACH za rok 2019“ sú výsledky vo vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry, do ktorej patrí aj celý kataster obce Liptovská Porúbka nasledovné :

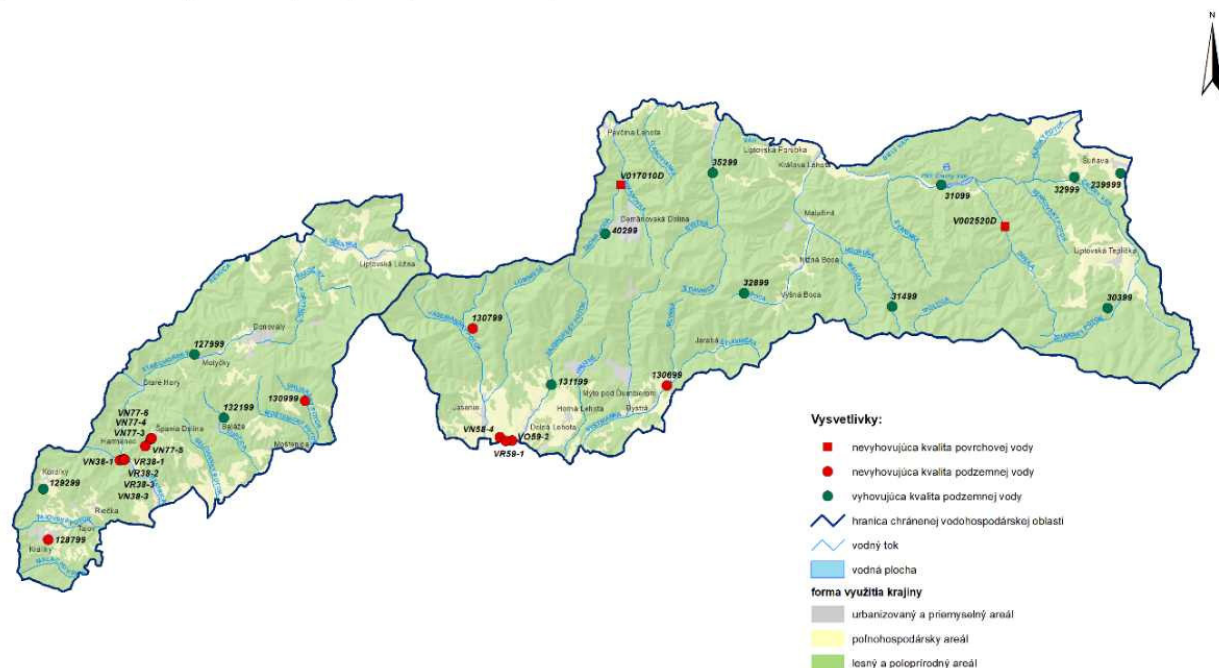
Územie CHVO je v tomto základnom povodí tvorené tokmi Čierny Váh s jeho prítokmi a od sútoku s Bielym Váhom je to tok **Váh** a jeho prítoky, **Boca a Porubský potok**. Najväčšie toky v tejto časti povodia sú Čierny Váh a Boca.

obr. č. 12 : Kvalita vôd v CHVO za r. 2019 (zdroj www.shmu.sk)

KVALITA VÔD V CHRÁNENÝCH VODOHOSPODÁRSKYCH OBLASTIACH ZA ROK 2019

CHVO Nízke Tatry (západná časť a východná časť)

Vyhodnotenie kvality vôd v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z.

Monitorovanie podzemných vôd v CHVO relevantné pre kataster Liptovská Porúbka je v území katastra obce Malužiná :

Identifikátor monitor. miesta	31499
Názov/lokalita	Malužiná
Typ monitorovacieho miesta	prameň
Kód útvaru	SK200360FK
Správca monitorovacieho miesta	SHMÚ

V r. 2019 bola kvalita podzemných vôd na tomto monitorovacom mieste vyhodnotená ako **vyhovujúca**.

Monitorovanie povrchových vôd v CHVO sa v území katastra obce ani jeho blízkosti nevykonáva. Najbližšie relevantné merania znečistenia povrchových vôd sú na Ipoltici - nad osadou Čierny Váh, (V002520D, Rkm 4,5). V r. 2019 bola kvalita povrchových vôd na tomto monitorovacom mieste vyhodnotená ako **nevyhovujúca**.

Vodné toky, vodné plochy a podzemné vody sú sčasti znečisťované nielen poľnohospodárstvom ale aj splaškami z domácností tam, kde doposiaľ nie je vybudovaná kanalizácia, čo je aj prípad obce Liptovská Porúbka v miestnych častiach pri Kráľovej Lehote a pri Malužinej.

Pri akejkoľvek činnosti je nutné rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“ (MŽP, 2022).

Návrh :

- vybudovať kanalizáciu na území celej obce, to znamená aj v miestnych častiach pri Kráľovej Lehote a pri Malužinej – toto bude možné až v spolupráci s príslušnými obcami Kráľovou Lehotou a Malužinou

M.3..3. PÔDA

Z hľadiska indexu poľnohospodárskeho potenciálu patrí riešené územie k územiám s najnižším potenciálom v rámci Slovenska, s najmenším zastúpením poľnohospodárskej pôdy - do 20% (SPIŠIAK P., 2002: *Priestorová diferenciácia poľnohospodárskej pôdy. Atlas krajiny SR*).

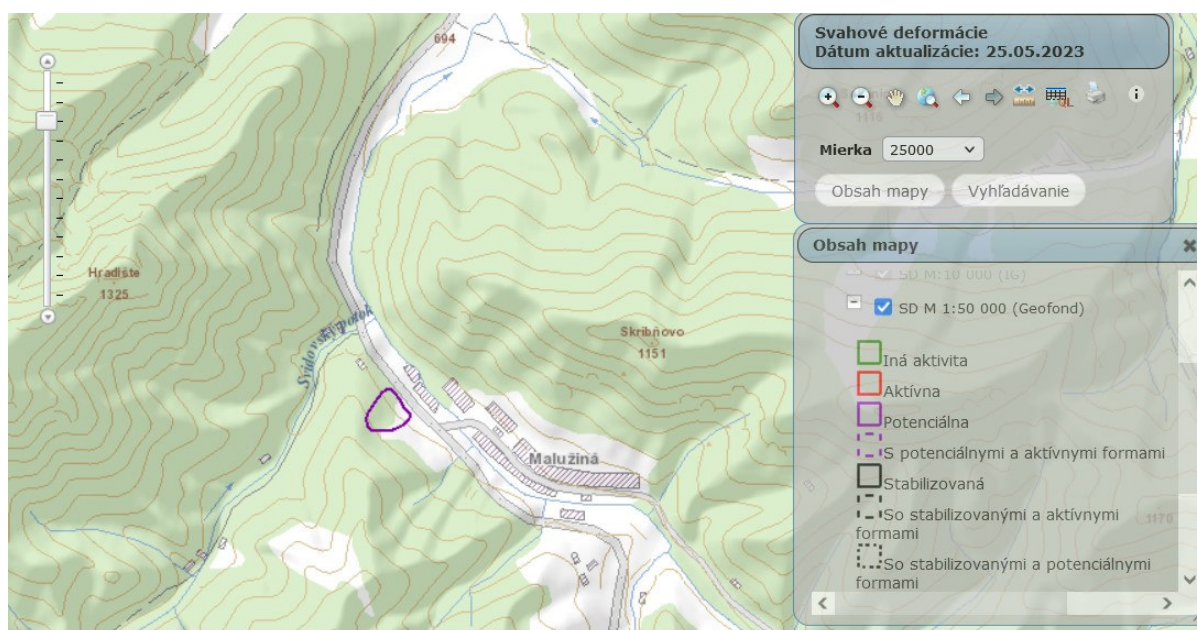
Z hľadiska kontaminácie pôdy má územie relatívne čisté pôdy až nekontaminované pôdy, resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A (ČURLÍK, J., ŠEFČÍK P., 2002: *Kontaminácia pôdy. Atlas krajiny SR*). Odolnosť pôd proti kompácii a intxiácii je slabá až stredná. Na väčšine územia najmä v strede a na severe katastra sú pôdy slabo (s nižšou pufracnou schopnosťou) alebo stredne (s vyššou pufracnou schopnosťou) náchylné na acidifikáciu. Na juhu katastra sú prirodzene veľmi kyslé pôdy na minerálne chudobných substrátoch.

Z východnej strany zastavanej časti obce Liptovská Porúbka je pri brehu rieky Váh evidovaná nasledovná skládka odpadov :

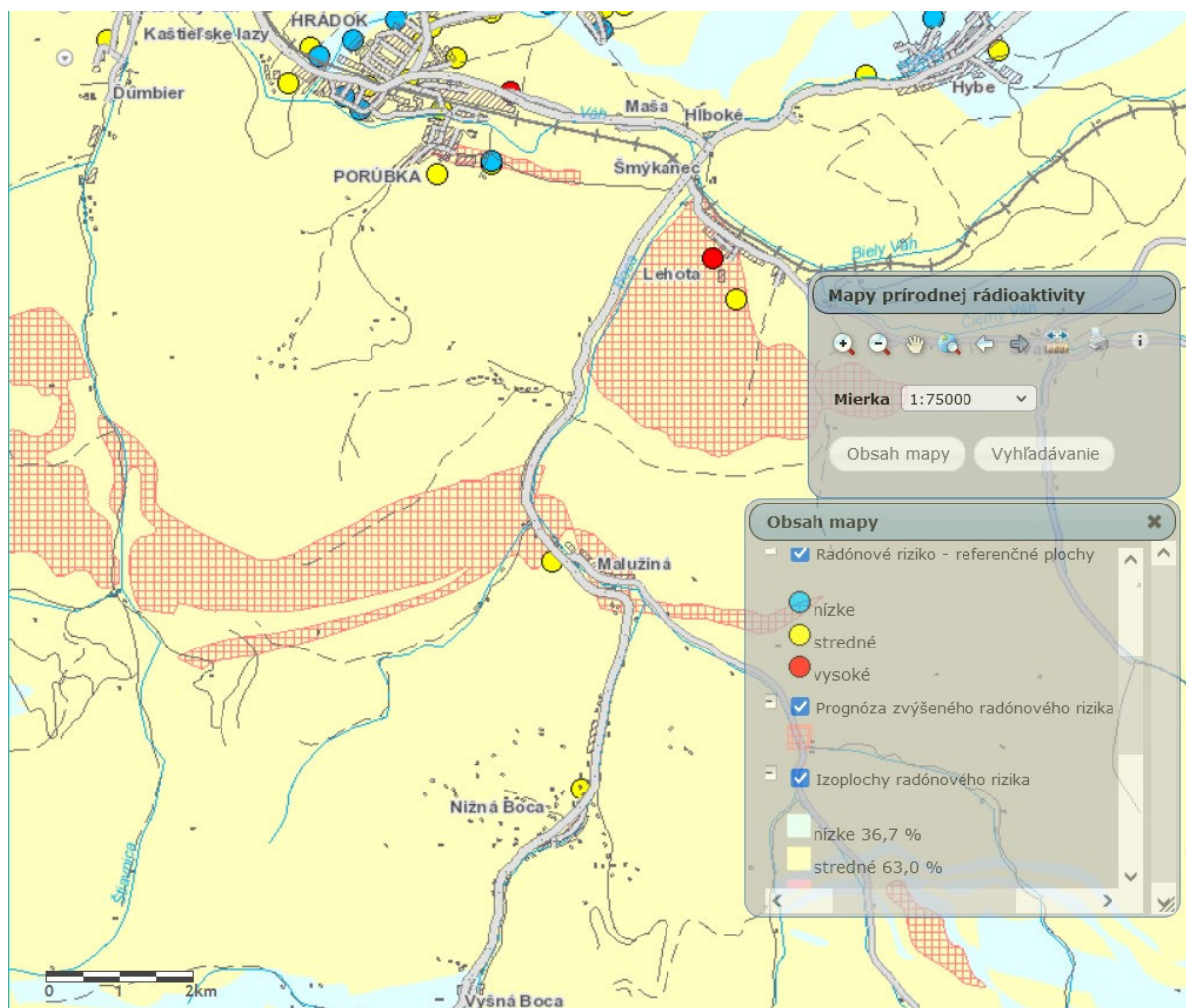
skládka Lužnica (Stav údajov k: 20.08.2020)	
Identifikátor EZ:	SK/EZ/LM/400
Názov EZ:	LM (012) / Liptovská Porúbka - skládka Lužnica
Názov lokality:	skládka Lužnica
Dátum poslednej zmeny:	19.08.2020 12:55:12
Registrovaná ako:	A <u>Pravdepodobná environmentálna záťaž</u> C <u>Sanovaná/rekultivovaná lokalita</u>

Ohrozenie pôdy vodnou eróziou je podmienené predovšetkým pôdotvorným substrátom a sklonitosťou územia. V katastri obce Liptovská Porúbka je v horskej oblasti silné až veľmi silné ohrozenie pôdy vodnou eróziou. Z tohto hľadiska je možné celý kataster zaradiť k územiám s ohrozením vodnou eróziou.

Z hľadiska svahových deformácií je v potenciálna svahová deformácia pri miestnej časti Malužiná (zdroj : <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/> a <http://apl.geology.sk/atlassd/>) :

Prognóza radónového rizika je pre riešené územie nízka až stredná (Čížek P., Smolárová H., Gluch A., 2002: *Prognóza radónového znečistenia. Atlas krajiny SR*). Priložená mapa (zdroj : <http://apl.geology.sk/radio/>) :

Stredné radonové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Návrh :

- výsadba pôdoochranej zelene
- zneškodňovanie jestvujúcich nelegálnych skládok odpadu a zamedzenie vytvárania nových nelegálnych skládok odpadu
- vzhľadom na stredné radónové riziko je potrebné vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia posúdiť podľa zákona č.355/2007 Z. z. a vyhlášky MZSR č.528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia

M.3.4. BIOTA

Biota predstavuje jednu z najdynamickejších zložiek prírody. V súvislosti so starostlivosťou o životné prostredie sú niektoré prvky bioty veľmi vhodnými indikátormi jeho kvality. Jedná sa o prítomnosť rastlinných aj živočíšnych druhov vrátane ich správania. Významným faktorom je pomer zastúpenia a prítomnosť nepôvodných druhov, prípadne inváznych druhov rastlín, u ktorých je snaha o ich odstránenie. Na podporu pôvodných druhov je možné prijať opatrenia na ich umelé doplnenie v súlade so stanovištnými podmienkami biotopov.

Návrh :

- výsadba zelene v krajine (popri komunikáciách a v medziach)
- zakladanie mokradí v poľnohospodárskej krajine

M.4. FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE**M.4..1. DOPRAVA**

Doprava vplýva na životné prostredie v nasledovných smeroch:

- kolízia motorovej dopravy s chodcami
- produkcia znečisťujúcich látok (pevný polietavý prach a oxidy dusíka)
- zvýšenie hlučnosti prostredia
- vibrácie.

Prípustné hladiny hluku z dopravy relevantné pre obec sú podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z. stanovené pre vonkajšie priestory nasledovne:

- obytné a rekreačné územia (kategória II): 50 dB počas dňa a večer, 45 dB počas noci
- obytné a rekreačné územia bezprostredne nadväzujúce na štátne cesty II. triedy, miestne komunikácie s hromadnou dopravou a železničné trate (kat. III): 60 dB cez deň a večer – v noci 50 – 55 (pri železnici) dB.
- výrobné zóny (kat. IV): 70 dB počas 24 hodín.

Ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej a koľajovej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z pozemnej dopravy najviac o 5 dB a pre kategórie územia III a IV najviac o 10 dB.

Z hľadiska dopravnej siete najvýraznejší vplyv dopravy na životné prostredie v katastri obce Liptovská Porúbka je možné očakávať pozdĺž hlavnej železničnej trate vnútroštátneho ťahu SD č.180 Žilina – Košice, cesty I/72 na východnej hranici katastra.

Vplyv hluku z cesty I/72 je len okrajový vzhľadom k tomu, že prechádza východnou časťou katastra a to západne od miestnej časti pri Kráľovej Lehote, závažnejší môže byť v miestnej časti Malužiná, ktorou cesta prechádza.

Návrh :

- výsadba ochrannej zelene v krajine popri komunikáciách
- umiestnenie rozvojových plôch bývania a rekreácie mimo ochranných pásiem líniovej dopravy

M.4..2. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Ukladanie odpadov je na území obce nevhodné vzhľadom k tomu, že je tu vysoký stupeň ohrozenia podzemnej vody a chránené územia prírody a prírodných zdrojov (*Klukanová A., Iglárová Ľ., 2002: Vhodnosť územia na ukladanie odpadov. Atlas krajiny SR*).

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje práva a povinnosti štátnej správy a obcí a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie Recyklačného fondu. Stanovuje účel a ciele odpadového hospodárstva. Na základe hierarchie odpadového hospodárstva je záväzné poradie týchto priorít::

- predchádzanie vzniku odpadov

- príprava na opätovné použitie
- recyklácia
- iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie
- zneškodňovanie odpadov

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva v SR je odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním.

Program odpadového hospodárstva (POH) Žilinského kraja bolo zverejnené vo vestníku vlády SR dňa 24.01.2019 Vyhláškou Okresného úradu Žilina č. 1/2019 zo dňa 11. 01. 2019, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2016 –2020. Nový POH zatiaľ Žilinský kraj nemá.

POH obce Liptovská Porúbka :

Obec Liptovská Porúbka má vypracovaný Program odpadového hospodárstva na roky 2016 – 2020. Nový POH zatiaľ nemá. V zmysle tohto POH je systém zberu komunálnych odpadov, drobných stavebných odpadov a zabezpečovania triedeného zberu komunálnych odpadov v obci nasledovný :

Na území obce sa pre pôvodcov zmesového komunálneho odpadu a vlastníkov alebo správcov nehnuteľností, ktorí ukladajú zmesový komunálny odpad do zberných nádob uplatňuje intervalový systém zberu.

Pre pôvodcu triedených zložiek komunálneho odpadu sa uplatňuje kalendárový zber triedených zložiek komunálneho odpadu.

Odpady s obsahom škodlivín, elektro-odpad z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel a batérií, použité batérie a akumulátory môžu občania nosiť na dočasné úložisko.

Pre pôvodcov objemného odpadov obec zabezpečí odvoz najmenej 2 x za rok, v mesiacoch apríl-máj a október. V prípade potreby obec zabezpečí zber objemného odpadu v častejšom intervale.

Obyvatelia obce majú možnosť kompostovať a ukladať svoj vlastný biologicky rozložiteľný komunálny odpad vhodný na kompostovanie v komposterach, ktoré boli obstarané s dotácie Envirofonde so spolufinancovaním obce. Obec nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (BRKO) na svojom území.

Dostupné zariadenia na spracovanie odpadov (zhodnotenie a zneškodnenie) :

Obec Liptovská Porúbka v súčasnosti nemá žiadne vlastné zariadenia na zhodnocovanie, úpravu alebo zneškodňovanie odpadov. Obec zabezpečuje zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov (vytriedených aj komunálnych) prostredníctvom oprávnených firiem na základe uzavretej zmluvy. Takto zazmluvnený odpad je vyvážený mimo katastra obce.

Ďalšie informácie súvisiace s odpadmi :

Na území obce v jej blízkosti sa nachádza evidovaná (SK/EZ/LM/400) sanovaná a rekultivovaná skládka odpadov a to v lokalite Lužnica.

Územie katastra je čiastočne poznačené nelegálnymi výsypmi odpadov na niekoľkých miestach, najmä pri štátnej ceste I/72, kam nedisciplinovaní chatári po ukončení svojho krátkodobého pobytu vyhadzujú vrecia s odpadom do blízkosti cesty. Inak pri obhliadke katastra neboli pozorované významné výsypy odpadov. Triedením odpadov obec pomáha znižovať tento jav v krajine.

Návrh :

- Dôsledne dodržiavať nakladanie s odpadmi v zmysle hierarchizácie odpadového hospodárstva.
- Likvidácia evidovanej skládky odpadov v lokalite Lužnica.

M.4..3. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA

Obec Liptovská Porúbka sa formovala ako hromadná cestná zástavba popri miestnom toku Porúbka v období od konca 17. storočia až po novodobé dejiny. V jej centrálnej časti sa rozbieha úzka parcelácia zástavby s domami radenými v dlhých dvoroch orientovaných kolmo na os hlavnej cesty

Hlavnú rozvojovú os obce tvorí cesta III. triedy III/2341, ktorá prechádza obcou popri miestnom toku Porúbka juhovýchodným smerom a potom plynulo prechádza do miestnej komunikácie. Vzhľadom na morfológiu terénu má obec údolný charakter, dopravná sieť miestnych komunikácií je prispôbená terénu a hlavné prístupové komunikácie sú paralelné s rozvojovou osou.

V novodobej histórii sa obec rozvíja všetkými smermi. V jej severnej časti (nad Váhom) je úplne nová štruktúra zástavby. Smerom na západ a východ pokračuje nová zástavba v pôvodnej parcelácii, nie však tradícií dlhých úzkych dvorov. Najviac príležitostí na rozvoj je v súčasnosti východne smerom k hospodárskemu dvoru a juhozápadne od obce v pokračovaní rozvojovej osi pozdĺž toku Porúbka.

Štruktúra zástavby obce Liptovská Porúbka je v dnes limitovaná najmä terénom západne od obce, hranicou katastra a riekou Váh severne od obce a poľnohospodárskou pôdou východne od obce. Jej miestna časť pri Kráľovej Lehote je zo západu limitovaná cestou I/72 a poľnohospodárskou krajinou, z juhu železnicou a priemyslom a zo zvyšných strán hranicou katastra. Miestna časť pri Malužinej sa celá nachádza v bezpečnostnom pásme vysokotlakového plynovodu a z východu je limitovaná hranicou katastra, zo západu hranicou lesa.

V katastri obce sú dve rekreačné lokality nachádzajúce sa v chránených územiach. Je to lokalita Brtkovica a lokalita Michalovo.

Návrh :

- určenie stabilizovaných území – bez ďalšieho rozširovania a stavebného rozvoja. V návrhu sa jedná o miestnu časť pri obci Malužiná, sever miestnej časti pri Kráľovej Lehote a rekreačné lokality Brtkovica a Michalovo
- umiestnenie rozvojových plôch obce len v nadväznosti na jej zastavané územie

M.4..4. VEGETÁCIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Vegetáciu v intraviláne obce možno rozdeliť na verejne prístupnú a verejne neprístupnú zeleň. Verejne prístupná zeleň je zvyčajne parková zeleň.

Rozsiahle plochy verejnej zelene sa tu nenachádzajú. Jediná verejná zeleň, ktorú je možné takto označiť je pri pamätníku SNP, ale momentálne je oplotená kovovým a betónovým oplotením a je verejne neprístupná. Trocha parkovo upravenej zelene sa nachádza aj medzi objektom Urbárskeho spolčenstva L. Porúbka a Obecným úradom pri toku Porúbka. Verejnú zeleň tvorí aj sprievodná zeleň vodných tokov.

Liptovská Porúbka je pomerne husto zastavaná obec, ktorá nemá centrálny priestor vhodný pre verejnú zeleň väčších rozmerov. Najhodnotnejšie jedince sa vyskytujú v okolí kostola, kde prevažuje lipa malolistá. Ostatnú stromovú zeleň tvoria sporadicky sa vyskytujúce jedince smreka obyčajného, smrekovca, vrb, jaseňa štíhleho a ovocné stromy v záhradách. Plocha cintorína je nepravidelne porastená miestami vyššími stromami lipy, smreka, borovice, smrekovca a iných ihličnanov, ktoré nadväzujú na porasty s prevažným zastúpením smreka na južnej strane.

Vzhľadom k tomu, že obec je situovaná do podhoria Nízkych Tatier a teda je obkolesená bohatou prírodnou zeleňou zo západnej a južnej strany obce, verejná zeleň priamo v obci až tak nechýba. Bolo by však prínosné pre verejný život v obci niektoré verejné priestory upraviť aj s pomocou vhodnej parkovej zelene a drobnou architektúrou. Na priestranstve nad požiarňou zbrojnicou v strede obce sa nachádza takýto verejný priestor s pešími trasami. Už teraz je tam vzrastlá lipa malolistá, na ktorú je možné pri úprave tohto verejného priestranstva nadviazať.

Verejne neprístupná zeleň je vegetácia záhrad. V Liptovskej Porúbke plní funkciu úžitkových záhrad ale aj obytných najmä pri objektoch využívaných ako chalupy.

Návrh :

- odstrániť oplotenie pri pamätníku SNP ako prekážku prístupu k parkovej zeleni, ale aj k pietnemu miestu
- doplniť verejné priestory parkovou zeleňou a drobnou architektúrou – pri evanjelickom kostole v mieste bývalého cintorína a na vymedzených plochách v zmysle komplexného návrhu (grafická časť)

M.4..5. ADAPTAČNÉ OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH DÔSLEDKOV ZMENY KLÍMY

Opatreniami na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy sa zaoberá „Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ schválená uznesením vlády SR č. 148/2014 dňa 26.03.2014, ktorá bola aktualizovaná v r. 2018. Zmeny klímy a jej nepriaznivé dôsledky na sociálno-ekonomické a prírodné systémy sú stále významnejšie a vyžadujú si aktívne riešenie.

V tomto návrhu UPN-O Liptovská Porúbka sú navrhované opatrenia, ktoré po implementácii prispejú k zmierňovaniu, prípadne eliminácii nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Sú to opatrenia v nasledovných oblastiach:

- výsadba vegetácie v zastavanej časti obce a v krajine
- protipovodňové a vodozádržné opatrenia v zastavanej časti obce a v krajine
- rozumné lesné hospodárstvo
- rozumné poľnohospodárstvo

Konkrétne opatrenia sú rozpísané v príslušných kapitolách a premietnuté do regulatívov v záväznej časti návrhu UPN-O Liptovská Porúbka.

N) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Na území katastra sa nachádza ložisko nerastu, na ktoré bolo v r. 1982 vydané rozhodnutie Ministerstvom stavebníctva SR č. 2706/IO-Be/Bá z 21.10.1982 o zmene hraníc dobývacieho priestoru Liptovská Porúbka určeného na dobývanie výhradného ložiska porfyritu. Toto rozhodnutie bolo vydané pre Stredoslovenské kameňolomy a štrkopiesky n. p. Žilina. Dobývací priestor má plošnú výmeru 566 468m².

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici eviduje toto ložisko ako :

- chránené ložiskové územie Liptovská Porúbka,
- dobývací priestor Liptovská Porúbka.

Chránené ložiskové územie Liptovská Porúbka a dobývací priestor Liptovská Porúbka sú od roku 2004 určené organizácii EUROV1A - Kameňolomy, s.r.o., Osloboditeľov 66, 040 17 Košice - Barca.

Iné chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory ani ložiská nevyhradených nerastov, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín v katastri obce nie sú určené. Nie sú tu evidované banské diela a nie je určené ani navrhované prieskumné územie.

O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

Zvýšenú ochranu si vyžadujú všetky chránené územia v zmysle územnej ochrany z hľadiska ochrany prírody na úrovni štátnej a európskej. Bližší popis je v kapitole K.

Zvýšenú ochranu si vyžadujú všetky plochy súvisiace s návrhom ochrany území stanovených R-ÚSES-om, ktoré boli prevzaté do riešenia UPN-O Liptovská Porúbka. Zároveň sú navrhované nové plochy v rámci navrhovaného M-ÚSES v rámci tohto dokumentu. V grafickej časti sú vyznačené územia vyžadujúce zvýšenú ochranu. V samostatnej kapitole boli podrobne popísané jednotlivé územia, a to :

- biocentrá
- biokoridory
- interakčné prvky

Bližší popis je v kapitole K.

Tieto ekologicky hodnotné územia treba chrániť pred poškodením, nevhodnými zásahmi, respektíve zničením.

P) VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PLÔCH POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY

Kataster obce z hľadiska využívania územia je členený nasledovne (Štatistický úrad SR, 2019):

Celková výmera územia v m2						
spolu	v tom					
	poľnohospodárska pôda	nepoľnohosp. pôda	v tom			
			lesný pozemok	vodná plocha	zast. plocha a nádvorie	ostatná plocha
42 157 924	7 018 691	35 139 233	32 978 028	168 292	580 008	1 412 905

Z hľadiska štruktúry poľnohospodárskej pôdy podľa Štatistického úradu SR predstavuje poľnohospodárska pôda 701,7 ha, z čoho orná pôda 157,2 ha, trvalé trávne porasty predstavujú 529,1 ha, záhrady 14,7 ha a 0,8 ha je ovocný sad (Štatistický úrad SR, 2019):

Poľnohospodárska pôda - spolu (v m2)	7 018 691
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m2)	1 571 814
Poľnohospodárska pôda - záhrada (v m2)	146 956
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m2)	8 464
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m2)	5 291 457

P.1. VYHODNOTENIE ZÁBEROV LESNEJ PÔDY

V UPN-O Liptovská Porúbka sa nenavrhuje záber lesných pozemkov.

P.2. VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Podľa zákona 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov sú najlepšie bonity v katastri dané Nariadením vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, ktoré podliehajú povinnosti platenia odvodu je pre riešené územie nasledovný:

kód KÚ	názov KÚ	kód BPEJ
832448	Liptovská Porúbka	0905041 0906005 0914061 0957005 0957205 1005001 1005011 1011002 1014061 1057305 1062212 1063242 1063442 1063445 1063542 1087312

V katastri obce Liptovská Porúbka sa nenachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe š. p. Hydromeliorácie a taktiež sa nenachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe AGRIA Liptovský Ondrej, a.s.

Územie záberov pôdy je rozčlenené na **9 lokalít**.

Úhrnná výmera lokalít záberov plôch je **15,49ha**.

Predpokladaný celkový záber poľnohospodárskej pôdy je **6,88ha**.

Predpokladaný celkový záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy je **6,25ha**.

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v k. ú. Liptovská Porúbka :

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmer a lokality	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Chránená pôda v katastri	Časová etapa realizácie	Koeficient záberu	Intravilán	
			spolu v ha	spolu v ha	z toho									
					BPEJ	Bonitná skupina	druh pozemku							výmera v ha
PP_01	Liptovská Porúbka	Športové plochy, komunikácie	3,61	2,49	0957205	6	TTP	2,27			áno		0,7	0,22ha
					1092982	9		0,22			-			
PP_02	Liptovská Porúbka	Bývanie, komunikácie, občian. vybavenosť	3,40	1,19	0957005	6	orná pôda	0,78			áno		0,35	0,73ha
					1057305	6		0,41						
PP_03	Liptovská Porúbka	Bývanie, komunikácie, občian. vybavenosť	1,95	0,58	1057305	6	orná pôda	0,58			áno		0,3	-
PP_04	Liptovská Porúbka	Bývanie, komunikácie, občian. vybavenosť, verejná zeleň	1,78	0,53	1090362	9	TTP, orná pôda	0,36			-		0,3	0,99ha
					1057305	6		0,17			áno			
PP_06	Liptovská Porúbka	Bývanie	0,18	0,05	1063445	7	TTP, orná pôda	0,04			áno		0,3	-
					1082985	9		0,01			-			
PP_08	Liptovská Porúbka	Bývanie, rekreácia	1,11	0,33	1063445	7	orná pôda	0,29			áno		0,3	-
					1082985	9		0,04			-			
PP_10	Liptovská Porúbka	Bývanie, rekreácia	1,23	0,37	1063445	7	TTP	0,37			áno		0,3	-
PP_11	Liptovská Porúbka	Rekreácia	0,65	0,23	1063445	7	TTP	0,23			áno		0,35	-
PP_12	Liptovská Porúbka	Výroba	1,58	1,11	1014061	7	TTP	1,11			áno		0,7	-
Spolu			15.49	6.88				6.88		0				

Poznámky: - **Predpokladaný záber PP v ha** je hodnota prepočítaná príslušným koeficientom zastavanosti z celkového záberu PP (IBV – 0,3; výroba – 0,7 a pod.)

- označenie BPEJ chránenej pôdy je zvýraznené **hrubým písmom**

P.3. ZDÔVODNENIE STAVEBNÝCH A INÝCH ZÁMEROV NAVRHOVANÝCH NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Obec Liptovská Porúbka je situovaná v hornatej časti regiónu Liptova a má minimálne možnosti pre svoj rozvoj.

Najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda sa nachádza v nadväznosti na zastavanú časť obce a tak nie je možné zabezpečiť dostatočný rozvoj obce bez jej záberov.

Na severe katastra východne od zastavanej časti obec plánuje vybudovať futbalové ihrisko, o ktoré prišla pri zmene katastrálnych hraníc s mestom L. Hrádok. Je to jediná rovná plocha v jej katastri vhodná pre tento účel a zároveň aj na iné pridružené menšie ihriská.

Q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh UPN-O Liptovská Porúbka nepredpokladá narušenie ekologickej únosnosti územia v dôsledku realizácie navrhovaných zmien. Naopak v súvislosti s realizáciou ekostabilizačných opatrení v rámci revitalizácie krajiny dôjde k výraznému zlepšeniu mikroklimatických podmienok a tiež podpore bioty.

V návrhu sa počíta s vybudovaním kanalizácie v navrhovaných lokalitách, čo znamená zníženie rizika ohrozenia znečistenia pôdy a podzemných vôd. Tiež sa počíta s likvidáciou nelegálnej skládky odpadov, ktorá sa nachádza v tesnej blízkosti zastavanej časti obce.

Navrhované stavebné pozemky pre bývanie v náväznosti na jestvujúcu zastavanú časť obce predpokladajú :

- nárast rodinných domov (RD) o cca 125, pri obložnosti 3,0 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov v RD o **375**
- výstavbu bytov s počtom bytov cca **2x15**, pri obložnosti 3,0 obyv./byt je to nárast obyvateľov o **90**

Spolu je nárast cca **+465** obyvateľov.

Pre návštevníkov obce je navrhovaný nárast lôžkovej kapacity cca **230**.

Z uvedeného vyplýva, že návrh počíta s nárastom obyvateľov na cca 1700 (čo je približný návrat k počtu obyvateľov z r. 1869) a posilnením rekreácie a cestovného ruchu doplnením služieb aj v oblasti ubytovania na celkový počet 430 lôžok v obci.

S rozšírením živočíšnej výroby sa v návrhu nepočíta. Návrh počíta s rozšírením priemyselnej výroby v priemyselnej zóne na východe katastra pri Kráľovej Lehote, Táto navrhovaná plocha sa nachádza medzi už jestvujúcimi plochami výroby a tak nedochádza k jej rozšíreniu do krajiny.

NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

A) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

A.1. REGULATÍVY URBANISTICKEJ KOMPOZÍCIE ZASTAVANEJ ČASTI OBCE

- **Hlavná kompozičná os** samotnej obce je tvorená potokom Porúbka, ktorý tečie smerom na sever, kde sa vlieva do rieky Váh.
- **Hlavnú rozvojovú os** obce tvorí cesta III. triedy III/2341, ktorá prechádza obcou najskôr severo-južným neskôr juhozápadným smerom. Na túto komunikáciu sú naviazané miestne komunikácie s obytnými domami a tiež občianska vybavenosť. Od poslednej zastávky MHD pokračuje rozvojová os miestnou komunikáciou juhozápadným smerom až po areál bývalej školy v prírode.
- **Ťažiskovým priestorom C1** je centrálny priestor historickej časti obce pozdĺž rozvojovej osi.
- **Ťažiskovým priestorom C2** je priestor s polyfunkčnou budovou (MŠ + obecný úrad) spolu s ihriskom a občianskou vybavenosťou z južnej strany rozvojovej osi a Urbárskym domom a bývalou cirkevnou školou zo severnej strany rozvojovej osi.
- Nevýraznou **výškovou dominantou obce** je evanjelický kostol nachádzajúci sa v severozápadnej časti obce. Tento spolu so starým cintorínom, ktorý je navrhovaný na verejný priestor – park, tvorí **ťažiskový priestor C3**.

A.2. URČENIE FUNKČNÝCH PRIESTOROVO HOMOGÉNNYCH JEDNOTIEK

Funkčné plochy v zastavanej časti obce môžeme rozdeliť na obytné, výrobné (poľnohospodárstvo, sklady a priemyselná výroba), plochy občianskej vybavenosti a služieb, plochy vybavenosti cestovného ruchu, športovej vybavenosti, cintorína, verejnej zelene, hospodárskej zelene a komunikácií.

V obci prevažuje obytná funkcia, sčasti je tu rekreačná funkcia, ďalej je tu priemyselná výroba a poľnohospodárska výroba. Občianske vybavenie je roztrúsené po obci najmä popri jej rozvojovej osi – ceste III/2341.

A.2.1. NÁVRH FUNKČNÝCH A PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV PRE ZASTAVANÚ ČASŤ OBCE

Jednotlivé plochy boli vyhodnotené z pohľadu ich funkčnosti a štruktúry zástavby a zaradené do funkčných a priestorovo homogénnych jednotiek, ktoré boli navrhnuté nasledovne:

C	ťažiskové priestory obce
IB	individuálna bytová výstavba
HB	hromadná bytová výstavba
CR	rekreácia a cestovný ruch
CRB	zmiešané plochy bývania rekreácie a CR
SP	šport
ZV	verejná zeleň
CN	cintorín
VS	výroba a sklady
VP	poľnohospodárska výroba
SU	stabilizované územie

Regulatívy sú podrobne vymedzené v kapitole B) URČENIE PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH.

A.2..2. NÁVRH FUNKČNÝCH A PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV MIMO ZASTAVANEJ ČASTI OBCE

V krajine sa nachádzajú nasledovné plochy označené OP.01 – OP.10 :

- **OP.01** NAPANT + CHVU Nízke Tatry + UEV Ďumbierske Tatry + NPR Ohnište + Biocentrum (BC)
- **OP.02** NAPANT + CHVU Nízke Tatry + UEV Ďumbierske Tatry + Biocentrum (BC)
- **OP.03** NAPANT + CHVU Nízke Tatry + Biocentrum (BC)
- **OP.04** NAPANT + interakčné prvky ÚSES (IP)
- **OP.05** OP NAPANT + PP Mašiansky balvan + Biokoridor (BK)
- **OP.06** OP NAPANT + CHVU Nízke Tatry + Biocentrum (BC)
- **OP.07** OP NAPANT + Biocentrum (BC)
- **OP.08** OP NAPANT + Biokoridor (BK)
- **OP.09** OP NAPANT + Interakčné prvky ÚSES (IP)
- **OP.10** OP NAPANT

Regulatívy sú podrobne vymedzené v kapitole E) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, ÚSES.

A.2..3. JESTVUJÚCE LIMITY

- cesta III. triedy má ochranné pásmo 20 m kolmo od osi vozovky.
- ochranné pásma technických sietí a zariadení (viď kapitolu D)
- ochranné pásma vodných tokov (viď kapitolu H.1.)
- ochranné pásmo lesa je 50 m
- OP cintorína je 30 m - v ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať a umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho subjektu je dané počtom chovných zvierat
- bonita poľnohospodárskej pôdy, chránené poľnohospodárske pôdy

A.2..4. NAVRHOVANÉ LIMITY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH

Na plochách bývania a zmiešaných plochách bývania, rekreácie a CR sú možné nasledujúce funkcie len za určených podmienok :

- ⇒ Občianska vybavenosť a služby nesmú narušovať funkciu bývania
- ⇒ Výroba a remeselná výroba je možná len drobná, ktorá nebude rušiť funkciu bývania
- ⇒ Maloroľníctvo v zastavanom území obce bude slúžiť len pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov pričom chov hospodárskych zvierat nesmie svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. prašnosťou, hlukom, pachom, nečistotami, príp. zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzovať využitie susedných pozemkov na plochách bývania a rekreácie

Na plochách výroby a skladov a výroby v zastavanej časti obce sú možné nasledujúce funkcie len za určených podmienok :

- ⇒ Plochy skladov a výroby v zastavanej časti obce nesmú svojou prevádzkou, hlukom, vibráciami, pachom a nečistotami negatívne zasahovať do plôch bývania a rekreácie.

B) URČENIE PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

B.1. NÁVRH PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV

B.1..1. REGULATÍVY PRIESTOROVÉ PLATNÉ NA VŠETKÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH

- ⇒ Všetky technické siete a prípojky viesť zemou.
- ⇒ Parkovacie plochy pre potreby navrhovanej funkcie (občianskej vybavenosti, vybavenosti rekreácie a CR, športu, bývania, výroby,...) riešiť na vlastných pozemkoch.
- ⇒ Na všetkých plochách jestvujúcu zeleň zachovať a dopĺňať ju podľa určených priestorových regulatívov. Pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem.
- ⇒ Hospodáriť s vodou v zmysle integrovanej protipovodňovej ochrany:
 - zachytávať dažďovú vodu do zberných nádrží
 - vytvárať tzv. dažďové (bioklimatické) záhrady
 - budovať zvodnené vegetačné priekopy a priehlbne, ďalej umelé filtre a priesaky popri miestnych komunikáciách
 - používať polovegetačné tvárnice pre budovanie spevnených parkovísk
- ⇒ Rešpektovať pôvodnú štruktúru zástavby a výškovú hladinu na jestvujúcich zastavaných plochách
- ⇒ Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 55/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.
- ⇒ v rámci prípravných prác zohľadniť pri väčších areáloch krajinný obraz a krajinný ráz v súlade s metodikou identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny

B.1..2. PRIESTOROVÉ REGULATÍVY PLATNÉ NA NAVRHOVANÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH

Typy použitých regulatívov na navrhovaných plochách:

- funkčné využitie : funkcia hlavná, funkcia prípustná, funkcia neprípustná
- prevládajúci typ stavebnej činnosti
- priestorová forma : štruktúra zástavby, výšková hladina, tvar strechy
- výrazová forma : tvaroslovie, povrchové materiály
- vegetačné úpravy
- spôsob projektovej prípravy
- parciálne regulatívy

IB1 (jestvujúce bývanie v historickej časti obce)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- bývanie v rodinných domoch, bývanie v rekreačných chalupách, biokoridor Bk1m
	prípustné	- občianska vybavenosť, ubytovanie, služby, maloroľníctvo
	neprípustné	- výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- dostavba a rekonštrukcia, novostavba v prielukách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby, rešpektovať pôvodnú urbanistickú dispozíciu s pôvodnou typickou zástavbou
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvár strechy	- zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech, prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- používať miestne tvároslovné prvky pôvodnej architektúry, pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
	povrchové materiály	- používať materiály prírodného charakteru - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich

IB2 (jestvujúce bývanie v zastavanej časti obce)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- bývanie v rodinných domoch, biokoridor Bk1m v dotyku s koridorom vodného toku
	prípustné	- občianska vybavenosť, ubytovanie, služby, maloroľníctvo
	neprípustné	- výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- dostavba a rekonštrukcia, novostavba v prielukách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúra zástavby je daná parceláciou
	výšková hladina	- maximálne 2 podlažia + podkrovia s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich

IB3 (navrhované bývanie)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- bývanie v rodinných domoch
	prípustné	- občianska vybavenosť, ubytovanie, služby, maloroľníctvo
	neprípustné	- výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- novostavba na nových plochách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- prispôbiť štruktúru zástavby okolitej zástavbe a morfológii terénu
	výšková hladina	- maximálne 2 podlažia + podkrovia s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok

VÝRAZOVÁ FORMA	tvoroslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä hlinu, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom

HB (hromadná bytová výstavba)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- bývanie v bytových domoch
	prípustné	- detské ihriská, služby a podstaná občianska vybavenosť
	nepripustné	- akákoľvek výroba a sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a dostavba na už zastavaných plochách, novostavba na navrhovaných plochách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúra zástavby je daná charakterom výstavby - doplniť drobnou architektúrou (lavičky, preliezky a pod.) bez oplotenia zo strany verejných priestorov
	výšková hladina	- 3 podlažia + obytné podkrovia
	tvar strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvoroslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zo strany verejných priestorov sadovnícky upraviť - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- podrobnejšie riešiť jednotnou projektovou prípravou na nových plochách

C1 (zmiešaná plocha občianskej vybavenosti a bývania)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- občianska vybavenosť a bývanie, biokoridor Bk1m
	prípustné	- ubytovanie, remeselná výroba nenarušujúca funkciu bývania a rekreácie
	nepripustné	- výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- dostavba a rekonštrukcia
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby, rešpektovať pôvodnú urbanistickú dispozíciu s pôvodnou typickou zástavbou - zo strany verejného priestoru je nepripustné oplocovanie pozemkov
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvar strechy	- zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech, prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvoroslovie	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry, pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
	povrchové materiály	- používať materiály prírodného charakteru - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zo strany verejného priestoru dotvoriť jednoduchými parkovými úpravami bez oplotenia - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- verejný priestor riešiť jednotne urbanisticko-architektonickou štúdiou - objekty Individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich, t. j. vylúčenie akéhokoľvek oplocovania areálu, pozemkov a objektov

C2 (zmiešaná plocha občianskej vybavenosti a bývania)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- občianska vybavenosť a bývanie, biokoridor Bk1m
	prípustné	- ubytovanie
	neprípustné	- výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- dostavba a rekonštrukcia
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúra zástavby je daná parceláciou - zo strany verejného priestoru je neprípustné oplocovanie pozemkov
	výšková hladina	- maximálne 2 podlažia + podkrovia s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy na jednopodlažných domoch - na dvojpodlažných domoch môžu byť zelené strechy a rovné strechy vhodné do klimatických podmienok tejto lokality - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
		-
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zo strany verejného priestoru dotvoriť jednoduchými parkovými úpravami bez oplotenia - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- verejný priestor riešiť jednotne urbanisticko-architektonickou štúdiou - objekty Individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich, t. j. vylúčenie akéhokoľvek oplocovania areálu, pozemkov a objektov

C3 (zmiešaná plocha vybavenosti cirkvi a verejnej zelene)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- vybavenosť cirkvi a verejná parková zeleň
	prípustné	- detské ihriská, ubytovanie, primeraná občianska vybavenosť
	neprípustné	- akákoľvek výroba a sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- dostavba a rekonštrukcia
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby, rešpektovať pôvodnú urbanistickú dispozíciu - verejnú parkovú zeleň doplniť drobnou architektúrou (lavičky, preliezky a pod.) bez oplotenia zo strany verejných priestorov
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvár strechy	- zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
		-
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry, pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
	povrchové materiály	- používať materiály prírodného charakteru - používať prírodné tradičné materiály najmä najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zo strany verejného priestoru dotvoriť jednoduchými parkovými úpravami bez oplotenia - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- verejný priestor riešiť jednotne urbanisticko-architektonickou štúdiou - objekty Individuálnym projektom

CRB1 (zmiešaná plocha bývania a rekreácie)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- bývanie a rekreácia
	prípustné	- doplnková občianska vybavenosť
	neprípustné	- výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a dostavba na už zastavaných plochách, novostavba na navrhovaných plochách

PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúra zástavby je daná parceláciou
	výšková hladina	- 1 podlažie + podkrovie
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom

CRB2 (zmiešaná plocha rekreácie, CR a bývania)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- rekreácia, cestovný ruch (CR) a bývanie, biokoridor Bk1m
	prípustné	- doplnková občianska vybavenosť, športová vybavenosť
	nepripustné	- výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a dostavba na už zastavaných plochách, novostavba na navrhovaných plochách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúra zástavby je daná parceláciou
	výšková hladina	- 1 podlažie + podkrovie
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich, t. j. vylúčenie akéhokoľvek oplocovania areálu, pozemkov a objektov

CR1 (areál bývalej školy v prírode)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- rekreácia a cestovný ruch (CR), biokoridor Bk1m
	prípustné	- občianska vybavenosť a športová vybavenosť
	nepripustné	- akákoľvek výroba a skladové hospodárstvo, bývanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a dostavba, novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúra zástavby je daná jestvujúcimi objektami
	výšková hladina	- rekonštruovaný objekt : maximálne 4 podlažia + podkrovie, neprekročiť výšku hrebeňa 16m nad terénom - novostavba : maximálne 2 podlažia + podkrovie, neprekročiť výšku hrebeňa 10m nad terénom
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy, príp. iné vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality so sklonom min. 35° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
	maximálna zastavanosť	- 35%
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- dotvoriť priestor domácimi drevinami
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- celý areál riešiť jednotne urbanisticko-architektonickou štúdiou

PARCIÁLNE REGULATÍVY	- pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich, t. j. vylúčenie akéhokoľvek oplocovania areálu, pozemkov a objektov - cestne komunikácie a odstavné plochy zhotovovať zo zatrávňovacích tvárnic alebo zatrávňovacej dlažby -
-----------------------------	---

CR2 (areál amfiteátra)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- rekreácia a cestovný ruch (CR), biokoridor Bk1m
	prípustné	- občianska vybavenosť a športová vybavenosť
	nepripustné	- akákoľvek výroba a skladové hospodárstvo, bývanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúra zástavby je daná jestvujúcimi objektami
	výšková hladina	- neprekročiť jestvujúcu výškovú hladinu, prípadné objekty slúžiace potrebám amfiteátra riešiť ako nízke stavby s max. 1 NP
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy, príp. iné vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
	maximálna zastavanosť	- 40%
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- dotvoriť priestor domácimi drevinami
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- celý areál riešiť jednotne urbanisticko-architektonickou štúdiou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- vzťahuje sa inštitút verejnoprospešnej stavby - pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich, t. j. vylúčenie akéhokoľvek oplocovania areálu, pozemkov a objektov - cestne komunikácie a odstavné plochy zhotovovať zo zatrávňovacích tvárnic alebo zatrávňovacej dlažby

CR3 (nová rekreačná plocha)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- rekreácia a cestovný ruch (CR), biokoridor Bk1m
	prípustné	- občianska vybavenosť a športová vybavenosť
	nepripustné	- akákoľvek výroba a skladové hospodárstvo, bývanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- rozvolnená štruktúra zástavby
	výšková hladina	- maximálne 1 podlažie + podkrovia s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy, príp. iné vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality so sklonom min. 35° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
	maximálna zastavanosť	- 30%
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- dotvoriť priestor domácimi drevinami
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- celý areál riešiť jednotne urbanisticko-architektonickou štúdiou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich, t. j. vylúčenie akéhokoľvek oplocovania areálu, pozemkov a objektov - cestne komunikácie a odstavné plochy zhotovovať zo zatrávňovacích tvárnic alebo zatrávňovacej dlažby -

SP (navrhovaná športová plocha)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- vybavenosť športu
	prípustné	- doplnková občianska vybavenosť
	nepripustné	- akákoľvek výroba, skladové hospodárstvo, bývanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- vybudovať ihriská pre všetky vekové kategórie - stavby súvisiace s ihriskami umiestňovať v severnej (nižšie položenej) časti funkčnej plochy
	tvár strechy	- použiť vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality a typu športového zariadenia
	výšková hladina	- maximálne 1 podlažie + podkrovia s možnosťou využitia podkrovia
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržiateľnými formami výsadiieb
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- vzťahuje sa inštitút verejnoprospešnej stavby

ZV

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- verejná parková zeleň
	prípustné	- detské ihriská
	nepripustné	- akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou verejnej zelene
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- rozvoľnená zástavba bez oplotenia - doplniť pešími komunikáciami a oddychovými plochami, dotvoriť drobnou architektúrou (lavičky, altánky, preliezky, ...)
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržiateľnými formami výsadiieb - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- vzťahuje sa inštitút verejnoprospešnej stavby

CN

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- cintorín
	nepripustné	- akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou cintorína
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a dostavba, novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA		- adekvátne pietnemu miestu
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- uprednostňovať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržiateľnými formami výsadiieb - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- vzťahuje sa inštitút verejnoprospešnej stavby

VS (jestvujúci kameňolom)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- ťažba kameňa a skladové hospodárstvo
	prípustné	- vybavenosť a služby súvisiace s ťažbou kameňa
	nepripustné	- bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť takého druhu, ktorá nesúvisí s hlavnou funkciou

TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- dostavba, príp. rekonštrukcia
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby, tvar strechy	- vychádza z účelu využitia územia
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
VÝRAZOVÁ FORMA		- neudáva sa
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- sa nenavrhujú
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom

VS1 (jestvujúca výroba a skladové hospodárstvo)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- výroba a skladové hospodárstvo, biokoridor Bk2m
	prípustné	- vybavenosť a služby súvisiace s výrobou
	neprípustné	- bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť takého druhu, ktorá nesúvisí s výrobou alebo skladovým hospodárstvom
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia, príp. dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby, tvar strechy	- vychádza z účelu využitia územia
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom

VS2 (navrhovaná výroba a skladové hospodárstvo v miestnej časti Kráľova Lehota)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- výroba a skladové hospodárstvo, biokoridor Bk2m
	neprípustné	- bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť takého druhu, ktorá nesúvisí s výrobou alebo skladovým hospodárstvom
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby, tvar strechy	- bude vychádzať z účelu využitia územia
	výšková hladina	- max. 2 podlažia – 10 metrov aj so strechou
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- ponechať súčasnú vegetáciu rastúcu pozdĺž štátnej cesty 1/72 - opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- Pre všetky aktivity, ktoré budú realizované v ochrannom pásme vodárenského zdroja, musí byť vypracované hydrogeologické posúdenie, ktoré určí podmienky pre ich realizáciu

VS3 (navrhovaná výroba a skladové hosp. v jestvujúcom hospodárskom dvore poľnohospodárskeho subjektu)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- hygienicky nezávadná výroba a skladové hospodárstvo
	prípustné	- vybavenosť súvisiaca s výrobou a skladovým hospodárstvom,
	neprípustné	- bývanie, občianska vybavenosť a iná vybavenosť, ktorá nesúvisí s hlavnou a prípustnou funkciou
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- novostavba, rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- bude vychádzať z účelu využitia územia
	výšková hladina	- max. 2 podlažia – 10 metrov aj so strechou
	tvary strechy	- možné sú sedlové, valbové strechy, zelené strechy, príp. iné vhodné typy striech so zohľadnením klimatických podmienok tejto lokality
VÝRAZOVÁ FORMA	tvary stien	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

VP (jestvujúci hospodársky dvor)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- poľnohospodárska výroba
	prípustné	- skladové hospodárstvo, bývanie zamestnancov výroby, vybavenosť súvisiaca s poľnohospodárskou výrobou
	neprípustné	- bývanie, občianska vybavenosť a iná vybavenosť, ktorá nesúvisí s poľnohospodárskou výrobou
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a dostavba, novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- vychádza z účelu využitia územia
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvary strechy	- vychádza z účelu využitia územia
VÝRAZOVÁ FORMA	tvary stien	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať materiály prírodného charakteru
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

SU1 (stabilizované územie)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- bývanie v rodinných domoch, regionálny biokoridor Bk4r v dotyku s koridorom vodného toku, miestny biokoridor Bk2m
	prípustné	- občianska vybavenosť, ubytovanie, služby, maloroľníctvo
	neprípustné	- výroba a sklady narušujúce zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a príp. dostavba jestvujúcich objektov, novostavba v prielukách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby, tvary strechy	- zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
VÝRAZOVÁ FORMA	tvary stien	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi

VEGETAČNÉ ÚPRAVY	- zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA	- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY	- rešpektovať krajinné regulatívy OP, ktorých regulatívy sú uvedené v podkap. E.2..2..

SU2 (stabilizované územie)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	- chatová rekreácia, nadregionálne biocentrum Bc3n
	nepripustné	- akékoľvek funkčné využívanie okrem hlavného
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		- rekonštrukcia a príp. dostavba jestvujúcich objektov
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby, tvar strechy	- zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby
	výšková hladina	- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- neudáva sa
	povrchové materiály	- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zeleň riešiť výsadbou domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		- individuálnym projektom
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- rešpektovať krajinné regulatívy OP, ktorých regulatívy sú uvedené v podkap. E.2..2..

- Pre ostatné plochy mimo zastavanej časti obce platia regulatívy súvisiace s ochranou prírody a krajiny definované v kapitole E.2, E3.

Jedná sa o plochy zón **OP_01 – OP_10** :

Označenie	Hlavné prvky zóny	Podrobné prvky zóny
OP_01	NP, CHVU, UEV, MCHU, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP
OP_02	NP, CHVU, UEV, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, hole, GP Svídovo
OP_03	NP, CHVU, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, GP Capkovo a Brtkovica, rekreácia
OP_04	NP, IP	CHVO, HL, NDV, TTP, rekreácia
OP_05	OPNP, MCHU, BK2n a BK4r	PHO, NDV, brehové porasty, orná pôda, GP Váh
OP_06	OPNP, CHVU, BC3n	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP, rekreácia
OP_07	OPNP, BC1-4m	CHVO, PHO, OL, HL, NDV, TTP
OP_08	OPNP, BK4r, BK1m, BK2m	CHVO, PHO, NDV, TTP, brehové porasty, orná pôda
OP_09	OPNP, IP	CHVO, PHO, NDV, TTP, GP Radovica
OP_10	OPNP	CHVO, PHO, NDV, TTP, orná pôda

Vysvetlivky skratiek :

NP = národný park
 OPNP = ochranné pásmo národného parku
 CHVU = chránené vtáčie územie
 UEV = územie európskeho významu
 MCHU = maloplošné chránené územie
 CHVO = chránená vodohospodárska oblasť
 PHO = pásmo hygienickej ochrany
 OL = ochranné lesy

HL = hospodárske lesy
NDV = nelesná drevinová vegetácia
TTP = trvalé trávne porasty
GP = genofondová plocha
BC = biocentrum
BK = biokoridor
IP = interakčný prvok

C) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA, REKREÁCIE A VÝROBY

C.1. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občiansku vybavenosť v obci sústreďovať do centrálne situovaných priestorov **C1 a C2** podľa návrhu funkčného a priestorového usporiadania obce a podľa príslušných regulatívov uvedených v kapitole B1.

Centrálne situovaný priestor je v obci Liptovská Porúbka :

1. Pozdĺž rozvojovej osi (cesty III/2341) v historickej časti obce
2. V priestore s polyfunkčnou budovou (MŠ + obecný úrad) spolu s ihriskom a občianskou vybavenosťou z južnej strany rozvojovej osi a Urbárskym domom a bývalou cirkevnou školou zo severnej strany rozvojovej osi

V ostatných častiach obce je možné umiestniť funkciu občianskej vybavenosti len na plochách, kde je prípustná.

Na plochách jestvujúcej občianskej vybavenosti je prípustné bývanie a ubytovanie.

C.2. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Rozvoj zariadení cestovného ruchu (CR) na navrhovaných plochách **CR** a **CRB** v obci podľa príslušných regulatívov uvedených v kapitole B1 je možný v lokalitách:

1. rozšírený areál bývalej školy v prírode – **CR**
2. v juhozápadnej časti obce – **CRB 1** a **CRB 2**

V ostatných častiach obce je možné umiestniť funkciu vybavenosti rekreácie a CR len na plochách, kde je prípustná.

C.3. VÝROBA V ZASTAVANOM ÚZEMÍ OBCE

Rozvoj výroby je možný na jestvujúcich a navrhovaných plochách **VS** a **VP** v obci podľa príslušných regulatívov uvedených v kapitole B1:

1. výroba a skladové hospodárstvo na plochách **VS**
2. hospodársky dvor poľnohospodárskej výroby na ploche **VP**
3. **Maloroľníctvo** je prípustné na plochách **IB** a je možné ho prevádzkovať v obci za dodržania nasledovných podmienok:

- svojou prevádzkou nesmie narušovať spolunažívanie občanov - hlukom, pachom a znečisťovaním prostredia.
 - maloroľníctvo v zastavanom území obce bude slúžiť len pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov.
 - nie je prípustný nadmerný chov hospodárskych zvierat s negatívnymi účinkami na kvalitu bývania a ŽP
4. **Remeselná výroba** na plochách bývania je možná len drobná, hygienicky nezávadná, ktorá svojou prevádzkou nebude rušiť funkciu bývania a rekreácie

C.4. VÝROBA V ÚZEMÍ MIMO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

1. Regulatívy pre lesné hospodárstvo – plocha **OP_01 - OP_03, OP_06, OP_07** - sú uvedené v kapitole E.2.2
2. Regulatívy hospodárenia na pôde – plocha **OP_08, OP_10** - sú uvedené v kapitole E.2.2

D) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

D.1. DOPRAVA

Z hľadiska širších dopravných vzťahov je obec napojená na nadradenú cestnú sieť (cesta I/18) prostredníctvom cesty III/2341, ktorá sa napája na štátnu cestu I. triedy I/18 v meste Liptovský Hrádok, ktorá je paralelná s hlavným severným dopravným koridorom diaľnice D1 na trase Žilina – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov – Košice ako nadregionálny cestný ťah E-50 medzinárodnej európskej cestnej siete. Na diaľnicu D1 je napojenie prostredníctvom cesty II. triedy II/537 (z cesty I/18 – križovatka v L. Hrádku) v obci Liptovský Peter. Dostupnosť tohto napojenia z centra obce Liptovská Porúbka je cca 4,5 km.

D.1.1. JESTVUJÚCE LIMITY :

- cesta I. triedy má ochranné pásmo 50m kolmo od osi vozovky na obe strany mimo zastavané územie obce
- cesta III. triedy má ochranné pásmo 20m kolmo od osi vozovky na obe strany mimo zastavané územie obce
- vozovky miestnych ciest majú ochranné pásmo 15m na obe strany mimo zastavané územie obce
- ochranné pásmo železnice je :
Ak stavebné povolenie neurčuje inak, hranica ochranného pásma dráhy je pre železničnú dráhu 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od vonkajšej hranice obvodu dráhy.

D.1.2. REGULATÍVY PRE CESTNÚ DOPRAVU :

1. Hlavná komunikačná a rozvojová os obce vedie v trase cesty III/2341.
2. Vybudovať spevnené nasledujúce cesty:
 - obslužné a prístupové MO3 pre navrhované lokality IB a CRB
 - účelové spevnené cesty sprístupňujúce navrhované lokality rekreácie a CR.

3. Pre plochu VS2 využiť pre napojenie na cestu I/72 dopravné napojenie plochy VS1.
4. Umiestnenie inžinierskych sietí do telesa cesty I. triedy a pozemkov v správe SSC bude predmetom individuálneho posúdenia správcu cesty I. triedy.
5. Prístupové cesty riešiť v zmysle § 82 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.
6. Preložku cesty III/2341 a budovanie nových komunikácií riešiť v zmysle platných STN a technických predpisov (napr. TP 15/2013 – Technické podmienky – Usporiadanie cestnej siete) a po dobudovaní doriešiť organizáciu dopravy.
7. Pri projektovej príprave navrhovaného zastavaného územia posúdiť dotknuté komunikácie (navrhované aj existujúce) vrátane križovatiek v širšom území vzhľadom na nárast intenzity dopravy.
8. Trasy inžinierskych sietí viesť mimo cestný pozemok. Vedenie inžinierskych sietí v telese cesty nie je dovolené, vedenie inžinierskych sietí na mostných objektoch je možné len na základe dohody so správcom ciest.
9. V prípade, že nebude možné nové inžinierske siete uložiť mimo spevnenej časti komunikácie, realizovať konečnú povrchovú úpravu na celom dotknutom úseku minimálne v šírke jedného jazdného pruhu komunikácie, kde sa uskutoční zásah do krytu vozovky.
10. Križovania ciest riešiť v ďalších stupňoch projektovej prípravy prednostne formou pretlakov alebo iných odsúhlasených postupov.
11. Nenarušiť odvodňovací systém cesty pri riešení vjazdov k objektom – rúry odvodnenia musia byť min. 400-600mm.

D.1..3. REGULATÍVY PRE STATICKÚ DOPRAVU :

1. vybudovať verejné odstavné plochy a parkoviská :
 - na navrhovanej ploche športu v severnej časti obce
 - pri cintoríne
 - ďalšie parkovanie osobných vozidiel riešiť formou rozptýlených nízkokapacitných odstavných plôch na vlastných plochách občianskej vybavenosti a CR
2. parkovanie vozidiel obyvateľov obce riešiť na vlastnom pozemku
3. parkovanie vozidiel návštevníkov ubytovaných v obci riešiť na pozemku vlastníka, kde sú návštevníci ubytovaní.
4. parkovanie zákazníkov riešiť na pozemku príslušnej občianskej vybavenosti.

D.1..4. REGULATÍVY PRE PEŠIU DOPRAVU :

- vybudovať chodník pre peších pozdĺž cesty III/2341 tam, kde je to účelné z dôvodu dostupnosti zastávok autobusu a kde to dovoľí šírkové usporiadanie
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných cestách v novej zástavbe a dobudovať chodníky pozdĺž existujúcich ciest, kde to priestorové usporiadanie umožňuje.
- pri návrhu chodníkov riešiť odvodnenie ciest v správe ŽSK SC v zmysle STN a TP.

D.1..5. REGULATÍVY PRE HROMADNÚ DOPRAVU

- Budovať zastávky hromadnej autobusovej dopravy opatrené autobusovým výbočiskom a prístreškom pre čakajúcich, príp. ďalšou drobnou architektúrou.
- Pri navrhovanej koncovej zastávke autobusu vybudovať obratisko pre autobus.

D.1..6. REGULATÍVY PRE CYKLISTICKÚ DOPRAVU

- cyklistické trasy a cyklochodníky umiestňovať mimo telies pozemných komunikácií, v zmysle platných STN a TP.

D.1..7. ĎALŠIE REGULATÍVY VZŤAHUJÚCE SA K DOPRAVE

- dopravné napojenia, navrhované cesty, cyklistické a pešie trasy, statickú dopravu riešiť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi, na ochranu diaľnic, ciest a miestnych ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom obce dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon),
- Všetky úrovňové kríženia komunikácií (jestvujúce aj navrhované) so železničnou traťou riešiť ako mimoúrovňové.

D.2. REGULATÍVY VODNÉHO HOSPODÁRSTVA**D.2..1. VODNÉ TOKY A VODNÉ ZDROJE****Regulatívy činností vzťahujúce sa na vodné toky :**

- Rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“, STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a pod.
- Dodržiavať podmienky pre nakladanie s vodami pre vodohospodársky významné toky Váh a Boca
- Zachovať ochranné pásmo vodného toku Váh v šírke min. 10 m od brehovej čiary, resp. od vzdušnej päty hrádze vodného toku; pri vodnom toku Boca v šírke min. 6 m od brehovej čiary obojstranne, pri drobných vodných tokoch Michalovský potok, Porubský potok, Svidovský potok v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne a ochranné pásmo ostatných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne. V tomto ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, resp. navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám a výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- Nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodné toky navrhnuť:
 - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.), ktorá v prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom s následným iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku;
 - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“;
 - za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) žiadame ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej projektovej dokumentácie odsúhlasiť so správcou vodných tokov a v prípade možnosti prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje.
- Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcou toku.

Regulatívy činností vzťahujúce sa na protipovodňové a mikroklimatické opatrenia :

- Rozvojové aktivity musia byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť nižšie položené úseky vodných tokov. V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol pokiaľ je to možné zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.
- Na vodných tokoch nebudovať nové priečne prekážky v toku. Jestvujúce podľa finančných možností odstraňovať. Ak jestvujúcu prekážku nie je možné odstrániť je potrebné zabezpečiť jej plnú biologickú priechodnosť.
- Návrh prípadných opatrení na ochranu územia pred povodňami riešiť prioritne biologickými opatreniami - revitalizácia tokov. Všetky technické opatrenia realizovať len z dôvodu bezprostredného ohrozenia zastavaného územia obce.
- Zabezpečiť plnú protipovodňovú ochranu príbrežných častí vodného toku Porubský potok v zastavanej časti obce len z dôvodu bezprostredného ohrozenia zastavaného územia obce. Do jej vybudovania osádzať prípadné nové stavby nad hladinu Q100 t. j. nad tzv. storočnú vodu.
- V povodí Porubského potoka umožniť výstavbu protipovodňového poldra. Polder nad obcou riešiť bez nutného zásahu do Porubského potoka.
- Pri návrhu umiestnenia stavby pri neohradzovanom vodnom toku v lokalite, kde nie je určené inundačné územie alebo nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia, podkladmi pre posudzovanie návrhu na umiestnenie stavby, objektu a zariadenia alebo pre posudzovanie žiadosti o povolenie činnosti, ktorá je v inundačnom území zakázaná, sú pravdepodobný priebeh záplavovej čiary povodne vo vodnom toku, ktorej maximálny prietok sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za 100 rokov alebo priebeh záplavovej čiary v čase kulminácie hladiny vody pri doteraz najväčšej známej povodni.

Na základe vyššie uvedeného je potrebné pre umiestnenie danej stavby vypracovať a predložiť na odsúhlasenie hydrotechnické posúdenie, t. j. hydrotechnický výpočet zameraný na určenie rozsahu inundačného územia pri prietoku Q₁₀₀.

- Protipovodňová ochrana preukázateľne nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery v rámci povodia a ohroziť existujúcu zástavbu.
- Stavby situované v blízkosti vodných tokov osádzať s úrovňou prízemí min. 0,5 m nad pôvodným terénom bez budovania pivničných priestorov.

- v zastavanom území obce :

- Odvádzat' dažďové vody z objektov povrchovými rigolmi do jestvujúcej zelene, príp. vytvárať tzv. dažďové (bioklimatické) záhrady
- Budovať zvodnené vegetačné priekopy a priehlbne, ďalej umelé filtre a priesaky popri miestnych komunikáciách.
- Zabezpečiť používanie a plánovanie priepustných povrchov (napr. pri budovaní parkovísk), ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy.
- Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu.
- Podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďovej vody do územia.

- mimo zastavaného územia obce :

- Vytvárať povrchové mokrade na poľnohospodárskej pôde, aby prebytočná dažďová voda bola odvádzaná do týchto mokradí.

- Zahradzovať erózne ryhy, zriaďovať zelené vsakovacie pásy
- Vytvárať pásy stromovej a krovinej vegetácie a remízok – takto zlepšovať mikroklimu poľnohospodárskej krajiny.
- Obrábať poľnohospodársky využívané plochy orbou po vrstevnici

Regulatívy činností vzťahujúce sa na vodné zdroje a akumulačné priestory :

- Rešpektovať pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov a dodržiavať podmienky pre činnosti v týchto pásmach stanovené vodohospodárskym orgánom.
- Na území chránenej vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry dodržiavať Zákon o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.
- Vykonať intenzifikáciu jestvujúcich vodných zdrojov za účelom udržania a zvýšenia ich kapacity.
- Zvýšenie objemu akumulačných priestorov vodojemu JAŠTEROVICA z terajšej kapacity 100 m³ na kapacitu 2x 100 m³
- Vybudovanie nového vodojemu SKALIČNÁ 1x50 m³
- Pre všetky aktivity, ktoré budú realizované v ochrannom pásme vodárenských zdrojov (napr. lokalita VS2), musí byť vypracované hydrogeologické posúdenie, ktoré určí podmienky pre ich realizáciu

D.2..2. ZÁSOBOVANIE PITNOU A ÚŽITKOVOU VODOU

Regulatívy pre výstavbu v obci :

- Vybudovať verejný vodovod v jestvujúcej zástavbe, kde sa vodovod nenachádza a v novonavrhovanej zástavbe
- Prípojky musia mať samostatné meranie umiestnené vo vodomernej šachte, ktorá sa osadí na hranici pozemku majiteľa
- Rekonštruovať jestvujúce kovové prívodné a zásobné vodovodné potrubie, ktoré je amortizované je amortizované
- Vzďialenosť medzi ostatnými podzemnými potrubiami inžinierskych sietí a vedením je riešená normou STN 73 6005
- Dodržiavať podmienky Zákona č. 516/2021 Z. z., ktorým sa novelizuje Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, kde sa stanovujú pásma ochrany potrubí a podmienky pre činnosti v týchto pásmach.
- K potrubiam, ako aj ku všetkým objektom (vodojem, čerpacia stanica ...) musí byť zabezpečený bezproblémový prístup pre pracovníkov správcu siete aj s príslušnou mechanizáciou na zabezpečenie ich spoľahlivej funkcie (údržba, opravy ...).
- na zabezpečenie požiarnej vody je nutné realizovať na nových vodovodných úsekoch nadzemné požiarne hydranty v zmysle vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a čl. 4.3 STN 92 0400 Zásobovanie vodou na hasenie požiarov

D.2..3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

- Vybudovať verejnú kanalizáciu v jestvujúcej zástavbe, kde sa kanalizácia nenachádza a v novonavrhovanej zástavbe
- Rešpektovať jestvujúcu delenú splaškovú kanalizačnú sieť obce bez napájania cudzích vôd
- Producenti splaškových vôd z objektov s centrálnou prípravou jedál sú povinní pred napojením na verejnú kanalizáciu vody s obsahom tuku predčistiť v lapači tukov

- Odvádzanie odpadových vôd musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a zákona NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Po vybudovaní kanalizácie a jej uvedení do prevádzky sú vlastníci nehnuteľností povinní sa napojiť na verejnú kanalizáciu a v súlade s ekologickými zásadami zlikvidovať doterajšie zariadenia na likvidáciu odpadových vôd.
- Na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou do doby jej vybudovania, produkované splaškové odpadové vody akumulovať vo vodotesných žumpách, a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so Zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách
- Vzdialenosť medzi ostatnými podzemnými potrubiami inžinierskych sietí a vedením je riešená normou STN 73 6005
- Dodržiavať podmienky Zákona č. 516/2021 Z. z., ktorým sa novelizuje Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, kde sa stanovujú pásma ochrany potrubí a podmienky pre činnosti v týchto pásmach.
- Odvádzať dažďové vody z objektov povrchovými rigolmi do jestvujúcej zelene, resp. do dažďových (bioklimatických) záhrad.
- K potrubiam, ako aj ku všetkým objektom (vodojem, čerpacia stanica ...) musí byť zabezpečený bezproblémový prístup pre pracovníkov správcu siete aj s príslušnou mechanizáciou na zabezpečenie ich spoľahlivej funkcie (údržba, opravy ...).

D.2..4. OCHRANNÉ PÁSMO

Podľa Zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení jeho neskorších právnych úprav sa na vodovodné a kanalizačné potrubia vzťahuje nasledovné :

- Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie (ďalej len „zastavané územie“) sa nové pásma ochrany potrubí vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode do priemeru 500 mm vrátane
 - b) 3,0 m pri verejnom vodovode nad priemer 500 mm.
- V zastavanom území vymedzí okresný úrad v rozhodnutí na návrh stavebníka pásmo ochrany, ak to vyplýva z podmienok územného rozhodnutia, najviac však vo vyššie uvedenej vzdialenosti.
- Pásmo ochrany potrubia, ktoré je umiestňované v cestnom telese pozemných komunikácií sa nevymedzuje.
- Jestvujúce pásma ochrany potrubí zostávajú v platnosti

D.3. REGULATÍVY ELEKTRICKEJ ENERGIE

- a) Preložky energetických zariadení riešiť v zmysle § 45 zákona o energetike 251/2012 Z. z. „Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“.

D.3..1. VYSOKÉ NAPÄTIE VN A VVN

- b) Dodržať ochranné pásmo existujúcich a plánovaných VN vzdušných vedení v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. § 36
- c) VN vedenia v zastavanom území, riešiť ako zemné káblové so zokruhovaním.

D.3..2. TRAFOSTANICE

- d) Rekonštrukciu jestvujúcich trafostaníc riešiť konštrukčne do 630kVA
- e) Nové trafostanice riešiť ako kioskové výkonovo do 630kVA
- f) Umiestnenie trafostaníc v jednotlivých lokalitách riešiť tak, aby výbežky NN vedení neprekračovali 350 m a boli umiestnené pri najväčšom požadovanom odbere v lokalite.
- g) VN prívod k navrhovaným trafostaniciam riešiť podzemným káblom. Prípojky na trafostanice v zastavenej časti riešiť ako zemné káblové.

D.3..3. NÍZKE NAPÄTIE

- h) Vedenia NN riešiť ako káblové zemné so zokruhovaním a prepojením na existujúcu NN vzdušnú sieť.
- i) dĺžka výbežkov NN vedenia bude od zdroja max.450 m
- j) Dodržať manipulačný priestor od podperných bodov 1 m.
- k) Elektromerové rozvádzače pre jednotlivé odberné miesta umiestniť na verejne prístupných miestach.

D.3..4. VEREJNÉ OSVETLENIE

- l) Pri súbehu a križovaní s NN a VN káblovými vedeniami dodržať ochranné pásma.

D.3..5. NETRADIČNÉ DRUHY ENERGIE

Netradičné druhy energie sa v obci nenachádzajú. Obnoviteľné zdroje energie sa dajú zapojiť do sústavy energetiky na jestvujúce VN vedenie s napäťovou úrovňou 22kV len na základe podmienok SSE.

- m) Podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

D.3..6. OCHRANNÉ PÁSMO

- vonkajšie vedenie (od krajného vodiča na každú stranu):
 - od 110kV do 220kV - vodiče bez izolácie 25m
 - od 35kV do 110kV - vodiče bez izolácie 15m
 - od 1kV do 35kV - vodiče bez izolácie 10m, v lesných priesekoch.....7m
 - vodiče so zákl. izoláciou..... 4m, v lesných priesekoch.....2m
 - závesné káblové vedenie..... 1m
 - závesný kábel 22kV DISTRI... 2m
 - zemné káblové vedenie..... 1m
- elektrické stanice do 110kV
 - vonkajšie.....10m od hranice objektu alebo jeho oplotenia
 - vnútorné..... je vymedzené oplotením alebo obstavanou hranicou objektu, pričom musí byť zabezpečený prístup do objektu na obsluhu a výmenu technologických zariadení

D.4. REGULATÍVY ZÁSOBOVANIA ZEMNÝM PLYNOM

- a) PZ (plynové zariadenia) situovať na verejne prístupných pozemkoch prednostne pozdĺž jestvujúcich a navrhovaných dopravných komunikácií a koridorov.
- b) Hlavné uzávery plynu (ďalej len „HUP“) treba umiestňovať na hraniciach pozemkov neverejne prístupných odberných plynových zariadení (ďalej len „OPZ“) a verejne prístupných priestranstiev riešeného územia.

- c) Objekty sa budú napájať kolmo na plynovod pomocou prípojok z rovnakého materiálu ako je plynovod. Pred každým objektom bude umiestnený stredotlaký regulátor tlaku plynu spolu s plynomerom vo vetrateľnej oceľovej skrinke.
- d) zachovať pásma ochranné a bezpečnostné (ďalej len „BP a OP“) jestvujúcich, navrhovaných, prípadne i prekladaných distribučných PZ tak, ako ich ustanovujú § 79 a § 80 Zákona NR SR č. 251/2012 Z. z.

D.4..1. OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL PL PN63 DN500 8 m od osi
- VTL PR PN63 DN100 4 m od osi
- STL PL a PR v extraviláne 4 m od osi
- VTL RS 8 m od pôdorysu
- STL PL a PR v intraviláne 1 m od osi
- KAO anódové uzemnenie 8 m od zariadenia

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL PL PN63 DN500 150 m od osi
- VTL PL PN63 DN100 50 m od osi
- VTL RS 50 m od pôdorysu
- STL PL a PR v extraviláne 10 m od osi
- STL PL a PR v intraviláne 2 m od zariadenia
- KAO anódové uzemnenie 40 m od zariadenia

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2004 Z. z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

D.4..2. ODSUPOVÉ VZDIALENOSTI

Pri realizácii stavby plynovodov, stavebných objektov a inžinierskych sietí je potrebné dodržiavať minimálne odstupové vzdialenosti medzi týmito objektami, ktoré sú dané príslušnými slovenskými technickými normami ako sú STN 38 6413 a STN 73 6005 a ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi.

V prípade kontaktu plynovodu s inými potrubiami a káblami sa myslia vzdialenosti medzi povrchmi potrubí a káblov. Vzdialenosti od budov sa merajú v prípade kontaktu plynovodu od vonkajšieho povrchu základu budovy po vonkajší povrch potrubia plynovodu. Tieto vzdialenosti sú uvedené v tabuľke :

Tabuľka - Ochranné pásma plynovodov

Por. číslo	Vzdialenosť objektu	od stredotlakého plynovodu
1	Budova - základy	2.0 m
2	Stredotlaký plynovod	Súbeh : 0.4 m Križovanie : 0.1 m
3	Vodovod	Súbeh : 0.5 m Križovanie : 0.15 m
4	Kanalizácia	Súbeh : 1.0 m Križovanie : 0.5 m
5	Elektrické vedenie silnoprúd - káble do 35 kV	Súbeh : 0.6 m Križovanie : 0.2 m
6	Elektrické vedenie telef. a spoj. - nn káble	Súbeh : 0.4 m Križovanie : 0.1 m

D.5. SLABOPRÚDOVÉ ROZVODY

Podzemné vedenia a zariadenia slaboprádu je nutné rešpektovať. Pri započatí prípravy stavieb je nutné si vyžiadať súhlasy správcov týchto vedení a zariadení, prípadne požiadať o ich presné vytýčenie.

D.5.1. TELEFÓNNE SIETE

- Pri budovaní ďalších sietí v obci telefónne káblové vedenia uložiť do zeme.
- Telekomunikačné vedenia a zariadenia sú chránené ochranným pásmom v zmysle § 68 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Pri umiestňovaní zástavby, technickej infraštruktúry alebo iných činností v blízkosti telekomunikačných vedení a zariadení rešpektovať ich ochranné pásma, dodržať ustanovenia § 65 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách o ochrane proti rušeniu a dodržať príslušné technické normy
- Napojenie jednotlivých riešených lokalít na verejnú elektronickú komunikačnú sieť bude podrobnejšie riešené v rámci ÚPN-Z resp. projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie.

D.5.2. TV SIETE KÁBLOVÉ

Rozvody káblovej televízie ukladať do zeme.

D.5.3. MIESTNY ROZHLAS

Rozvody miestneho rozhlasu uložiť do zeme, reproduktory umiestniť na stĺpy NN -rozvodov.

D.5.4. OCHRANNÉ PÁSMO VEDENÍ SLABOPRÚDU

Ochranné pásmo pre káblové telekomunikačné a oznamovacie rozvody je 1 m na obe strany od krajného kábla.

E) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, ÚSES

E.1. REGULATÍVY OCHRANY KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT

V riešenom území sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky (NKP).

Významným objektom s pamiatkovými hodnotami je **evanjelický kostol** nachádzajúci sa v severozápadnej časti obce. Jednoloďová, sakrálna stavba s priečnou loďou bola postavená v neorománskom slohu v rokoch 1914-1918. Autorom stavby je architekt Milan Michal Harminc.

Ďalšie pamätihodnosti obce tvoria prístenné kríže a pamätníky súvisiace so Slovenským národným povstaním.

Tieto objekty, ako aj zachovalé tradície, folklór a remeslá je nutné chrániť a uchovať ako kultúrno-historické dedičstvo obce, ktoré zároveň zachováva identitu obce.

Pre celé územie obce platí:

- Zachovať charakter historického urbanistického priestoru a väzby na prírodné prostredie
- Udržiavať a rozvíjať miestne tradície.

- Chrániť národnú kultúrnu pamiatku „PAMÄTNÉ Miesto S PAMÄTNÍKOM“ na vrchu Slemä
- Chrániť pamätihodnosti obce (kostol, pamätníky, prístenné kríže), ich priestorové situovanie a dominantnosť v riešenom území. Možnosť ochrany významných historických pamätihodností obce je predmetom §-u 14, ods. 4 pamiatkového zákona.
- Z hľadiska ochrany predpokladaných archeologických nálezísk v katastri obce rešpektovať zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. Každý subjekt je povinný správať sa tak, aby svojim konaním neohrozil základnú ochranu neodkrytých archeologických nálezísk a nespôsobil nepriaznivé zmeny ich stavu. v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález príslušnému pamiatkovému úradu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom.

E.2. REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Pre ochranu prírody, tvorbu a ochranu krajiny je najpodstatnejšie zachovanie existencie ekostabilizačných a krajinnoestetických prvkov v katastri, zlepšenie prípadne stabilizácia funkcií, ktoré poskytujú, doplnenie a vytvorenie nových prvkov ochrany prírody a krajiny pre celkové zvýšenie ekologickej stability, krajinnej diverzity a biodiverzity katastra. Priestorovým základom sú územia európskeho významu a všetky prvky ÚSES schválené nadradenou dokumentáciou a navrhnuté v rámci tohto UPN-O.

E.2.1. POŽIADAVKY OCHRANY PRÍRODY Z PRÁVNEHO HĽADISKA A INÉ POŽIADAVKY

- dodržať ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, najmä :
 - do genofondových plôch nezasahovať, nebudovať na nich ani v ich blízkosti stavby s negatívnym dopadom, pri lesnej ťažbe rešpektovať genofondové zdroje podľa usmernení Správy NAPANT,
 - rešpektovať a nenarušovať typy biotopov, ktoré sa v malej miere vyskytujú v rámci väčších obhospodarovateľných plôch (napr. vlhké, podmáčané, mokradné a rašelinné biotopy v poľnohospodárskej a lesnej krajine),
 - zachovať existujúcu a dopĺňať sprievodnú vegetáciu vodných tokov aj okolia poľných ciest pre vytvorenie lepšej štruktúry a hygieny krajiny, prípadnú náhradnú výsadbu drevín realizovať len z pôvodných domácich druhov,
 - v lesoch všeobecne dodržiavať minimálne biologické požiadavky hlavných chránených druhov (zamedziť výrubu v čase liahnutia a odchovu mláďat a pod.),
 - zachovať brehové porasty v ochrannom pásme vodných tokov
- rešpektovať prvky ÚSES v krajine
- podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť ÚSES, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu
- vyžiadať súhlas orgánu ochrany prírody na aktivity v území
- uplatňovať druhovú ochranu rastlín a živočíchov
- realizovať výrub drevín a náhradné výsadby v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. (§ 47, 48) o ochrane prírody a krajiny
- existujúce chránené územia v katastri - majú svoje limity zakotvené v platnom znení zákona 543/2002 o ochrane prírody a krajiny vrátane prvkov ÚSES (biocentrá, biokoridory).

- realizovať výstavbu fotovoltaických a veterných parkov je neprípustné

E.2..2. REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH PLOCHÁCH OBCE MIMO JEJ SÚČASNÉHO A NAVRHOVANÉHO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Zhrnutie regulatívov ochrany prírody a tvorby krajiny podľa zón vymedzených vo výkrese - KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA (pozn. RP = regulovaná plocha) :

OP.01 NAPANT + CHVU Nízke Tatry + UEV Ďumbierske Tatry + NPR Ohnište + Biocentrum (BC)

OHRANIČENIE RP		NAPANT + SKCHVU018 Nízke Tatry + SKUEV0302 Ďumbierske Tatry + NPR Ohnište + Biocentrum Ďumbierske Nízke Tatry Bc3n
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 5. stupeň; národný park, národná prírodná rezervácia, nadregionálne biocentrum, chránené vtáčie územie (CHVÚ), územie európskeho významu, ochranné lesy (OL), nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO)
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Nepripustné	Akémkoľvek zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný ochranný les s lúčnymi a presvetlenými priestormi, skalné biotopy, NDV, TTP a pod.
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- národná prírodná rezervácia – dodržiavať 5. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - územie európskeho významu – rešpektovať ochranu a robiť opatrenia na udržanie resp. dosiahnutie priaznivého stavu biotopov podľa predmetu ochrany - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre ochranný les - zabezpečiť trvalú existenciu lesných porastov, v ochranných lesoch tu platí bezzásahový spôsob hospodárenia - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie travných spoločenstiev, - pre poľovníctvo – nerealizovať v tomto priestore - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásmo hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma
POZNÁMKA		

OP.02 NAPANT + CHVU Nízke Tatry + UEV Ďumbierske Tatry + Biocentrum (BC)

OHRANIČENIE RP	NAPANT + SKCHVU018 Nízke Tatry + SKUEV0302 Ďumbierske Tatry + Biocentrum Ďumbierske Nízke Tatry Bc3n
-----------------------	--

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 3. stupeň; národný park, nadregionálne biocentrum, chránené vtáčie územie (CHVÚ), územie európskeho významu, ochranné lesy (OL), hospodárske lesy (HL), kosodrevina a hôľne porasty + genofondová plocha Svídovo, nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO)
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Nepripustné	Akokoľvek zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný ochranný les s lúčnymi a presvetlenými priestormi, skalné biotopy, hole a kosodrevina, vysokokmenný hospodársky les, NDV, TTP a pod.
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- národný park – dodržiavať 3. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - územie európskeho významu – rešpektovať ochranu a robiť opatrenia na udržanie resp. dosiahnutie priaznivého stavu biotopov podľa predmetu ochrany - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi - pre <u>ochranný les</u> - zabezpečiť trvalú existenciu lesných porastov, v ochranných lesoch uprednostňovať bezzásahový a maximálne výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, prípadná ťažba len ľahkými mechanizmami, približovanie koňmi - pre <u>les hospodársky</u> - dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia - pre genofondovú plochu – dodržiavať podmienky stanovené Správou NAPANT, nezasahovať devastácie - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, - pre poľovníctvo – prednostne nerealizovať v tomto priestore, iba v prípade premnoženia zveri s významným negatívnym vplyvom na vzácne rastlinné spoločenstvá - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásma hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma
POZNÁMKA		

OP.03 NAPANT + CHVÚ Nízke Tatry + Biocentrum (BC)

OHRANIČENIE RP		NAPANT + SKCHVU018 Nízke Tatry + Biocentrum Ďumbierske Nízke Tatry Bc3n
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 3. stupeň; národný park, nadregionálne biocentrum, chránené vtáčie územie (CHVÚ), ochranné lesy (OL), hospodárske lesy (HL), kosodrevina a hôľne porasty, genofondová plocha Svídovo, nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO), chatová rekreácia rozptýlená
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Nepripustné	Akokoľvek zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev

PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný ochranný les s lúčnymi a presvetlenými priestormi, skalné biotopy, hole a kosodrevina, vysokokmenný hospodársky les, NDV, TTP a pod.
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- národný park – dodržiavať 3. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre <u>ochranný les</u> - zabezpečiť trvalú existenciu lesných porastov, v ochranných lesoch uprednostňovať bezzásahový a maximálne výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, prípadná ťažba len ľahkými mechanizmami, približovanie koňmi
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre <u>les hospodársky</u> - dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia - pre genofondovú plochu – dodržiavať podmienky stanovené Správou NAPANT, nezasahovať devastácie - pre poľovníctvo – prednostne nerealizovať v tomto priestore, iba v prípade premnoženia zveri s významným negatívnym vplyvom na vzácne rastlinné spoločenstvá - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásma hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma - pre chatovú rekreáciu – nepočítat' s rozširovaním výstavby ale len s udržiavaním existujúcich stavieb
POZNÁMKA		

OP.04 NAPANT + interakčné prvky ÚSES (IP)

OHRANIČENIE RP		NAPANT + interakčné prvky ÚSES
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 3. stupeň; národný park, interakčné prvky, hospodárske lesy (HL), nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), chatová rekreácia rozptýlená
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, interakčné prvky, rekreácia v súčasnom rozsahu
	Neprípustné	Budovanie nových stavieb
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný hospodársky les, NDV, TTP a pod.
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou

PARCIÁLNE REGULATÍVY	- národný park – dodržiavať 3. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - pre funkciu interakčného prvku – zachovať funkciu sprostredkovania prepojenia stabilnejších a menej stabilných prvkov v krajine - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pre poľovníctvo – obmedzenia z hľadiska blízkosti obytných zón obce - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pre chatovú rekreáciu v nadväznosti na zastavané územie obce – vzhľadom k tomu, že oblasť leží vo vlastnom území NAPANT podlieha regulácia výstavby v jednotlivých prípadoch vyjadreniam správy NAPANT– nepočítať s rozširovaním výstavby ale len s udržiavaním existujúcich stavieb
POZNÁMKA	- územie pri južnom okraji zastavaného územia obce so stretom záujmov ochrany prírody a urbanizácie, ktorého režim je potrebné riešiť v úzkej spolupráci so správou NAPANT

OP.05 OP NAPANT + PP Mašiansky balvan + Biokoridor (BK)

OHRANIČENIE RP		OP NAPANT + PP Mašiansky balvan vrátane ochranného pásma + Biokoridor nadregionálneho významu Sihly – Rígel – Kozie chrby Bk2n, čiastočne biokoridor regionálneho významu Váh Bk4r
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 4. stupeň prírodná pamiatka, 3. stupeň ochranné pásmo PP; 2. stupeň ochranné pásmo NAPANT, nadregionálny biokoridor, nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO), genofondová plocha Váh
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Nepripustné	Negatívne zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	NDV, TTP a pod.
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- prírodná pamiatka – dodržiavať 4. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.), ochranné pásmo PP – 3. stupeň ochrany prírody a krajiny - pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre genofondovú plochu – dodržiavať podmienky stanovené Správou NAPANT, nezasahovať devastácie - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia, zachovať brehové porasty rieky Váh - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, - pre poľovníctvo – nerealizovať v tomto priestore - pásmo hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma
POZNÁMKA		

OP.06 OP NAPANT + CHVU Nízke Tatry + Biocentrum (BC)

OHRANIČENIE RP		OP NAPANT + SKCHVU018 Nízke Tatry + Biocentrum Ďumbierske Nízke Tatry Bc3n
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; ochranné pásmo národného parku, nadregionálne biocentrum, chránené vtáčie územie (CHVÚ), ochranné lesy (OL), hospodárske lesy (HL), nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO), chatová rekreácia rozptýlená
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Nepripustné	Negatívne zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný ochranný les s lúčnymi a presvetlenými priestormi, skalné biotopy, vysokokmenný hospodársky les, NDV, TTP a pod.
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- ochranné pásmo národného parku – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre ochranný les - zabezpečiť trvalú existenciu lesných porastov, v ochranných lesoch uprednostňovať bezzásahový a maximálne výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, prípadná ťažba len ľahkými mechanizmami, približovanie koňmi - pre les hospodársky - dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- pre poľovníctvo – prednostne nerealizovať v tomto priestore, iba v prípade premnoženia zveri s významným negatívnym vplyvom na vzácne rastlinné spoločenstvá - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásma hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma - pre chatovú rekreáciu – regulácia výstavby podlieha v jednotlivých prípadoch vyjadreniam správy NAPANT
POZNÁMKA		

OP.07 OP NAPANT + Biocentrum (BC)

OHRANIČENIE RP		OP NAPANT + Biocentrá miestneho významu Svídovo Bc1m, Zápač Bc2m, Vislavce Bc3m, Homôlka Bc4m
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; ochranné pásmo národného parku, miestne biocentrum, chránené vtáčie územie (CHVÚ), ochranné lesy (OL), hospodárske lesy (HL), nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO)
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Nepripustné	Negatívne zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný ochranný les s lúčnymi a presvetlenými priestormi, skalné biotopy, vysokokmenný hospodársky les, NDV, TTP a pod.
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou

PARCIÁLNE REGULATÍVY	- ochranné pásmo národného parku – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre <u>ochranný les</u> - zabezpečiť trvalú existenciu lesných porastov, v ochranných lesoch uprednostňovať bezzásahový a maximálne výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, prípadná ťažba len ľahkými mechanizmami, približovanie koňmi - pre <u>les hospodársky</u> - dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia - pre poľovníctvo – prednostne nerealizovať v tomto priestore, iba v prípade premnoženia zveri s významným negatívnym vplyvom na vzácne rastlinné spoločenstvá - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásmo hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma
POZNÁMKA	

OP.08 OP NAPANT + Biokoridor (BK)

OHRANIČENIE RP		OP NAPANT + Biokoridor regionálneho významu Váh Bk4r, biokoridory miestneho významu Porúbsky potok Bk1m, Malužinská niva Bk2m
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; ochranné pásmo národného parku, regionálny a miestny biokoridor, ochranné lesy (OL), hospodárske lesy (HL), nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO), orná pôda
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, regionálny a miestne biokoridory, funkcie prioritných a národných biotopov
	Nepripustné	Negatívne zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	skalné biotopy, brehové biotopy, NDV, TTP, orná pôda
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou

PARCIÁLNE REGULATÍVY	- ochranné pásmo národného parku – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre poľovníctvo – prednostne nerealizovať v tomto priestore, iba v prípade premnoženia zveri s významným negatívnym vplyvom na vzácne rastlinné spoločenstvá - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev - <u>orná pôda</u> – snažiť sa o stály pokryv plôch zelenými rastlinami, po žatve vykonať protierózne opatrenia - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásmo hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma
POZNÁMKA	

OP.09 OP NAPANT + Interakčné prvky ÚSES (IP)

OHRANIČENIE RP		OP NAPANT + interakčné prvky ÚSES – územného systému ekologickej stability
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasný	Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; ochranné pásmo národného parku, interakčné prvky, hospodárske lesy (HL), nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO), genofondová plocha Radovica
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, interakčné prvky, iné funkcie biotopov
	Nepripustné	Negatívne zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vysokokmenný hospodársky les, NDV, TTP
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- ochranné pásmo národného parku – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - pre funkciu interakčného prvku – zachovať funkciu sprostredkovania prepojenia stabilnejších a menej stabilných prvkov v krajine - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre poľovníctvo – prednostne nerealizovať v tomto priestore, iba v prípade premnoženia zveri s významným negatívnym vplyvom na vzácne rastlinné spoločenstvá
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev - pre genofondovú plochu – dodržiavať podmienky stanovené Správou NAPANT, nezasahovať devastácie - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásmo hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma
POZNÁMKA		

OP.10 OP NAPANT

OHRANIČENIE RP		OP NAPANT
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; ochranné pásmo národného parku, ochranné lesy (OL), hospodárske lesy (HL), nelesná drevinová vegetácia (NDV), trvalé trávne porasty (TTP), chránená vodohospodárska oblasť (CHVO), pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov (PHO), orná pôda
	Navrhované hlavná	Zhodné so súčasnými
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Nepripustné	Negatívne zásahy do prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	skalné biotopy, brehové biotopy, NDV, TTP, orná pôda
	navrhovaná záväzná	Zhodná so súčasnou
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- ochranné pásmo národného parku – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev - orná pôda – snažiť sa o stály pokryv plôch zelenými rastlinami, po žatve vykonať protierózne opatrenia - chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) - možno tu plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob, zakazuje sa budovať skládky, umiestňovať odpady a odvodňovať pozemky - pásmo hygienickej ochrany vôd (PHO) – slúži na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v časti ich infiltračnej oblasti, je potrebné dodržiavať konkrétne podmienky pásma
POZNÁMKA		

E.3. REGULATÍVY ÚSES

Vzhľadom k tomu, že zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny uvádza, že vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom, je potrebné jeho jednotlivé zložky v riešenom území rešpektovať a dodržiavať zásady pre trvalé zabezpečenie ich funkčnosti. Sú to najmä nasledovné:

- rešpektovať územný systém ekologickej stability vo všetkých hierarchických úrovniach – od úrovne európskych ekologických sietí NECONET, EECONET, cez národnú - nadregionálne, regionálne aj miestne prvky vo vzťahu k jeho základným zložkám, ktorými sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky – to znamená zachovať bezzásahovosť vymedzených prvkov ÚSES a do ich priestoru neumiestňovať žiadne aktivity
- biocentrá v katastri:
 - **biocentrum nadregionálneho významu** : Ďumbierske Nízke Tatry (**Bc3n**),
 - **biocentrá miestneho významu** : Svídovo (**Bc1m**), Zápač (**Bc2m**), Vislavce (**Bc3m**), Homôlka (**Bc4m**)
- biokoridory v katastri:
 - **terestrický biokoridor nadregionálneho významu** : Sihly – Rígel – Kozie chrbty (**Bk2n**),
 - **hydrický biokoridor regionálneho významu** : rieka Váh (**Bk4r**),
 - **biokoridory miestneho významu** : Porúbsky potok (**Bk1m**), Malužinská niva (**Bk2m**)

- interakčné prvky tvoria viaceré biotopy vyznačené v grafickej forme nachádzajúce sa prevažne v blízkosti zastavaného územia obce v časti Liptovská Porúbka ako aj v blízkosti Kráľovej Lehoty a Malužinej.
- v priestoroch biocentier a biokoridorov neumiestňovať prvky a nevykonávať aktivity, ktoré budú zásadne narušovať alebo znemožňovať ich ekostabilizačné poslanie. Na plochách biokoridorov je v nevyhnutnom rozsahu prípustné križovanie biokoridorov dopravnými líniami (miestna komunikácia, cyklotrasa).
- V nivách, alúviách tokov, ako aj podmáčaných a zamokrených plochách vylúčiť akúkoľvek výstavbu.
- potenciálne aj existujúce konflikty záujmov ochrany prírody s inými záujmami riešiť vždy primárne so Správou Národného parku Nízke Tatry, keďže celé územie katastra je v jej kompetenčnom území. V prípade presahu konfliktov do iných zložiek životného prostredia aj s príslušnými úradmi životného prostredia ustanovenými v zmysle platnej legislatívy.
- dodržiavať ustanovenia zákona č.24/2006 Z.z. o hodnotení vplyvov na životné prostredie a dôsledne vykonávať posudzovanie strategických dokumentov aj konkrétnych činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo povolení v území

Ostatné regulatívy pre jednotlivé prvky ÚSES sú podrobne rozpísané v rámci rozdelenia krajiny na zóny (kapitola E.2.2) s rovnakými alebo podobnými vlastnosťami.

E.4. REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV

E.4..1. POŽIADAVKY OCHRANY LESNÉHO FONDU

- Ak stavebnými resp. terénnymi úpravami budú zasiahnuté lesné pozemky, je potrebné požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o dočasné resp. trvalé vyňatie lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov podľa § 5 ods. 1 zákona o lesoch.
- V prípade umiestnenia stavby v ochrannom pásme lesa t. j. do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku je potrebné požiadať o súhlasné záväzné stanovisko orgán štátnej správy lesného hospodárstva v zmysle § 10 ods. 2 zákona o lesoch.
- Dodržiavať zásady ekologického hospodárenia v lesnom poraste, kde platí :
 - uskutočňovať obnovu lesa maloplošnými zásahmi
 - predlžovať obnovnú dobu v lesoch
 - maximalizovať podiel prirodzenej obnovy porastov

E.4..2. POŽIADAVKY OCHRANY A VYUŽÍVANIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Zaberať poľnohospodársku pôdu je možné len na základe súhlasu podľa ust. §13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a v zmysle tohto súhlasu platí:

- Pre účely výstavby, súvisiacich a podmieňujúcich investícií je možné použiť iba poľnohospodársku pôdu uvedenú v tomto súhlase.
- Na ploche trvalého odňatia bude jednotlivým investorom uložená podľa § 17 zákona povinnosť vykonať skrývku ornice a podorničia. V tejto súvislosti jednotliví investori predložia bilanciu skrývky humusového horizontu spracovanú podľa prílohy k vyhláske MP SR č. 508/2004 Z. z..
- Pri zástavbe lokality prísne dodržiavať, zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovené v § 12 zákona zvlášť zásadu nevyhnutnosti a odôvodneného rozsahu (so zreteľom na odsúhlasenú funkciu) pričom zástavbu navrhovať tak, aby nevznikali plochy so sťaženým obrábaním poľnohospodárskej pôdy, ktorá v rámci lokality nebude dotknutá rozhodnutím podľa § 17 zákona.
- Dodržiavať zásady ekologického hospodárenia v poľnohospodárstve, kde platí :

- vylúčiť používanie pesticídov
- podporovať vznik remízok a podmáčaných plôch a tiež výsadbu vzrastlej vegetácie popri poľných cestách

F) ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Slúžia na stabilizáciu krajiny prírodnými, technickými aj organizačnými prostriedkami. V katastri Liptovskej Porúbky sa jedná sa predovšetkým o nasledovné:

F.1. OVZDUŠIE

- podporovať ekologické zdroje energie pre vykurovanie v obci na úkor spaľovania tuhých palív
- monitorovať stav ovzdušia v obci

F.2. VODA

- chrániť podzemné a povrchové vody pred akýmkoľvek znečistením
- odstraňovať nelegálne výsypy odpadov v blízkosti vodných tokov
- vybudovať kanalizáciu v celej obci
- realizovať protipovodňové, vodozádržné a mikroklimatické opatrenia v zastavanej časti obce a v katastri v zmysle kapitoly D.2. REGULATÍVY VODNÉHO HOSPODÁRSTVA v záväznej časti dokumentácie, podkapitola D.2.1., časť „Regulatívy činností vzťahujúce sa na protipovodňové a mikroklimatické opatrenia“ a kapitoly F.7. ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY.

F.3. PÔDA

- podporovať výsadbu pôdoochrannej zelene
- zneškodňovať jestvujúce nelegálne skládky odpadu a zamedzovať vytváranie nových nelegálnych skládok odpadu

F.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

- dodržiavať nakladanie s odpadmi v zmysle hierarchizácie odpadového hospodárstva :
 - predchádzať vzniku odpadov a obmedziť ich tvorbu
 - zhodnocovať odpady ich recykláciou, opätovným využitím alebo procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
 - zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom

Uvedené body zároveň určujú prioritnú postupnosť pri nakladaní s odpadmi. Pre obec znamená dodržiavanie a realizácia týchto princípov nasledovné :

- vytvárať podmienky pre zber druhotných surovín
- zabezpečovať likvidáciu odpadov
- vyvíjať nástroje pre likvidáciu divokých skládok odpadu a zamedzovať ich vznik

F.5. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA

- zachovať identitu obce
- rozvíjať vhodné funkcie v existujúcej štruktúre zástavby v zmysle regulatívov uvedených pri jednotlivých plochách v kapitole B.1..2.
- rozvíjať priestorové usporiadanie jednotlivých funkčných plôch v obci tak, aby vzťahy vnútri obce boli prehľadné, jasné a zrozumiteľné pre návštevníkov obce, ale i jej občanov

Podrobnejšie regulatívy výstavby v obci sú uvedené v kapitolách záväznej časti A.1., A2. a B.1..

F.6. VEGETÁCIA

- zachovať a zveľaďovať jestvujúcu zeleň v obci
- výsadbou izolačnej zelene znižovať prašnosť, nepriaznivé hlukové a pohľadové pomery v obci
- výsadby drevín a starostlivosť o dreviny realizovať v súlade s STN 83 7010 Ochrana prírody a krajiny Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie
- pri vedení inžinierskych sietí v blízkosti koreňovej sústavy drevín je potrebné tieto opatriť neprerastavou geotextíliou, resp. vhodnou chráničkou, aby sa v budúcnosti vylúčil negatívny vplyv koreňovej sústavy drevín na inžinierske siete
- podporovať rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie na vhodných miestach v katastri - doplniť sprievodnú vegetáciu vodných tokov aj okolia poľných ciest pre vytvorenie lepšej štruktúry a hygieny krajiny, prípadnú náhradnú výsadbu drevín realizovať len z pôvodných domácich druhov
- vytvárať plochy verejnej zelene podľa návrhu (komplexný výkres funkčného využívania a priestorového usporiadania územia – č.2) a regulatívov jednotlivých plôch uvedených v rámci príslušnej kapitoly B.

F.7. ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY

Opatrenia voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vln horúčav

- (1) Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, využívaním svetlých farieb a odrazových povrchov na budovách
- (2) Zachovať a zveľaďovať podiel vegetácie a vodných prvkov v sídlach
- (3) Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do priľahlej krajiny - pri voľbe druhov uprednostňovať pôvodné a nealergénne druhy pred inváznymi
- (4) Zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií
- (5) Poporovať tvorbu medzí/remízok s drevinovou vegetáciou na poľnohospodárskej pôde
- (6) Zachovať prvky nelesnej drevinovej vegetácie, podmáčaných lokalít, koridorov vodných tokov

s brehovými porastami

Opatrenia voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda)

- (7) Podporovať výsadbu spoločenstiev drevín mimo zastavanej časti obce – vetrolamy, živé ploty, líniová zeleň popri komunikáciách

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- (8) Zabezpečiť udržateľné hospodárenie s vodou v sídlach - podporovať opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody
- (9) Podporovať a zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- (10) Podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanej časti obce
- (11) Podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí
- (12) Usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení

Opatrenia voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok

- (13) Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľadom na životné prostredie
- (14) Zabezpečiť používanie a plánovanie priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy. Zabezpečiť zvýšenie podielu vsakovacích zariadení a plôch pre zrážkovú vodu v sídlach
- (15) Zabezpečiť zadržiavanie zrážkovej vody a budovanie dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí
- (16) Podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.
- (17) realizovať protipovodňové a mikroklimatické opatrenia v zastavanej časti obce a v katastri v zmysle kapitoly D.2. REGULATÍVY VODNÉHO HOSPODÁRSTVA v záväznej časti dokumentácie, podkapitola D.2.1., časť „Regulatívy činností vzťahujúce sa na protipovodňové a mikroklimatické opatrenia“.

F.8. INÉ USTANOVENIA

- neuvažovať s rozšírením chovu hospodárskych zvierat v hospodárskych dvoroch, ktoré sú v kontakte s obytným a rekreačným územím - telovýchovno-športové zariadenie umiestňovať tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom
- rešpektovať možné negatívne ovplyvnenie hlukom v danom území z existujúcich a navrhovaných stavieb (rekreačné a športové zariadenia, prevádzkarne drobnej remeselnej výroby a služieb, výrobné areály a výrobné služby) vypracovaním hlukovej štúdie, pre konkrétnu stavbu a lokalitu, v ktorej budú ozrejmene hlukové pomery v danom území a podľa výsledkov hodnotenia navrhnete protihlukové opatrenia na navrhovanej stavbe tak, aby hlukové pomery v obytnom a rekreačnom prostredí boli v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.
- neuvažovať s budovaním výrobných prevádzok s nadmerným hlukom v blízkosti obytného a rekreačného územia
- rešpektovať pôsobenie hluku z dopravy (štátna cesta, parkoviská, miestne komunikácie) na navrhovanú obytnú a rekreačnú zástavbu, ktoré je potrebné preveriť hlukovou štúdiou a v prípade nepriaznivých výsledkov navrhnúť protihlukové opatrenia

- V prípade výstavby v blízkosti železničnej trate alebo v ochrannom pásme železnice realizovať preukázateľné opatrenia na elimináciu emisií a nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky z hľadiska hluku a vibrácií. Po realizácii stavby v uvedenom území jej vlastníci nebudú môcť voči prevádzkovateľovi železničnej trate uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe.
- v prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie.

G) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie je vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1.1991. Podľa podkladov z Katastrálneho úradu ohraničuje súčasná hranica zastavaného územia zastavané územie obce Liptovská Porúbka a jej miestnych častí pri Kráľovej Lehote a pri Malužinej o rozlohe **85,47** ha, z toho samotná obec Liptovská Porúbka 62,45 ha, miestna časť pri Kráľovej Lehote 20,40 ha a miestna časť pri Malužinej 2,62 ha.

Toto územie je návrhom nových funkčných plôch rozšírené o **20,52ha** ha na celkovú rozlohu **82,97ha** zastavaného územia samotnej obce Liptovská Porúbka.

Miestna časť pri Malužinej a severná časť miestnej časti pri Kráľovej Lehote sú navrhované za stabilizované územia, t.j. bez ďalšieho územného rozvoja.

H) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

H.1. OCHRANNÉ PÁSMA

- Na základe VZN č. 10/2020 v zmysle článku 19 je šírka ochranného pásma pohrebiska 30m od hranice pozemku pohrebiska umiestneného na území obce Liptovská Porúbka. V ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať a umiestňovať stavby a budovy okrem tých, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.
- Hygienické ochranné pásmo hospodárskeho dvora je stanovené na základe informácie fy AGRIA Liptovský Ondrej a.s. na plnú kapacitu hospodárskeho dvora a teda 500 dobytčích jednotiek (DJ). Toto OP je modifikované prevládajúcimi vetrami a graficky znázornené v príslušných výkresoch.

Údaje o početnosti smerov a sile vetra sú z Liptovského Hrádku:

Smer	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezv.
Výskyt %	1	1,6	11,0	10,1	6,2	7,5	27,3	8,2	27,1
Rýchlosť v ms ⁻¹	1,4	1,5	1,9	1,6	1,3	1,4	2,7	2,3	-

- Hygienické ochranné pásmo hospodárskeho dvora je vymedzené 100 m od okraja budov v ktorých sú, resp. môžu byť ustajnené chované zvieratá. Je modifikované terénom

a prevládajúcimi vetrami V súčinnosti s orgánom hygienickej ochrany je potrebné vymedziť definitívne ochranné pásmo podľa aktuálneho počtu a druhu zvierat.

- stavby nesmú byť situované vo vzdialenosti menšej ako 50 m od hranice lesa (bez udelenia príslušnej výnimky) v súlade s § 10 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch
- ochranné pásmo rieky Váh je vymedzené min. 10 m na každú stranu od päty hrádze
- ochranné pásmo vodného toku Boca v šírke min. 6 m od brehovej čiary obojstranne,
- ochranné pásmo vodných tokov Michalovský potok, Porubský potok, Svidovský potok v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne,
- ochranné pásmo ostatných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne.
- v ochrannom pásme vodných tokov je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Nie je tu prípustné trvalé oplotenie, orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasí so správcom toku.
- stavby nenavrhovať v blízkosti vodných tokov, vo vzdialenosti menšej ako 25 m od vodného toku
- rešpektovať pásma ochrany vodárenských zdrojov v území riešenom v územnom pláne.

Ochranné pásma vzťahujúce sa na dopravné a technické vybavenie územia sú uvedené v kapitole D záväznej časti tohoto dokumentu.

H.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

V katastri obce sa nachádzajú viaceré štátom chránené územia a aj územia európskeho významu.

H.2.1. CHRÁNENÉ ÚZEMIA Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY

Južná časť územia približne po priestor Slemä patrí do územia Európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu.

Takmer celé územie katastra Liptovská Porúbka (hornatá časť) patrí v rámci NATURA 2000 do európskeho chráneného vtáčieho územia SKCHVU018 Nízke Tatry.

Väčšina riešeného územia (po úpätie Nízkych Tatier) spadá do vlastného územia Národného parku Nízke Tatry, ktoré je veľkoplošným chráneným územím. Zvyšok územia je v ochrannom pásme NAPANTu.

V piatom stupni ochrany sa v katastri nachádza národná prírodná rezervácia Ohnište.

Na území katastra sa nachádza aj prírodná pamiatka Mašiansky balvan so štvrtým stupňom ochrany.

H.2.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA Z HĽADISKA BANSKÉHO ZÁKONA

OBÚ v Banskej Bystrici v katastrálnom území Liptovská Porúbka eviduje chránené ložiskové územie Liptovská Porúbka, kde je nutné dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania.

- územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami.

I) PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCELENIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

I.1. PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Sú to plochy, na ktorých sú navrhované verejnoprospešné stavby. Jedná sa o plochy pre :

1. plochy trafostaníc
2. plochy zariadení technickej infraštruktúry
3. plochy peších komunikácií a priestranstiev
4. plochy cestných komunikácií vrátane zastávok verejnej dopravy a obrátiska autobusu
5. plochy verejných parkovísk a odstavných plôch
6. plochy športových zariadení a ihrísk nekomerčného charakteru
7. plochy občianskej vybavenosti nekomerčného charakteru
8. plochy verejnej parkovej zelene
9. plochy cyklotrás a plôch súvisiacich drobných stavieb
10. plochy pre modernizáciu železničnej trate č. 180 v úseku Žilina - hranica Žilinského a Prešovského kraja

I.2. PLOCHY NA VYKONANIE SCELENIA A DELENIA POZEMKOV

Takéto plochy sa v návrhu nenachádzajú.

I.3. PLOCHY NA ASANÁCIU

Takéto plochy sa v návrhu nenachádzajú.

I.4. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Plochy na chránené časti krajiny nad rámec evidovaného stavu a zámerov nie sú.

J) URČENIE ČASTÍ OBCE, KDE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ UPN-Z

Časti obce potrebné riešiť prostredníctvom UPN-Z nie sú navrhované.

K) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Zoznam navrhovaných verejnoprospešných stavieb pre obec Liptovská Porúbka je nasledovný :

1. trafostanice
2. všetky líniové stavby a zariadenia technickej infraštruktúry :
 - 2.1 Verejné vodovody
 - 2.1.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje....)
 - 2.2. Verejné kanalizácie
 - 2.2.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd....),
 - 2.3. Verejná sieť VN a NN
 - 2.4. Verejné plynovody
 - 2.5. Verejné slaboprúdové rozvody
3. pešie komunikácie a priestranstvá
4. cestné komunikácie vrátane zastávok verejnej dopravy a obrátiska autobusu
5. verejné parkoviská a odstavné plochy
6. stavby športových zariadení a ihrísk nekomerčného charakteru
7. stavby občianskej vybavenosti nekomerčného charakteru
8. stavby verejnej parkovej zelene
9. cyklotrasy vrátane súvisiacich drobných stavieb
10. modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina - hranica Žilinského a Prešovského kraja

Na uskutočnenie uvedených stavieb je možné podľa § 108 zák. č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení zák. č. 262/92 Zb. a zák. č. 199/95 Z. z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

L) SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Grafická príloha – Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb